

บทที่ 3

การบังคับคดีแพ่งของต่างประเทศและการศึกษาเชิงวิเคราะห์เปรียบเทียบ

1. บทบาทสถานภาพและอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานบังคับคดี

1.1 ประเทศฝรั่งเศส

ระบบการบังคับคดีแพ่งของประเทศสาธารณรัฐฝรั่งเศส ได้มีรายงานการศึกษาดูงานบังคับคดีแพ่งโดยภาคเอกชนของประเทศฝรั่งเศส (คณะทำงานศึกษาแนวทางการบังคับคดีโดยภาคเอกชน กรมบังคับคดี) กล่าวไว้พอสรุปได้ดังนี้

เจ้าพนักงานบังคับคดีของประเทศฝรั่งเศสสามารถบังคับคดีโดยการยึดทรัพย์สินและขับไล่บุคคลออกจากอสังหาริมทรัพย์ได้ ซึ่งเป็นการใช้อำนาจรัฐเพื่อการบังคับคดีกับลูกหนี้อันเป็นการกระทบกระเทือนต่อสิทธิของบุคคลตามที่กฎหมายให้อำนาจไว้

1. บทบาทและสถานภาพของเจ้าพนักงานบังคับคดี

เจ้าพนักงานบังคับคดีเป็นเอกชนผู้ประกอบวิชาชีพอิสระ ซึ่งมีสถานะเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐในขณะเดียวกันเจ้าพนักงานบังคับคดีก็มีสถานะเป็นผู้แทนของคู่ความตามกฎหมายด้วย สถานะที่หลากหลายของเจ้าพนักงานบังคับคดีทำให้บทบาทของเจ้าพนักงานบังคับคดีในแต่ละสถานะจึงมีความหลากหลายตามสถานะที่เจ้าพนักงานบังคับคดีเป็นอยู่ด้วย ดังนี้

1. เป็นผู้ประกอบวิชาชีพอิสระ
2. เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ
3. เป็นตัวแทนของคู่ความในศาล
4. เป็นตัวแทนของเจ้าหนี้ในการติดตามทวงหนี้ถามเรื่องการชำระหนี้
5. เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมาย
6. บทบาทในการตรวจสอบสถานภาพของลูกหนี้ที่มีหนี้สินล้มพันตัวและการเป็นผู้

ชำระบัญชีในคดีล้มละลาย

1. เป็นผู้ประกอบวิชาชีพอิสระ

แม้ว่าเจ้าพนักงานบังคับคดี (L' huissier de justice) จะเป็นเอกชนที่ถือเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ (L' officer ministeriel) ได้รับความเห็นชอบและแต่งตั้งโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม¹ แต่ก็มีความเป็นอิสระในการประกอบอาชีพ กล่าวคือเจ้าพนักงานบังคับคดีอาจรวมกลุ่มกันเพื่อจัดตั้งสำนักงานบังคับคดีของตนเองภายใต้หลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดเพื่อให้บริการกับลูกค้าในเรื่องที่เกี่ยวกับกฎหมาย สัญญา หรือคดีความ แล้วเรียกเก็บค่าบริการ เจ้าพนักงานบังคับคดีมีอำนาจในการบริหารจัดการองค์การ โดยค่าใช้จ่ายที่นำมาบริหารจัดการนั้นล้วนมาจากค่าตอบแทนที่ได้มาจากคู่ความทั้งสิ้น รัฐไม่ได้ให้การสนับสนุนด้านงบประมาณแต่อย่างใด การปฏิบัติงานของเจ้าพนักงานบังคับคดีอยู่ภายใต้การตรวจสอบควบคุมของพนักงานอัยการและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม และมีการควบคุมดูแลซึ่งกันและกันโดยสภาเจ้าพนักงานบังคับคดีระดับจังหวัด ระดับภูมิภาค และระดับประเทศ หากมีการประพฤติผิดวินัยหรือจรรยาบรรณที่กำหนดไว้จะต้องถูกลงโทษตามความหนักเบาของความผิด และถ้าเป็นความผิดร้ายแรงก็จะต้องรับโทษจากรัฐ โดยพนักงานอัยการจะเข้ามามีบทบาทในการสอบสวนเพื่อทราบข้อเท็จจริงหรือพิสูจน์ความผิดและเอาตัวผู้กระทำผิดมาลงโทษ

นอกจากนี้แล้ว ในประเทศฝรั่งเศสยังมีเอกชนผู้ประกอบวิชาชีพอิสระที่มีสถานะเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามกฎหมายด้วย ได้แก่ เจ้าพนักงานผู้ขายทอดตลาด (Commissaire priseur) ซึ่งจะทำหน้าที่ขายทอดตลาดทรัพย์สินโดยเฉพาะ และโนตารี (notaire) ซึ่งมีหน้าที่ในการทำเอกสารและสัญญาทั้งหลายและรวมถึงการให้คำปรึกษาในการจัดทำเอกสารต่างๆ ด้วย เอกสารที่โนตารีจัดทำขึ้นนั้นจะได้รับประโยชน์จากข้อสันนิษฐานของกฎหมายในเรื่องความถูกต้องแท้จริงของเอกสาร

¹ คณะอนุกรรมการปรับปรุงกฎหมายเพื่อขยายโอกาสในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมและติดตามการบังคับใช้กฎหมาย คณะที่ 4, "เอกสารประกอบการสัมมนาเรื่องการบริหารหนี้จากทรัพย์สินของลูกหนี้", น. 30.

2. เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ

เจ้าพนักงานบังคับคดีสามารถที่จะทำการยึดทรัพย์ ชับไล่บุคคลออกจากอสังหาริมทรัพย์ได้ ซึ่งเป็นการใช้อำนาจรัฐเพื่อการบังคับคดีกับลูกหนี้ อันเป็นการกระทบกระเทือนต่อสิทธิของบุคคลตามที่กฎหมายให้อำนาจไว้

1. การยึดทรัพย์

สำหรับระบบการบังคับชำระหนี้จากทรัพย์สินของลูกหนี้ในประเทศฝรั่งเศสนั้น ไม่ได้มีการแยกแยะว่าเป็นทรัพย์สินที่มีหลักประกันหรือไม่มีหลักประกัน หากแต่เป็นการบังคับชำระหนี้เอาจากทรัพย์สิน ทรัพย์สินที่จะทำการยึดมีได้ทั้งสังหาริมทรัพย์และอสังหาริมทรัพย์ โดยเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษานำคำพิพากษามาส่งให้เจ้าพนักงานบังคับคดี จากนั้นเจ้าพนักงานบังคับคดีจะต้องตรวจสอบว่าอยู่ในเขตอำนาจของตนหรือไม่ สถานภาพของลูกหนี้เป็นอย่างไร และหาวิธีที่ดีที่สุดในการบังคับคดีกับลูกหนี้ ทั้งนี้วิธีการที่ดีที่สุดในการบังคับคดีเอากับลูกหนี้ นั้นจะขึ้นอยู่กับจำนวนหนี้และฐานะความเป็นอยู่ของลูกหนี้ เช่นหากลูกหนี้เป็นคนที่ไม่มีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง อาจใช้วิธีไปยึดเงินที่ลูกหนี้มีไว้ในธนาคารแทน และหากยังไม่มีเงินในบัญชีธนาคารอีก ก็อาจจะไปยึดเงินเดือนหรือยึดรถยนต์ของลูกหนี้แทน การบังคับคดีจะเป็นผลได้นั้น จะขึ้นอยู่กับฐานะหรือศักยภาพของลูกหนี้ ซึ่งเจ้าพนักงานบังคับคดีมีหน้าที่ที่จะต้องปรับเปลี่ยนหาวิธีดำเนินการบังคับคดีกับลูกหนี้ นอกจากนี้แล้วเจ้าพนักงานบังคับคดียังต้องพิจารณาอีกว่าคำพิพากษาถึงที่สุดแล้วหรือไม่ เพราะหากคดียังไม่ถึงที่สุดหรือเมื่อมีการคุ้มครองชั่วคราวแล้ว การบังคับคดีจะถูกระงับไว้ชั่วคราว ยังไม่สามารถนำทรัพย์สินที่ยึดมาได้นั้นออกขายทอดตลาดหรือเบิกเงินจากธนาคารได้จนกว่าศาลจะมีคำพิพากษาถึงที่สุด

ในการบังคับคดีนั้น เจ้าพนักงานบังคับคดีมักประสบปัญหาว่าไม่สามารถสืบหาข้อมูลเกี่ยวกับตัวลูกหนี้ นายจ้างของลูกหนี้หรือสถาบันการเงินที่ลูกหนี้มีเงินฝากอยู่ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมักจะไม่ให้ความร่วมมือหรือไม่ยอมเปิดเผยข้อมูลเหล่านี้ โดยอ้างว่าเป็นข้อมูลที่ถือว่าเป็นความลับในการประกอบวิชาชีพของตน (Secret Professionnel) ทำให้เป็นอุปสรรคในการบังคับคดี กฎหมายจึงกำหนดให้พนักงานอัยการมีอำนาจสืบค้นหาข้อมูลบางอย่างเหล่านี้ของลูกหนี้เป็นต่อการบังคับคดี นั่นคือให้มีการชำระหนี้สิน แม้ว่าข้อมูลบางอย่างเหล่านั้นของลูกหนี้จะเป็นข้อมูลที่เป็นความลับในการประกอบวิชาชีพก็ตาม แต่ก็มีขั้นตอนที่จะดำเนินการที่ค่อนข้างเข้มงวดพอสมควร ใ้ว่าจะสามารถทำได้ตามอำเภอใจไม่ โดยเริ่มต้นจากเจ้าพนักงานบังคับคดีจะต้องร้องขอให้พนักงานอัยการเพื่อช่วยสืบค้นหาข้อมูลของลูกหนี้ที่ถือว่าเป็นความลับดังกล่าว (Secret Professionnel) และจะต้องเป็นกรณีที่ต้องการสืบหาข้อมูลโดยวิธีอื่นที่ไม่สามารถทำได้แล้ว

นอกเหนือจากวิธีการยึดทรัพย์แล้ว กฎหมายฝรั่งเศสได้กำหนดวิธีการบังคับคดีแบบใหม่ซึ่งเป็นกรณียึดเงินในบัญชีธนาคาร หน่วยงานนี้เกี่ยวกับภาษีจะมีข้อมูลบัญชีธนาคารของประชาชนทุกคน เจ้าพนักงานบังคับคดีสามารถสอบถามข้อมูลเรื่องบัญชีธนาคารของลูกค้านี้ได้ โดยยื่นคำร้องขอต่อพนักงานอัยการ และอยู่ภายใต้การควบคุมของพนักงานอัยการว่าไม่ได้กระทำการเป็นส่วนตัวหรือเพื่อกลั่นแกล้งตามอำเภอใจ เมื่อเจ้าพนักงานบังคับคดีสอบถามไปยังธนาคาร ธนาคารต้องแจ้งให้ทราบ ถ้าปรากฏว่าเงินในบัญชีไม่พอ ในทางปฏิบัติจะไม่มีการยึดเพราะไม่คุ้มกับค่าใช้จ่าย ถ้าพบว่ามีมากจะมีการขออายัดไว้แต่จะต้องรอ 15 วันเพื่อให้ธนาคารหักเงินลูกหนี้ใช้จ่ายไปให้เรียบร้อยก่อน การไปดูบัญชีลูกหนี้จะไม่รู้ตัวก่อนเพราะไม่มีการแจ้งให้ทราบ เจ้าพนักงานบังคับคดีจะมีเวลา 8 วัน แจ้งให้ลูกหนี้ทราบว่าบัญชีถูกอายัดแล้ว ลูกหนี้มีเวลา 1 เดือนเพื่อคัดค้านที่ศาลบังคับคดีว่าไม่ถูกต้องอย่างไร ถ้าหากไม่มีการคัดค้านในเวลาดังกล่าว เจ้าพนักงานบังคับคดีจะสามารถไปนำเงินดังกล่าวมาเพื่อการชำระหนี้ได้²

นอกจากนี้แล้ว กฎหมายฝรั่งเศสยังได้มีการกำหนดมาตรการเพื่อคุ้มครองลูกหนี้ โดยการกำหนดวงเงินต่ำสุดที่ไม่อยู่ภายใต้การบังคับคดีด้วย กล่าวคือได้กำหนดวงเงินรายได้ขั้นต่ำต่ำสุดที่ไม่อยู่ภายใต้การบังคับคดี ซึ่งถูกกำหนดให้เท่ากับจำนวนเงินที่จ่ายช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อย เนื่องจากรัฐบาลเองได้คำนึงถึงภาระที่ลูกหนี้ต้องใช้จ่ายในการเลี้ยงชีพตัวเองและเลี้ยงดูครอบครัว โดยมีรายละเอียดดังนี้

² คณะอนุกรรมการปรับปรุงกฎหมายเพื่อขยายโอกาสในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมและติดตามการบังคับใช้กฎหมาย คณะที่ 4, เฟิงอ้วง, น. 32.

ตารางที่ 2 แสดงทรัพย์สินต่อรายได้ต่อปีที่อยู่ในการบังคับคดีของประเทศฝรั่งเศส³

รายได้ต่อปี (ฟรังก์)	ส่วนที่ไม่อยู่ภายใต้การบังคับคดี	ส่วนที่อยู่ภายใต้การบังคับคดี
0 ถึง 17,000	19/20	1/20
17,001 ถึง 34,000	9/10	1/10
34,001 ถึง 51,000	4/5	1/5
51,001 ถึง 68,000	3/4	1/4
68,001 ถึง 85,000	2/3	1/3
85,001 ถึง 102,000	1/3	2/3
มากกว่า 102,000	ไม่มี	ทั้งหมด

นอกจากนี้แล้วตามกฎหมายฝรั่งเศสยังได้ให้อำนาจศาลที่จะอนุญาตให้ลูกหนี้ที่อยู่ในภาวะที่ยากลำบากขายระยะเวลาการชำระหนี้ออกไป หรือกำหนดระยะเวลาชำระหนี้ใหม่โดยลดอัตราดอกเบี้ยลง

2. การขายทอดตลาดทรัพย์สิน แบ่งออกได้เป็น 2 ประเภทคือ

1. การขายทอดตลาดสังหาริมทรัพย์

วันที่ขายทอดตลาดทรัพย์สินนั้นจะต้องเป็นวันหลังจากวันที่ได้มีการแจ้งประกาศการยึดทรัพย์สินให้ลูกหนี้ทราบแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งเดือน (มาตรา 108 ของรัฐธรรมนูญฯ วันที่ 31 กรกฎาคม ค.ศ.1992) ทั้งนี้เพื่อให้ลูกหนี้มีเวลาที่จะดำเนินการขายทรัพย์สินที่ถูกยึดไว้ได้เองในราคาที่ลูกหนี้เห็นว่าเหมาะสมที่สุด (la vente amiable) ซึ่งลูกหนี้จะต้องดำเนินการยื่นคำร้องขอต่อเจ้าพนักงานบังคับคดี (L' huissier de justice) ตามหมายบังคับคดี ซึ่งเจ้าพนักงานบังคับคดีจะส่งเรื่องต่อให้เจ้าหน้าที่พิจารณา ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ไม่เห็นชอบด้วยเพราะเห็นว่าจำนวนเงินที่จะได้จากการขายทรัพย์สินโดยลูกหนี้ไม่เป็นที่พอใจ เจ้าพนักงานบังคับคดีจะดำเนินการขาย

³ กงวิชาการฯ, “การบังคับคดีแพ่งของประเทศฝรั่งเศส,”วารสารกรมบังคับคดี, เล่มที่ 55, ปีที่ 10 , น.6 (มกราคม- มีนาคม 2548).

- ประกาศขายทอดตลาดทรัพย์สิน ในการประกาศขายทอดตลาดทรัพย์สินจะต้องระบุสถานที่ วันและเวลาในการขายทรัพย์สิน และประกาศขายทอดตลาดทรัพย์สินนี้จะติดไว้ ณ ที่ทำการอำเภอที่ลูกหนี้มีภูมิลำเนาอยู่ และสถานที่ที่จะทำการขายทอดตลาดทรัพย์สิน 8 วันก่อนที่จะมีการขายทอดตลาดทรัพย์สินนั้น หรือจะดำเนินการประกาศขายทอดตลาดทรัพย์สินทางหนังสือพิมพ์ก็ได้ (มาตรา 111 ของรัฐธรรมนูญฯ วันที่ 31 กรกฎาคม ค.ศ.1992) เจ้าพนักงานบังคับคดีจะแจ้งให้ลูกหนี้ทราบทางจดหมายหรือด้วยวิธีอื่นที่เหมาะสมถึงสถานที่ที่มีการขายทอดตลาด วันและเวลาในการขายทอดตลาด 8 วันก่อนมีการขายทอดตลาด (มาตรา 112 ของรัฐธรรมนูญฯ วันที่ 31 กรกฎาคม ค.ศ. 1992)

- สถานที่ขายทอดตลาดทรัพย์สิน ปกติแล้วเจ้าหนี้ดำเนินการยึดทรัพย์สินจะเป็นผู้เลือกสถานที่ที่จะทำการขายทอดตลาด ซึ่งอาจจะเป็นสถานที่จำหน่ายทรัพย์สิน สถานที่ที่ทรัพย์สินตั้งอยู่ หรือตลาดสาธารณะ (มาตรา 110 ของรัฐธรรมนูญฯ วันที่ 31 กรกฎาคม ค.ศ. 1992)

- เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจขายทอดตลาดทรัพย์สิน การขายทอดตลาดสังหาริมทรัพย์ ดำเนินการโดยเจ้าหน้าที่กระทรวงยุติธรรม (les officiers ministeriels) (มาตรา 114 วรรค 1 ของรัฐธรรมนูญฯ วันที่ 31 กรกฎาคม ค.ศ. 1992) อาทิ ในเมือง(Commune) ที่มีสถานที่จำหน่ายทรัพย์สินตั้งอยู่ เจ้าหน้าที่กระทรวงยุติธรรมที่มีชื่อเรียกว่า “Commissaire priseurs” ซึ่งประจำอยู่ ณ สถานที่จำหน่ายทรัพย์สินจะเป็นผู้มีอำนาจแต่เพียงผู้เดียวที่จะขายทอดตลาดทรัพย์สิน ส่วนในเมืองอื่นนอกเหนือจากนี้ผู้มีอำนาจขายทอดตลาด ได้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือเจ้าหน้าที่กระทรวงยุติธรรมอื่นที่มีอำนาจ คือโนตารีพับลิก (notaire) เจ้าพนักงานบังคับคดี (L’huissier de justice) จำศาลจังหวัด จำศาลแขวง หรือจำศาลพาณิชย์ (greffier du tribunal de grande instance , du tribunal distance ou du tribunal de commerce)

2. การขายทอดตลาดสังหาริมทรัพย์

เริ่มต้นจากการที่เจ้าหนี้มีหมายแจ้งให้ลูกหนี้ชำระหนี้ภายในเวลาที่กำหนดไปพร้อมกับอ้างหมายบังคับคดีของศาล มิฉะนั้นจะมีการจดทะเบียนหมายแจ้งให้ลูกหนี้ชำระหนี้ ณ สำนักงานทะเบียนอสังหาริมทรัพย์ซึ่งมีผลเป็นการยึดทรัพย์สินของลูกหนี้ นับแต่วันที่มีการจดทะเบียน (มาตรา 673 ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ประเทศฝรั่งเศส ฉบับเก่า) และภายในสิบสี่วันนับจากวันที่มีการจดทะเบียนหมายแจ้งให้ลูกหนี้ชำระหนี้แล้ว เจ้าหนี้สามารถยื่นคำร้องขอต่อศาลเพื่อขอให้มีการขายทอดตลาดอสังหาริมทรัพย์ของลูกหนี้ได้ (มาตรา 688

- ประกาศขายทอดตลาดทรัพย์สิน ในประกาศขายทอดตลาดทรัพย์สินจะต้องระบุสถานที่ วันและเวลาในการขายทรัพย์สินและทรัพย์สินที่จะทำการขาย ประกาศขายทอดตลาดทรัพย์สินจะติดไว้ที่ว่าการอำเภอที่ลูกหนี้มีภูมิลำเนาอยู่ และสถานที่ที่จะทำการขายทอดตลาดทรัพย์สิน เป็นเวลา 8 วันล่วงหน้าก่อนที่จะมีการขายทอดตลาดทรัพย์สินนั้น หรือจะดำเนินการประกาศขายทอดตลาดทางหนังสือพิมพ์ก็ได้ (มาตรา 111 ของรัฐกฤษฎีกา วันที่ 31 กรกฎาคม ค.ศ. 1992)

เจ้าพนักงานบังคับคดีจะแจ้งให้ลูกหนี้ทราบทางจดหมายหรือด้วยวิธีอื่นที่เหมาะสมถึงสถานที่ที่จะมีการขายทอดตลาด วัน เวลาในการขายทอดตลาดล่วงหน้า 8 วันก่อนวันที่มีการขายทอดตลาดเช่นกัน (มาตรา 112 ของรัฐกฤษฎีกา วันที่ 31 กรกฎาคม ค.ศ. 1992)

- สถานที่ขายทอดตลาดทรัพย์สิน เจ้าหนี้ผู้ดำเนินการยึดทรัพย์สินจะเป็นผู้เลือกสถานที่ที่จะทำการขายทอดตลาดซึ่งอาจจะเป็นสถานที่จำหน่ายทรัพย์สิน สถานที่ที่ทรัพย์สินตั้งอยู่ หรือตลาดสาธารณะ

- เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจขายทอดตลาดทรัพย์สิน การขายทอดตลาดสังหาริมทรัพย์ดำเนินการโดยเจ้าหน้าที่กระทรวงยุติธรรมในเมืองที่มีสถานที่จำหน่ายทรัพย์สินตั้งอยู่ เจ้าหน้าที่กระทรวงยุติธรรมซึ่งประจำอยู่ ณ สถานที่จำหน่ายทรัพย์สินจะเป็นผู้มีอำนาจแต่เพียงผู้เดียวที่จะขายทอดตลาดทรัพย์สิน ส่วนในเมืองอื่นนอกเหนือจากนี้ ผู้มีอำนาจขายทอดตลาด ได้แก่ เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือเจ้าหน้าที่กระทรวงยุติธรรมอื่นที่มีเขตอำนาจ คือโนตารีพับลิก เจ้าพนักงานบังคับคดี จ่าศาลจังหวัด จ่าศาลแขวง หรือจ่าศาลพาณิชย์ (กรณีเป็นการขายสังหาริมทรัพย์)

- ผลของการขายทอดตลาดทรัพย์สิน ผู้ซื้อทรัพย์สินได้จากการขายทอดตลาดเป็นผู้มีกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินนั้นทันที กรณีที่ผู้ซื้อทรัพย์สินไม่ชำระราคาให้นำทรัพย์สินนั้นออกขายเป็นครั้งที่สอง ถ้าขายทรัพย์สินนั้นได้ราคาต่ำกว่าการขายทรัพย์สินครั้งแรก ให้ผู้ซื้อทรัพย์สินดังกล่าวที่ไม่ยอมชำระราคาให้รับผิดชอบในส่วนที่แตกต่าง ผู้ซื้อทรัพย์สินไปจากการขายทอดตลาดจะได้รับการคุ้มครองตาม

- กระบวนการในการขายทอดตลาดอสังหาริมทรัพย์

1. การขายทอดตลาดอสังหาริมทรัพย์ จะกระทำอย่างเปิดเผย ณ ศาลจังหวัด ภายใต้การควบคุมของศาล บุคคลที่ให้ราคาสูงสุดเป็นผู้ที่ได้ทรัพย์สินไปจากการขายทอดตลาด การขายทอดตลาดอสังหาริมทรัพย์นั้นมีความแตกต่างจากการขายทอดตลาดอสังหาริมทรัพย์ในประการสำคัญที่ว่า “บุคคลที่จะเข้าเสนอซื้อราคาทรัพย์สิน จะต้องมีความเป็นตัวแทนในการเข้าซื้อราคาทรัพย์สิน มิฉะนั้นถือว่าการขายทอดตลาดนั้นเป็นโมฆะ เนื่องจากต้องการให้นายความเป็นผู้ตรวจสอบและรับรองฐานะทางการเงินของลูกความของตน ในกรณีที่ลูกความของตนที่เป็นผู้เสนอซื้อทรัพย์สินจากการขายทอดตลาดไม่สามารถชำระราคาได้ นายความต้องเป็นผู้รับผิดชอบ”

2. ในการดำเนินการขายทอดตลาดอสังหาริมทรัพย์จะมีการจดทะเบียนจำนวน 3 เล่ม ตามลำดับ โดยแต่ละเล่มใช้เวลาประมาณหนึ่งนาทีก่อนที่การขายทอดตลาดเริ่มต้นขึ้นจะมีการจดทะเบียนเล่มแรกขึ้น เป็นการแสดงให้เห็นว่าการประกาศขายทอดตลาดสำหรับทรัพย์สินนั้นๆได้เริ่มต้นขึ้นแล้ว และถ้ามีการจดทะเบียนไปตามลำดับทั้งสามเล่มแล้วยังไม่มีผู้ใดเสนอซื้อราคา ให้ถือว่าผู้ร้องขอต่อศาลให้มีการขายทอดตลาดทรัพย์สินเป็นผู้ที่ได้ทรัพย์สินไปจากการขายทอดตลาด ในระหว่างที่มีการเสนอราคาจะมีการจดทะเบียนโดยจะถือว่าการขายทอดตลาดได้เสร็จสิ้นสมบูรณ์ต่อเมื่อเขียนที่ได้มีการจดทะเบียนทั้ง 3 เล่มได้ดับลงโดยไม่มีการเสนอราคาอีก (ลักษณะของเขียนจะคล้ายกับไส้ตะเกียง ไม่ใช่เขียนไขของไทยเรา)

3. เมื่อมีผู้ซื้อทรัพย์สินที่ได้จากการขายทอดตลาดแล้ว ศาลจะมีคำพิพากษาเรื่องการซื้อทรัพย์สินจากการขายทอดตลาดซึ่งจะแสดงว่าผู้ซื้อทรัพย์สินได้เป็นผู้มีกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินนั้น โดยถือว่าเป็นคำพิพากษาในคดีที่ไม่มีข้อพิพาท จึงไม่ต้องระบุเหตุผลในคำพิพากษาและจะอุทธรณ์คำพิพากษาไม่ได้ ผู้ซื้อทรัพย์สินจากการขายทอดตลาดได้ไปซึ่งกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินนั้นนับแต่ที่ศาลมีคำพิพากษาแจ้งการซื้อทรัพย์สิน โดยผู้ซื้อทรัพย์สินจากการขายทอดตลาดอสังหาริมทรัพย์ไม่มีสิทธิใน

4. ผู้ที่ซื้อทรัพย์สินไปจากการขายทอดตลาดจะต้องชำระราคาของอสังหาริมทรัพย์ ดอกเบี้ยที่คิดจากราคาของอสังหาริมทรัพย์นับแต่วันที่ลูกหนี้ได้รับแจ้งให้ชำระหนี้ และค่าใช้จ่าย ในการดำเนินการตั้งแต่การแจ้งหมายให้ชำระหนี้ไปยังลูกหนี้จนถึงศาลมีคำพิพากษาเรื่องการขาย ทอดตลาดทรัพย์สิน (มาตรา 714 ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งประเทศฝรั่งเศสฉบับเก่า)⁴

- บุคคลตามกฎหมายที่ไม่สามารถเข้าเสนอซื้อราคาทรัพย์สินได้⁵

1. ผู้เยาว์ ผู้ไร้ความสามารถไม่สามารถเข้าเสนอซื้อราคาทรัพย์สินในการขายทอดตลาด ได้ แต่ผู้ปกครองหรือผู้อนุบาลตามกฎหมายเข้าซื้อราคาแทนในนามของผู้เยาว์และผู้ไร้ ความสามารถได้

2. บุคคลที่มีหนี้สินล้นพ้นตัว เนื่องจากเป็นผู้ที่ไม่สามารถที่จะชำระหนี้จากการซื้อ ทรัพย์สินจากการขายทอดตลาดได้

3. บุคคลที่มีผลประโยชน์ขัดกันกับการปฏิบัติหน้าที่ในวิชาชีพของตน ได้แก่ ผู้ปกครองไม่สามารถที่จะเข้าเป็นผู้เสนอราคาทรัพย์สินที่เป็นของผู้เยาว์ได้หรือผู้รับมอบอำนาจให้ขาย ทรัพย์สินใดไม่สามารถเข้าเป็นผกผู้เสนอราคาทรัพย์สินที่ตนได้รับมอบอำนาจศาลให้ขายได้ (มาตรา 1596 ประมวลกฎหมายแพ่ง ประเทศฝรั่งเศส) เป็นต้น อย่างไรก็ตามคำพิพากษาในฐานะที่เป็น ผู้ที่ได้ทรัพย์สินจากการขายทอดตลาดที่ศาลสั่งนั้น จะใช้เป็นหลักฐานแสดงการโอนกรรมสิทธิ์ใน อสังหาริมทรัพย์เพื่อยืนยันต่อบุคคลภายนอกได้ก็ต่อเมื่อได้มีการจดทะเบียนการโอนกรรมสิทธิ์ใน สำนักงานทะเบียนอสังหาริมทรัพย์แล้ว โดยต้องดำเนินการภายในกำหนดสองเดือนนับแต่วันที่ มี คำพิพากษา มิฉะนั้นต้องดำเนินการขายทอดตลาดทรัพย์สินนั้นใหม่ โดยผู้ที่ได้ทรัพย์สินนั้นไปจากการ ขายทอดตลาดในครั้งแรก จะต้องเป็นผู้รับผิดชอบชำระราคาส่วต่างในกรณีที่มีการขายครั้งใหม่ได้ ราคาต่ำกว่าครั้งแรก

⁴ คณะอนุกรรมการปรับปรุงกฎหมายเพื่อขยายโอกาสในการเข้าถึงกระบวนการ ยุติธรรมและติดตามการบังคับใช้กฎหมาย คณะที่ 4,อ้างแล้ว เชิงบรรณที่ 2, น.36.

⁵ คณะอนุกรรมการปรับปรุงกฎหมายเพื่อขยายโอกาสในการเข้าถึงกระบวนการ ยุติธรรมและติดตามการบังคับใช้กฎหมาย คณะที่ 4,อ้างแล้ว เชิงบรรณที่ 2, น.35.

การขายทอดตลาดอสังหาริมทรัพย์ที่ได้ประมูลขายไปแล้ว สามารถกระทำได้อีกเป็นครั้งที่สองเมื่อมีผู้เสนอว่าจะซื้อทรัพย์สินนั้นในราคาที่สูงกว่า โดยผู้ที่เสนอให้มีการขายทอดตลาดจะต้องเสนอว่าจะซื้อทรัพย์สินนั้นในราคาที่สูงกว่าราคาเดิมหนึ่งในสิบส่วน (มาตรา 708 ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ประเทศฝรั่งเศส) โดยยังไม่รวมถึงเงินค่าธรรมเนียมที่จะต้องเสีย และจะต้องกระทำการขายทอดตลาดทรัพย์สินเป็นครั้งที่สองภายในกำหนดเวลา 10 วันนับแต่วันที่มีการขายทอดตลาดทรัพย์สินครั้งแรก โดยกรณีเช่นนี้จะขอให้มีการขายครั้งที่สามเพื่อจะให้ได้ราคาที่สูงกว่าอีกหนึ่งในสิบส่วนอีกไม่ได้แล้ว โดยให้อีกโอกาสกระทำได้เพียงครั้งเดียวเท่านั้น (ตามกฎหมายฝรั่งเศสไม่ได้ให้สิทธิผู้เกี่ยวข้องร้องคัดค้านการขายทอดตลาดทรัพย์สินต่อศาลแต่ได้ให้สิทธิตามกฎหมายแก่บุคคลที่เกี่ยวข้องที่จะร้องคัดค้านการยึดทรัพย์สินได้หลายกรณี เช่น กรณีที่ลูกหนี้ร้องคัดค้านว่าการยึดทรัพย์สินนั้นเป็นโมฆะเนื่องจากทำการยึดทรัพย์สินโดยไม่ถูกต้องตามกฎหมาย หรือกรณีที่บุคคลภายนอกที่ร้องขัดทรัพย์สินว่าสังหาริมทรัพย์ที่ถูกยึดนั้นเป็นกรรมสิทธิ์ของตนหรือตนมีสิทธิอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับกรรมสิทธิ์เหนืออสังหาริมทรัพย์นั้น เช่น สิทธิในการใช้สอยและเก็บกิน เป็นต้น)

3. การขับไล่กรณีบุกรุก เจ้าพนักงานบังคับคดีจะเข้าไปตรวจสอบสภาพทรัพย์สินและทำรายงานตรวจสอบสภาพตามข้อเท็จจริงที่ปรากฏเพื่อเสนอต่อศาลให้มีคำสั่งหรือคำพิพากษา เมื่อศาลมีคำพิพากษาแล้วก็จะมีผลบังคับคดีทันที

4. การขับไล่ตามสัญญาเช่า เป็นกรณีที่มีสัญญาระบุไว้ชัดเจนว่าหากผู้เช่าไม่ชำระค่าเช่าให้ผู้ให้เช่าสามารถขับไล่ผู้เช่าได้ เจ้าพนักงานบังคับคดีจะเรียกให้ผู้เช่าชำระเงินที่ค้างอยู่โดยให้เวลาภายใน 2 เดือนนับแต่วันที่ได้แจ้งให้ทราบ ซึ่งหากผู้เช่ายังคงเพิกเฉย ก็จะมีหมายแจ้งไปอีกครั้ง ซึ่งจะระบุค่าเช่าที่ค้างชำระ ดอกเบี้ย และค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการทวงถาม

ซึ่งหากผู้เช่ายังคงเพิกเฉยไม่ชำระค่าเช่าอีก ก็เพื่อดำเนินการแจ้งตำรวจให้ลงบันทึกประจำวันและฟ้องคดีต่อศาล เมื่อศาลมีคำพิพากษาให้ขับไล่แล้วเจ้าพนักงานบังคับคดีพร้อมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจจะไปดำเนินการขับไล่ และแจ้งนายทะเบียนจังหวัดขอให้หาที่อยู่ให้กับลูกหนี้ และมีข้อจำกัดตามกฎหมายมิให้ขับไล่ลูกหนี้ออกจากอสังหาริมทรัพย์ในช่วงฤดูหนาวเป็นเวลา 6 เดือน แต่ในทางปฏิบัติมีน้อยมากเนื่องจากลูกหนี้จะรีบนำเงินมาชำระค่าเช่าทันทีที่ได้รับหมายแจ้งจากเจ้าพนักงานบังคับคดี (เจ้าพนักงานบังคับคดีจะมีหนังสือทวงถามให้ชำระค่าเช่าถึง 6 ครั้งก่อนที่จะนำคดีขึ้นสู่ศาล) ในกรณีที่ลูกหนี้มีสิทธิตามกฎหมายที่จะพักอาศัยอยู่ในบ้านนั้น ลูกหนี้และสมาชิกในครอบครัวสามารถที่จะอยู่ในบ้านนั้นได้ต่อไปอีก 2 เดือนนับแต่วันที่มิคำสั่งขับไล่ ระยะเวลานี้อาจถูกยกเลิกหรือถูกกำหนดให้สิ้นเข้าโดยคำสั่งศาลซึ่งจะต้องระบุเหตุผลใน

ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการขับไล่ทั้งหมดเป็นหน้าที่ของลูกหนี้ และในทางปฏิบัติ เจ้าหนี้จะเป็นผู้ทอดรองจ่ายไปก่อน แล้วเรียกเก็บเอาากับลูกหนี้ในเวลาบังคับคดี ซึ่งส่วนใหญ่ก็ไม้อาจเรียกเก็บจากลูกหนี้ได้ อย่างไรก็ตามก็ยังมีการทำประกันเช่าไว้กับบริษัทประกันภัยในกรณีที่ไม่อาจเรียกเก็บค่าเช่าได้บริษัทประกันภัยก็จะเป็นผู้ชำระให้แทน

5. การทำหน้าที่ธุรการศาล เจ้าพนักงานบังคับคดียังมีหน้าที่รักษาความเรียบร้อยในการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีในศาล กล่าวคือเจ้าพนักงานบังคับคดีมีหน้าที่ช่วยเหลือผู้พิพากษาในการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีซึ่งในการคอยดูแลให้ความช่วยเหลือนี้สามารถมอบหมายให้เสมียนดำเนินการแทนได้

3. เป็นตัวแทนของคู่ความในศาล

ในทางปฏิบัติแล้วคู่ความจะดำเนินคดีในศาลโดยทนายความ (Avocats) โดยเฉพาะในศาลจังหวัดคู่ความจะดำเนินกระบวนการพิจารณาในศาลด้วยตนเองไม่ได้ จะต้องมียทนายความเป็นตัวแทนเสมอ เจ้าพนักงานบังคับคดีสามารถเป็นตัวแทนของคู่ความในศาลได้เฉพาะในศาลสองประเภท คือศาลเกี่ยวกับสัญญาเช่าตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งฉบับใหม่ มาตรา 885 และในศาลพาณิชย์ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งฉบับใหม่ มาตรา 853 โดยการเป็นตัวแทนของคู่ความโดยเจ้าพนักงานบังคับคดีนี้อาจกระทำในฐานะที่เป็นที่ปรึกษา เป็นผู้รับมอบอำนาจในคดี หรือเป็นทนายความ สำหรับในศาลแขวงและศาลพาณิชย์คู่ความสามารถดำเนินการเองโดยไม่ต้องมีทนายความได้ แต่จะตั้งทนายความเข้ามาในคดีก็ได้ อย่างไรก็ตามเจ้าพนักงานบังคับคดีไม่สามารถเป็นตัวแทนของคู่ความต่อหน้าผู้พิพากษาแผนกบังคับคดีในศาลแขวงและในศาลจังหวัดได้

4. เป็นตัวแทนของเจ้าหนี้ในการติดตามทวงถามเรื่องการชำระหนี้

เจ้าพนักงานบังคับคดีจะเป็นผู้คอยควบคุมให้การชำระหนี้เป็นไปตามสัญญา มีอำนาจบังคับคู่กรณีให้ชำระหนี้ได้โดยไม่ต้องนำคดีขึ้นสู่ศาล ถ้าคู่ความผิดสัญญาเจ้าพนักงานบังคับคดีก็จะออกหนังสือทวงหนี้เพื่อให้ลูกหนี้ชำระหนี้ หากไม่ชำระเจ้าพนักงานบังคับคดีก็จะยื่นฟ้องต่อศาลพาณิชย์ซึ่งศาลจะพิจารณาพยานหลักฐานและตามข้อเท็จจริงที่เจ้าพนักงานบังคับคดีได้รายงานเสนอขึ้นมาแล้วพิพากษาดัดสินคดีไปได้ทันที ตัวอย่างเช่นการบังคับชำระหนี้ตามสัญญา การบังคับชำระหนี้เช็ค และการประนีประนอมยอมความ เป็นต้น

5. เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมาย

เจ้าพนักงานบังคับคดีสามารถให้คำปรึกษาในด้านกฎหมายแก่บุคคลทั่วไปและยังสามารถเข้าเป็นผู้จัดการอสังหาริมทรัพย์ในการบริหารจัดการอสังหาริมทรัพย์นั้นให้เกิดมูลค่าเพิ่มขึ้นได้ด้วย

6. บทบาทในการตรวจสอบสภาพของลูกหนี้ที่มีหนี้สินล้มละลายและการเป็นผู้ชำระบัญชีในคดีล้มละลาย

การเข้าสู่กระบวนการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ที่เจ้าพนักงานบังคับคดียังมีบทบาทสำคัญในการตรวจสอบสภาพของลูกหนี้ว่ามีหนี้สินล้มละลายหรือไม่ สภาพะการใช้จ่ายเงินของลูกหนี้เป็นเช่นไร เมื่อมีคำร้องขอให้ฟื้นฟูกิจการหรือขอให้ล้มละลาย เจ้าพนักงานบังคับคดีจะมีเวลาสังเกตการณ์ระยะหนึ่ง ถ้าเห็นว่าไม่อาจดำเนินการต่อไปได้ ก็จะมีคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งไต่สวนลูกหนี้และมีคำสั่งให้ชำระบัญชี ในกรณีเช่นนี้เจ้าพนักงานบังคับคดีจะเข้ามามีบทบาทสำคัญในการดำเนินการกับหนี้สินที่เกิดขึ้นภายหลังที่ศาลมีคำสั่งให้ไต่สวนลูกหนี้จนถึงวันที่ศาลมีคำสั่งให้ชำระบัญชี นอกจากนี้เจ้าพนักงานบังคับคดียังมีอำนาจในการรวบรวมทรัพย์สินที่เป็นของลูกหนี้เพื่อการชำระบัญชีอีกด้วย

2. อำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานบังคับคดี อำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานบังคับคดีในส่วนการบังคับคดีมีบัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ปี ค.ศ.1807 ซึ่งมีการแก้ไขเพิ่มเติมในปี ค.ศ. 1971 ได้แก่

1. อำนาจหน้าที่โดยเฉพาะของเจ้าพนักงานบังคับคดี มีดังต่อไปนี้

- ส่งคำคู่ความ คำแถลง คำสั่งในคดี
- ดำเนินการบังคับคดีตามคำสั่งของศาลหรือตามหมายบังคับคดีอื่นๆ
- ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรการคุ้มครองชั่วคราว

โดยปกติแล้วอำนาจในการดำเนินการที่เป็นอำนาจโดยเฉพาะของเจ้าพนักงานบังคับคดีนี้จะจำกัดอยู่เฉพาะในเขตอำนาจศาลแขวงที่เจ้าพนักงานบังคับคดีนั้นมีภูมิลำเนาอยู่ ซึ่งในการปฏิบัติหน้าที่ที่เป็นอำนาจโดยเฉพาะของเจ้าพนักงานบังคับคดีนั้น เจ้าพนักงานบังคับคดีจะได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายในฐานะที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ

2. อำนาจหน้าที่โดยทั่วไปของเจ้าพนักงานบังคับคดี มีดังต่อไปนี้

- ทำรายงานตรวจสอบสภาพวัตถุ สถานที่ แม้จะไม่ใช่งานที่ตามที่กฎหมายกำหนดไว้ แต่ก็เป็นการทำงานที่ทำให้ศาลได้เห็นถึงสภาพของทรัพย์สินนั้นๆ ซึ่งจะมีผลเป็นพยานหลักฐานที่เชื่อถือได้และได้รับประโยชน์จากข้อสันนิษฐานว่าถูกต้องแท้จริง หากมีการร้องคัดค้านความถูกต้องจะต้องสืบพยานหักล้างในชั้นศาลเท่านั้น
- การตรวจสอบภาพหนี้และบันทึกข้อเท็จจริงเพื่อเป็นหลักฐานในคดี
- ติดตามทวงถามเรื่องการชำระหนี้
- เป็นตัวแทนของคู่ความในศาลและเป็นผู้รับมอบอำนาจของคู่ความในศาลแขวงและในศาลที่ตัดสินข้อพิพาทเกี่ยวกับสัญญาเช่า

1.2 ประเทศแคนาดา

เนื่องจากประเทศแคนาดา เป็นประเทศที่กว้างใหญ่มาก จึงมีการแบ่งการปกครองออกเป็นมณฑลรัฐทั้งหมด 10 มณฑลรัฐ กับอีก 2 เขต ดังนั้นหลักการบังคับคดีทางแพ่งในประเทศแคนาดา จึงถูกกำหนดไว้ในกฎหมายเฉพาะของแต่ละมณฑลรัฐ⁶ อาทิเช่น

- มณฑลรัฐ Quebec หลักการบังคับคดีแพ่งทั่วไปได้ถูกกำหนดไว้ใน Code of Civil Procedure โดยบัญญัติว่าการจะบังคับคดีตามคำพิพากษานั้นจะเกิดขึ้นไม่ได้เว้นแต่จะกระทำโดย

1. Bailiff

2. Sheriff หรือ Sheriff officer

โดยอำนาจของผู้บังคับคดีให้เป็นไปตามหมายของศาลซึ่งออกในนามของประมุขแห่งรัฐ และถ้าได้มีการกล่าวไว้เป็นอย่างอื่น ให้ผู้บังคับคดีมีอำนาจตามหมายทั่วทุกเขตในมณฑลรัฐควิเบก

ทั้งนี้ในขั้นตอนของการยึดและการขายทรัพย์สินเพื่อทำการบังคับคดีตามคำพิพากษานั้น ใน Code of Civil Procedure หรือ The Seizing Officer, The Officer Conducting for sale ซึ่งน่าจะเป็นการใช้คำเพื่อแสดงให้เห็นภาพอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ในการยึดและขายทรัพย์สินชัดเจนเท่านั้น

ส่วนในคดีมโนสาเร่ (Small claims = ฟ้องร้องกันไม่เกิน 7000\$)

⁶ สมเกียรติ วรปัญญาอนันต์ และคณะ, "การให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบังคับคดีทางแพ่ง", (สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2550), น.6-7.

เจ้าหนี้สามารถร้องขอให้ Bailiff หรือ Advocate ทำการบังคับคดีให้ได้ และในกรณีที่เจ้าหนี้เป็นบุคคลธรรมดา สามารถร้องขอให้เจ้าศาลหรือบุคคลซึ่งแต่งตั้งโดยรัฐมณฑล ดำเนินการบังคับคดีให้ได้

- ในมณฑลรัฐ Alberta ได้มีการกำหนดไว้กฎหมายเฉพาะของมณฑลรัฐ คือ Civil Enforcement Act และ Civil Enforcement Regulation โดยบัญญัติให้เป็นอำนาจของ Sheriff และ Bailiff เช่นกัน

โดยทั่วไปนั้นอำนาจหน้าที่ของ Bailiff จะเกี่ยวข้องกับงานเอกสารและกระบวนการทางศาลรวมถึงทำการบังคับคดีตามคำพิพากษาของศาล อาทิเช่น การยึดทรัพย์สิน การขายทรัพย์สิน และการขับไล่ออกจากที่ดิน รวมถึงการปฏิบัติอื่นที่เกี่ยวข้อง

ส่วน Sheriff นั้นมีหน้าที่บังคับคดีให้เป็นไปตามคำสั่งศาล หรือหมายที่ออกโดยศาลนั้น ๆ รวมถึงมีอำนาจในการยึดและขายทรัพย์สินของลูกหนี้ รวมถึงการปฏิบัติอื่นที่เกี่ยวข้องเช่นกัน

ทั้ง Sheriff และ Bailiff (Court Bailiff) ต่างก็มีสถานะเป็นเจ้าพนักงานศาล (Officer of the court)

การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานศาลต้องเป็นไปตามคำสั่งของศาลเท่านั้น หากฝ่าฝืนหรือปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบแล้ว ย่อมถือเป็นความผิด สามารถถูกตรวจสอบและลงโทษได้

อย่างไรก็ตามการที่ศาลมีคำพิพากษาให้เจ้าหนี้ได้รับชำระหนี้ นั้น ก็ได้การันตีว่าเจ้าหนี้จะได้รับการชำระหนี้เสมอไป เจ้าหนี้จะต้องทำการบังคับคดีด้วยโดยจะเลือกใช้หน่วยงานทางศาลเพื่อทำการบังคับคดีให้หรือไม่ก็สุดแล้วแต่เจ้าหนี้ ประกอบกับประเทศแคนาดาเป็นประเทศแคนาดาเป็นประเทศที่กว้างใหญ่มากดังที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น แม้เจ้าหนี้จะเลือกใช้บริการของทางศาล การบังคับคดีบางครั้งอาจทำได้ล่าช้า เนื่องจากเจ้าหนี้ที่ขาดความชำนาญ และจำนวนเจ้าหนี้ที่ของศาลที่มีอยู่นั้นไม่เพียงพอกับจำนวนคดีที่นับวันจะมากขึ้น ดังนั้นในบางรัฐจึงได้มีการขยายอำนาจหน้าที่ของ Sheriff ไปสู่ภาคเอกชน ภาคเอกชน หรือที่เรียกว่า Civil Enforcement Agency ซึ่งอาจอยู่ในรูปของ Private Bailiff Company หรือ Bailiff Agency เช่น ในมณฑลรัฐ Alberta, มณฑลรัฐ Quebec, มณฑลรัฐ British Columbia, มณฑลรัฐ Ontario เป็นต้น

ดังนั้น กล่าวโดยสรุป Bailiff ของประเทศแคนาดา จึงแบ่งออกเป็น

1. Court Bailiff มีสถานะเป็นเจ้าพนักงานศาล
2. Civil enforcement Agency/Private Bailiff Company มีสถานะเป็นตัวแทนทางภาคเอกชนของเจ้าหนี้ มีอำนาจทำการบังคับคดีเหนือทรัพย์สินของลูกหนี้ และสามารถถูกว่าจ้างโดยประชาชนทั่วไป

1.3 ประเทศอังกฤษ

ระบบในการบังคับคดีของประเทศอังกฤษนั้น มีเจ้าพนักงานซึ่งมีหน้าที่ในบังคับคดีหลายประเภทด้วยกัน ทั้งพนักงานบังคับคดีที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ และพนักงานบังคับคดีที่เป็นพนักงานในภาคเอกชน ซึ่งสามารถแยกได้ดังนี้⁷

1. Certificated Bailiffs เป็นเจ้าพนักงานบังคับคดีของภาคเอกชนซึ่งได้รับอนุญาตจากศาลสูง (High Court) ให้บังคับคดีในหนึ่งบางประเภท เช่น หนี้ภาษีของรัฐ หนี้ค่าปรับจราจร เป็นต้น โดยพนักงานบังคับคดีประเภทนี้สามารถยึดและขายทรัพย์สินของลูกหนี้เพื่อนำมาชำระหนี้ที่ค้างชำระได้และยังรวมถึงการได้รับมอบอำนาจให้มีหน้าที่ในการจัดเก็บภาษีท้องถิ่นของรัฐและหนี้ในนามขององค์กรอื่น เช่น หนี้ของศาลคดีหูโทษ (magistrate's courts)² เป็นต้น พนักงานบังคับคดีประเภทนี้จะได้รับใบอนุญาตเพื่อกระทำการเป็นพนักงานบังคับคดีจากผู้พิพากษาศาลเขต (County Court judge) ในการจะได้รับใบอนุญาตดังกล่าวจะต้องทำให้ผู้พิพากษาเห็นว่าตนเป็นผู้มีความเหมาะสมที่จะได้รับใบอนุญาต³ โดยพนักงานบังคับคดีที่ได้รับใบอนุญาตประเภท Certificated Bailiffs นี้จะมีอำนาจจัดเก็บภาษี ณ ที่ใดก็ได้ในสหราชอาณาจักร (The United Kingdom) และเวลส์ (Wales)

2. Sheriffs Officers มีสถานะเป็นเจ้าพนักงานของศาล (Officer of The Crown) ทำหน้าที่บังคับคดีตามหมายของศาลสูง (High Court) เพื่อเอาทรัพย์สินของลูกหนี้ออกขาย และสามารถบังคับคดีของศาลเขต (County Court) หากจำนวนเงินตามคำพิพากษามากกว่า 600 เหรียญ และเจ้าหนี้เลือกโอนการบังคับคดีมายังศาลสูง

กฎหมายที่ควบคุมการแต่งตั้งเจ้าพนักงานประเภท Sheriff คือ พระราชบัญญัติ Sheriff ค.ศ. 1877 (Sheriffs Act 1887) สำหรับเจ้าพนักงานประเภท Sheriff นั้นมี 3 ประเภทด้วยกัน คือ (1) High Sheriff ซึ่งเป็นตำแหน่งที่สูงที่สุดของ Sheriff ได้รับแต่งตั้งจากรับ (2) Under Sheriff เป็นเจ้าพนักงานในลำดับรองลงมา ได้รับการแต่งตั้งโดย High Sheriff

⁷ สมเกียรติ วรปัญญาอนันต์ และคณะ, เพิ่งอ้าง, น.18-21.

Sheriffs Officers ซึ่งได้รับแต่งตั้งทั้งหมดมีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงต่อ High Sheriff และอาจถูกไล่ออกได้ไม่ต้องบอกกล่าวล่วงหน้าหรือจ่ายค่าชดเชย

3. County Court Bailiffs มีสถานะเป็นข้าราชการซึ่งเป็นลูกจ้างของบริการทางศาล (Court Service) ทำการบังคับคดีตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลเขต (County Court) สามารถยึดทรัพย์ของลูกหนี้และขายทรัพย์ดังกล่าวเพื่อนำมาชำระหนี้ได้ นอกจากนี้ County Court Bailiffs ยังสามารถควบคุมดูแลการครอบครองของทรัพย์สินและคืนทรัพย์สินภายใต้ข้อตกลงของสัญญาเช่าซื้ออีกด้วย

4 Private Bailiffs เป็นพนักงานบังคับคดีในภาคเอกชน สามารถบังคับชำระหนี้ที่ไม่ได้กำหนดว่าต้องบังคับโดย Sheriffs Officers, Certificated Bailiffs และ County Court Bailiffs กล่าวคือ กรณีที่ไม่ใช่อำนาจหน้าที่ของพนักงานบังคับคดี 3 ประเภทข้างต้นโดย Private Bailiffs เป็นพนักงานบังคับคดีในภาคเอกชนทั้งหมด มีสถานะเป็นลูกจ้างทั่วไปของบริษัทเอกชนต่าง ๆ ซึ่งตามกฎหมายเกี่ยวกับการบังคับคดีนั้นไม่มีข้อกำหนดให้พนักงานบังคับคดีที่เป็นลูกจ้างของบริษัทเอกชนแต่ละแห่งจะต้องได้รับใบอนุญาตหรือผ่านการทดสอบในเรื่องการบังคับคดีต่ออย่างใด

5. Distraintors เป็นบุคคลซึ่งอายัดทรัพย์สินของผู้อื่น มีอำนาจตามกฎหมายที่จะอายัดหนี้ที่ระบุเฉพาะเจาะจงแน่นอน ตัวอย่างเช่น เรื่องการเก็บภาษี ภายใต้มาตรา 61 แห่งพระราชบัญญัติการจัดการภาษี (The Taxes Management Act 1970) ทำหน้าที่ในการจัดเก็บภาษีสำหรับภาษีที่ค้างจ่าย

6. Civilian Enforcement Officers (CEOs) เป็นการจ้างเจ้าพนักงานบังคับคดีแพ่งภายใต้มาตรา 92 แห่ง the Access to Justice Act 1999 และระเบียบของศาลคดีลหุโทษ ปี ค.ศ. 1990 โดยพนักงานบังคับคดีประเภท CEOs นี้สามารถบังคับคดีภายในขอบเขตหมายบังคับคดี กรณีที่ไม่จ่ายค่าปรับและหนี้อื่น ๆ ที่ได้ตัดสินหลังจากพิพากษาให้จ่าย เป็นต้น

พนักงานบังคับคดีทั้ง 6 ประเภทข้างต้นคือเจ้าพนักงานในการบังคับคดีตามกฎหมายของประเทศไทย โดยในส่วนของรูปแบบการบังคับคดีโดยพนักงานบังคับคดีของภาคเอกชนจะมีเพียง 2 ประเภท คือ Certificated Bailiffs และ Private Bailiffs นอกนั้นจะเป็นเจ้าพนักงานบังคับคดีที่มีสถานะเป็นข้าราชการหรือเจ้าพนักงานของรัฐ

1.4 ประเทศเนเธอร์แลนด์

ระบบผูกขาดในการบังคับคดีของเจ้าพนักงานบังคับคดีเอกชนเนเธอร์แลนด์ ซึ่งมีสถานะเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐรูปแบบหนึ่งที่ไม่ใช่ข้าราชการและไม่ใช่เอกชนโดยแท้

ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว เจ้าพนักงานบังคับคดีเอกชนในประเทศฝรั่งเศส ประเทศเบลเยียม และประเทศเนเธอร์แลนด์ ยังมีสถานะเป็น “ministerial officer” เหมือนกับวิชาชีพกฎหมายบางอย่าง เช่น โนตารีปับลิกและทนายความประจำศาลอุทธรณ์และศาลยุติธรรมสูงสุด กล่าวคือ มีสถานะตามกฎหมายในการประกอบวิชาชีพซึ่งจำกัดจำนวนอัตราตำแหน่งไว้โดยกฎหมาย เจ้าหน้าที่มีสถานะเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เป็นอิสระ กล่าวคือ ไม่ต้องอยู่ใต้อำนาจบังคับบัญชาตามระบบราชการและมิได้รับค่าตอบแทนเป็นเงินเดือนจากเงินงบประมาณแผ่นดิน แต่ได้รับมอบอำนาจสาธารณะบางส่วนจากรัฐโดยบทบัญญัติของกฎหมาย และมีสถานะเป็นผู้ประกอบวิชาชีพอิสระซึ่งตกอยู่ภายใต้ระบบการควบคุมกำกับขององค์กรสภาวิชาชีพ ทำหน้าที่ให้บริการสาธารณะแก่ประชาชนได้โดยตรง และกฎหมายกำหนดให้มีอำนาจผูกขาดในการดำเนินการแทนรัฐในกิจการบางอย่างตามที่กฎหมายกำหนดไว้ ในขณะเดียวกันเมื่อมีอำนาจผูกขาดในเรื่องใดแล้ว หากประชาชนมาติดต่อขอใช้บริการเจ้าหน้าที่มีหน้าที่ต้องรับดำเนินการให้ โดยจะปฏิเสธไม่รับดำเนินการไม่ได้⁸

ตั้งแต่วันที่ 15 กรกฎาคม ค.ศ. 2001 เจ้าพนักงานบังคับคดีเอกชนเนเธอร์แลนด์ ไม่มีฐานะเป็นเจ้าพนักงานศาลอีกต่อไป ตามหลักกฎหมายเก่า เจ้าพนักงานบังคับคดีเอกชนในประเทศเนเธอร์แลนด์ได้รับการแต่งตั้งจากศาล กฎหมายปัจจุบัน⁹ (พระราชบัญญัติลงวันที่ 26 มกราคม ค.ศ. 2001 ว่าด้วยการออกกฎหมายว่าด้วยเจ้าพนักงานบังคับคดี ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 15 กรกฎาคม ค.ศ. 2001 เป็นต้นไป) กำหนดให้พระมหากษัตริย์ทรงเป็นผู้มีพระบรมราชโองการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง

การจัดระเบียบวิชาชีพเจ้าพนักงานบังคับคดีเอกชน หรือ Koninklijke Beroepsorganisatie van Gerechtsdeurwaarders (KBvG) มีผลทำให้มีสถานะเป็นสภาวิชาชีพตามหลักกฎหมายมหาชนตามมาตรา 134 แห่งรัฐธรรมนูญเนเธอร์แลนด์ เจ้าพนักงาน

⁸ สมเกียรติ วรปัญญาอนันต์ และคณะ, *อ้างแล้ว* เชิงอรรถที่ 6, น. 72.

⁹ สืบค้นจาก http://www.kbvg.nl/fileadmin/kbvg/Engels/GDWWet_compleet_2005_GB.pdf.

1. อำนาจหน้าที่และสถานะของเจ้าพนักงานบังคับคดี

มาตรา 2 แห่งพระราชบัญญัติลงวันที่ 26 มกราคม ค.ศ. 2001 ได้วางหลักเกณฑ์เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่และสถานะของเจ้าพนักงานบังคับคดีไว้ดังนี้

1. เจ้าพนักงานบังคับคดีเอกชนมีสถานะเป็น “public official” มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการที่กฎหมายบัญญัติหรือมอบหมายให้เป็นงานของเจ้าพนักงานบังคับคดีโดยเฉพาะ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีดังต่อไปนี้

ก. การส่งและการแจ้งคำคู่ความในชั้นกระบวนการพิจารณาในศาล

ข. การแจ้งและประกาศโฆษณาของหมายและคำสั่งของศาล

ค. การบังคับคดีขับไล่ การยึดและการขายทอดตลาดทรัพย์สินในการบังคับคดี การจับกุมและกักขังลูกหนี้ตามคำพิพากษา และการบังคับอย่างอื่นที่จำเป็นต้องกระทำเพื่อการบังคับตามสิทธิหรือเพื่อแสดงสิทธิตามคำพิพากษา

ง. การออกหมายบังคับกรณีที่ปฏิเสธหรือไม่ชำระหนี้ตามที่เรียกเก็บตามตัวเงิน หรือการจดทะเบียนจำนองตามสิทธิลงในตัวเงินที่ถูกปฏิเสธหรือไม่ชำระหนี้

จ. ควบคุมตรวจสอบการขายทอดตลาดซึ่งกระทำโดยสมัครใจในตามหลักกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

2. ให้ออกกฎกระทรวงกำหนดรายละเอียดของธุรกรรมตามวรรคหนึ่ง

3. ในกิจการที่มีความคาบเกี่ยวของธุรกรรมอื่นกับธุรกรรมตามมาตรา 1 ให้ถือว่าอยู่ในอำนาจหน้าที่เจ้าพนักงานบังคับคดีเอกชนด้วย

ตามมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติลงวันที่ 26 มกราคม ค.ศ. 2001

1. เจ้าพนักงานบังคับคดีเอกชนมีเขตอำนาจทั่วราชอาณาจักร

2. เจ้าพนักงานบังคับคดีเอกชนไม่มีอำนาจดำเนินการเพื่อแสวงประโยชน์หรือให้ขัดแย้งกับประโยชน์ได้เสียในกรณีดังต่อไปนี้

ก. สำหรับตัวเจ้าพนักงานบังคับคดีเอกชนเอง คู่สมรส หุ่นส่วนจดทะเบียนหรือบุคคลที่มีความสัมพันธ์มาเป็นระยะเวลายาวนานหรือบุคคลที่อยู่กินกันฉันสามีภริยาโดยไม่จดทะเบียนสมรส

ข. สำหรับผู้บุพการีหรือญาติสืบสายโลหิตโดยตรงไม่เกินสามชั้นขึ้นไปหรือสามชั้นลงมา

3. เจ้าพนักงานบังคับคดีเอกชนไม่มีอำนาจดำเนินการเพื่อแสวงประโยชน์หรือให้ขัดแย้งกับประโยชน์ได้เสียในกรณีดังต่อไปนี้

ก. สำหรับผู้บุพการีหรือญาติสืบสายโลหิตโดยตรงไม่เกินสามชั้นขึ้นไปหรือสามชั้นลงมาของคู่สมรส หรือบุคคลที่อยู่กินกันฉันสามีภริยาโดยไม่จดทะเบียนสมรส

ข. สำหรับนิติบุคคลซึ่งเจ้าพนักงานบังคับคดีเอกชนรู้หรือควรจะได้รู้ว่าบุคคลตาม 2 ถิ่นฐานเข้ามา หรือบิดามารดาหรือญาติสืบสายโลหิตโดยตรงคนใดคนหนึ่งดำรงตำแหน่งเป็นผู้จัดการ

4. ให้ธุรกรรมที่เจ้าพนักงานบังคับคดีเอกชนกระทำฝ่าฝืน 2 หรือ 3 ตกเป็นโมฆะ และให้ธุรกรรมที่เจ้าพนักงานบังคับคดีเอกชนกระทำฝ่าฝืน 4 ไม่มีผลบังคับ

มาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติลงวันที่ 26 มกราคม ค.ศ. 2001 กำหนดให้การแต่งตั้งเจ้าพนักงานบังคับคดีเอกชนกระทำโดยมีพระบรมราชโองการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งซึ่งระบุสถานที่ตั้งสำนักงานและจะเข้าทำหน้าที่ได้ต่อเมื่อได้สาบานตนเข้ารับตำแหน่งตามมาตรา 9 เสียก่อน

1.5 ประเทศเบลเยียม

โดยที่ระบบเจ้าพนักงานบังคับคดีเอกชนของประเทศเบลเยียม มีลักษณะสำคัญเป็นอย่างเดียวกับระบบของประเทศฝรั่งเศส กล่าวคือ ไม่ใช่ระบบราชการในการดำเนินการแต่อย่างใด หากแต่ใช้ระบบเจ้าพนักงานบังคับคดีเอกชน ซึ่งมีสถานะเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ(public official) แต่ไม่ใช่ข้าราชการและไม่ใช่เอกชนโดยแท้ มีอำนาจผูกขาดในการดำเนินกระบวนการพิจารณาในศาลและการบังคับคดีตามกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง โดยเฉพาะการดำเนินการยึดและอายัดทรัพย์สินเพื่อการบังคับคดีตามกฎหมาย ดังนั้น ประเทศฝรั่งเศส ประเทศเบลเยียม และประเทศเนเธอร์แลนด์ จึงเป็นกลุ่ม 3 ประเทศหลักที่มีบทบาทสำคัญในการริเริ่มก่อตั้งสมาพันธ์นานาชาติเจ้าพนักงานบังคับคดีเอกชนและเจ้าพนักงานของศาล ในปี ค.ศ. 1952 ร่วมกับอีก 4 ประเทศ ได้แก่ ประเทศลักเซมเบิร์ก ประเทศอิตาลี ประเทศกรีซ และประเทศสวิตเซอร์แลนด์¹⁰ ซึ่งได้มีการพัฒนาความร่วมมือขยายกิจกรรมและจำนวนประเทศสมาชิกต่อมา

¹⁰ สืบค้นจาก <http://www.uihj.com/rubrique.php?ID=1009506&lg=ang>.

ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งเบลเยียม มาตรา 509 ในแต่ละเขตศาล (มีจำนวนทั้งสิ้น 27 เขตศาล) ให้มีเจ้าพนักงานบังคับคดีเอกชนเขตละ 1 คน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงมีพระบรมราชโองการแต่งตั้งจากบุคคลตามมาตรา 512 ซึ่งตามมาตรา 512 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมได้เสนอตามคำแนะนำของอัยการจังหวัดและอัยการสูงสุด ประกอบกับความเห็นของคณะกรรมการสภาวิชาชีพเจ้าพนักงานบังคับคดีเอกชนของเขตศาลนั้น และประธานสภาวิชาชีพเจ้าพนักงานบังคับคดีเอกชนแห่งชาติ

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งเบลเยียม มาตรา 516 ได้วางหลักเกณฑ์เป็นการทั่วไปซึ่งมีผลทำให้เจ้าพนักงานบังคับคดีเอกชนมีอำนาจผูกขาดในการแจ้งผลของคดีตามคำพิพากษาของศาลให้บุคคลที่เกี่ยวข้องทราบและในการบังคับคดีตามคำพิพากษา เว้นแต่จะมีกฎหมายพิเศษเฉพาะเรื่องบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่นเท่านั้น เช่น กรณีการอายัดเงินจากบัญชีธนาคารของลูกค้านี้ต้องกระทำโดยผ่านทางเจ้าพนักงานบังคับคดีเอกชนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งเบลเยียม มาตรา 1445 และมาตรา 1539 สำหรับกรณีข้อยกเว้นเรื่องอำนาจผูกขาดในการบังคับคดีนี้ ต้องเป็นกรณีที่กฎหมายบัญญัติยกเว้นไว้ให้กระทำโดยเจ้าพนักงานอื่นโดยชัดแจ้งเท่านั้นซึ่งมีเพียงในบางเรื่องเท่านั้น¹¹

กรณีซึ่งเป็นข้อยกเว้นจากหลักการให้อำนาจผูกขาดในการบังคับคดีแก่เจ้าพนักงานบังคับคดีเอกชน ได้แก่กรณีดังต่อไปนี้

1. การขายทอดตลาดอสังหาริมทรัพย์ในคดีมโนสาเร่ซึ่งกระทำโดยศาลซึ่งทำการประนอมข้อพิพาทตามคำร้องขอของคู่กรณีตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 1195 อาจกระทำโดยโนตารีปับลิกหรือเจ้าพนักงานบังคับคดีเอกชนก็ได้

2. ตามมาตรา 1186 กรณีการขายอสังหาริมทรัพย์ของผู้เยาว์ คนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ ซึ่งในการขายต้องได้รับอนุญาตจากศาลตามกฎหมายก่อน หากศาลมีคำสั่งอนุญาตให้ขายได้ ศาลจะมีคำสั่งไปพร้อมกันให้โนตารีปับลิกซึ่งมีเขตอำนาจเป็นทำการขาย

3. ตามมาตรา 1188 กรณีการแบ่งกรรมสิทธิ์รวมในอสังหาริมทรัพย์ของผู้ไม่อยู่ เมื่อศาลสั่งอนุญาตให้ขายทอดตลาดแล้ว การขายให้กระทำโดยโนตารีปับลิก

¹¹ สมเกียรติ วรปัญญาอนันต์ และคณะ, อ้างแล้ว เชิงบรรณที่ 6, น.64-66.

4.ตามมาตรา 1189 กรณีการแบ่งมรดก เมื่อศาลสั่งอนุญาตให้ขายทอดตลาดแล้ว การขายให้กระทำโดยโนตารีปับลิก

5.การอายัดของเจ้าพนักงานภาษีอากรตามกฎหมายกระทรวงซึ่งออกตามความใน ประมวลรัษฎากร ค.ศ. 992 มาตรา 164 ซึ่งมีผลยกเว้นเพียงบางส่วนเพราะในการบังคับคดีใน ขั้นตอนต่อมาต้องกระทำตามบทบัญญัติทั่วไปว่าด้วยการบังคับคดีตามประมวลวิธีพิจารณา ความแพ่งซึ่งเป็นกรณีที่เจ้าพนักงานบังคับคดีเอกชนเป็นผู้อำนาจในการบังคับคดีเพื่อประโยชน์ แก่บรรดาเจ้าหนี้ตามคำพิพากษา

6.ในชั้นอายัดชั่วคราวก่อนพิพากษา เมื่อศาลสั่งอายัดชั่วคราวแล้ว จำศาลเป็น ผู้ดำเนินการอายัดชั่วคราว เพราะถือเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการพิจารณาในศาล ซึ่งประมวล กฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งเบลเยียม มาตรา 32 กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของจำศาล ในขณะที่ออกคำบังคับและการบังคับคดีตามคำพิพากษาให้กระทำโดยเจ้าพนักงานบังคับคดี เอกชน

7.การโอนสิทธิเรียกร้องให้แก่เจ้าหนี้เพื่อเป็นประกันการชำระหนี้ มีผลให้การบังคับ ชำระหนี้ไม่จำเป็นต้องกระทำโดยผ่านทางเจ้าพนักงานบังคับคดีเอกชน แต่เป็นกรณีที่มักมีปัญหา ยุ่งยากหากลูกหนี้ที่มีเจ้าหนี้หลายคนเรียกร้องสิทธิเหนือทรัพย์สินของลูกหนี้รายเดียวกัน อย่างไรก็ดี ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเพื่อคุ้มครองการหักเงินเดือนของลูกจ้างโดยให้อยู่ในอำนาจของ เจ้าพนักงานบังคับคดีเอกชนที่จะเป็นผู้ดำเนินการตามกฎหมายลงวันที่ 12 เมษายน ค.ศ. 1965 และในเวลาต่อมาได้มีกฎหมายลงวันที่ 29 พฤษภาคม ค.ศ. 2000 ซึ่งบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 1390 ตีร แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งเบลเยียม วางหลักการทั่วไป เกี่ยวกับการบังคับชำระหนี้ซึ่งได้มีการโอนสิทธิเรียกร้องให้แก่เจ้าหนี้เพื่อเป็นประกันการชำระหนี้ โดยให้เจ้าหนี้มีสิทธิหักเงินเดือนของลูกหนี้ จะต้องกระทำโดยผ่านทางเจ้าพนักงานบังคับคดี เอกชน การที่กำหนดไว้เช่นนี้เป็นเพราะเจ้าพนักงานบังคับคดีเอกชนเป็นบุคคลที่กฎหมายให้ความ เชื่อถือและมั่นใจในความเป็นกลาง คำนึงถึงประโยชน์แห่งความยุติธรรมสำหรับคู่กรณีทุกฝ่าย

อนึ่ง ตามกฎหมายเบลเยียม การส่งคำคู่ความกระทำโดยจำศาล ซึ่งถือได้ว่า แตกต่างไปจากกรณีของประเทศฝรั่งเศสซึ่งนอกจากกฎหมายจะให้อำนาจเจ้าพนักงานบังคับคดี เอกชนในการดำเนินกระบวนการบังคับคดีแล้ว ยังได้ให้อำนาจในการดำเนินกระบวนการพิจารณา บางอย่างในศาลด้วยโดยเฉพาะในการส่งคำคู่ความดังกล่าวข้างต้น ซึ่งสาเหตุที่เป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะมีความเป็นมาและธรรมเนียมปฏิบัติที่แตกต่างกันและขนาดพื้นที่และจำนวน ประชากรของทั้งสองประเทศที่แตกต่างกันอีกด้วย

2. การกำหนดคุณสมบัติของเจ้าพนักงานบังคับคดี

2.1 ประเทศฝรั่งเศส เจ้าพนักงานบังคับคดีจะต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

คุณสมบัติทั่วไป

- มีสัญชาติฝรั่งเศส
- มีอายุไม่ต่ำกว่า 25 ปี
- ไม่เคยถูกพิพากษาลงโทษจำคุก
- ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย
- ไม่เป็นผู้มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในศีลธรรมอันดี และไม่เป็นผู้ได้

กระทำการใดซึ่งแสดงให้เห็นว่าไม่น่าไว้วางใจในความซื่อสัตย์สุจริต

คุณสมบัติทางการศึกษา

ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1996 เป็นต้นมา ผู้ที่จะมีคุณสมบัติเข้าสอบคัดเลือกเพื่อรับการอบรมเป็นเจ้าพนักงานบังคับคดีจะต้องสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโททางกฎหมาย ผู้ที่ผ่านการสอบคัดเลือกเพื่ออบรมเป็นเจ้าพนักงานบังคับคดีจะต้องเข้ารับการอบรมเป็นเวลา 2 ปี โดยจะมีการอบรมทั้งทฤษฎีและปฏิบัติ ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม ผู้เข้ารับการอบรมต้องเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายทั้งหมดผู้เข้ารับการอบรมจะต้องเข้าสอบการประกอบวิชาชีพเป็นเจ้าพนักงานบังคับคดี ซึ่งจะมีการสอบทั้งสิ้น 2 ครั้ง ครั้งแรกสอบเมื่อตอนเทอมสุดท้ายของปีแรก และครั้งที่สองสอบเมื่อตอนเทอมสุดท้ายของปีที่สอง โดยการสอบนี้เป็นการสอบต่อหน้าคณะกรรมการสอบในระดับชาติ ซึ่งประกอบไปด้วยที่ปรึกษาประจำศาลฎีกา 1 คน ศาสตราจารย์ทางกฎหมาย 1 คน เจ้าพนักงานบังคับคดี 3 คน และเสมียนเจ้าพนักงานบังคับคดีที่มีคุณสมบัติครบถ้วนที่จะเป็นเจ้าพนักงานบังคับคดีได้ 1 คน อย่างไรก็ตามมีการกำหนดข้อยกเว้นไว้ในเรื่องคุณสมบัติการศึกษาการอบรมหรือการสอบเป็นเจ้าพนักงานบังคับคดี สำหรับผู้มีคุณสมบัติพิเศษบางประการ เช่น ผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันการศึกษาชั้นสูงทางด้านรัฐศาสตร์ ผู้ที่ทำงานเป็นเสมียนเจ้าพนักงานบังคับคดีมาไม่น้อยกว่า 10 ปี ได้รับการยกเว้นไม่ต้องสำเร็จการศึกษาด้านกฎหมาย หัวหน้าเสมียนเจ้าพนักงานบังคับคดี หรือเสมียนเจ้าพนักงานบังคับคดีที่ปฏิบัติงานมาแล้วไม่น้อยกว่าหกปี แต่ว่าจะต้องมีคุณสมบัติทางกฎหมาย ได้รับการยกเว้นไม่ต้องเข้ารับการอบรม ผู้ที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องเข้ารับการอบรมและไม่ต้องผ่านการสอบ ได้แก่อาจารย์อาวุโสสาขาวิชากฎหมายและเศรษฐศาสตร์ในมหาวิทยาลัย อาจารย์อาวุโสและอาจารย์ผู้บรรยายพิเศษซึ่งสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกทางกฎหมายและทำการสอนมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี ทนายความประจำศาลอุทธรณ์ ทนายความ

การกำหนดคุณสมบัติผู้ปฏิบัติงาน

ผู้ปฏิบัติงานบังคับคดีจะต้องผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรข้างต้นและสอบผ่านได้รับ diploma ของหลักสูตรนั้น และสอบเป็นเจ้าพนักงานบังคับคดี เมื่อผ่านการสอบแล้วอัยการศาลล่างจะส่งเรื่องไปยังอัยการสูง เพื่อทำเรื่องเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมพิจารณาและมีคำสั่งประกาศแต่งตั้งเป็นเจ้าพนักงานบังคับคดี (l'huissier de justice) หลังจากได้รับแต่งตั้งเป็นเจ้าพนักงานบังคับคดีแล้วจะมีสถาบัน Institut de formation continue des huissiers de justice (IFOCH) ซึ่งเป็นสถาบันพัฒนาบุคลากรเจ้าพนักงานบังคับคดีจะทำหน้าที่ให้ความรู้แก่เจ้าพนักงานบังคับคดีอย่างต่อเนื่องให้ทราบเรื่องกฎหมายใหม่ ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของเจ้าพนักงานบังคับคดีและจัดการประชุมสัมมนาเป็นระยะ ๆ รวมทั้งการแก้ไขกฎหมาย

การจัดตั้งสำนักงานของเจ้าพนักงานบังคับคดี

จำนวนสำนักงานของ l'huissier de justice ถูกจำกัดเช่นเดียวกับจำนวน l'huissier de justice จึงมีการจัดตั้งสำนักงานได้ 2 วิธี ดังนี้

- เข้าไปแทนที่ l'huissier de justice ที่ลาออกไป
- ซื้อมกิจการของสำนักงานเดิม โดยยื่นเรื่องต่ออัยการ ซึ่งอัยการจะตรวจสอบฐานะการเงินของผู้ที่ยื่นเรื่องและคุณธรรม

เมื่อผ่านการตรวจสอบแล้วอัยการศาลล่างจะส่งเรื่องไปยังอัยการสูงเพื่อทำเรื่องเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมพิจารณาและมีคำสั่งประกาศอนุญาตให้ตั้งสำนักงาน

¹²ธนกร วรปรัชญากุล, "เจ้าพนักงานบังคับคดีในประเทศฝรั่งเศส", สืบค้นจาก

2.2 ประเทศแคนาดา

สำหรับพนักงานบังคับคดีประเภท Sheriff หรือ Sheriff Officer ซึ่งเป็นเจ้าพนักงานของศาลนั้นจะมีกฎหมายกำหนดวิธีในการเข้าสู่ตำแหน่งไว้ บางมลรัฐจะอยู่ในรูปของ Sheriff Act โดยตรง ซึ่งเนื้อหาในส่วนของวิธีการเข้าสู่ตำแหน่งของมลรัฐส่วนใหญ่ก็มีลักษณะคล้ายกัน คือ Sheriff จะมาจากการแต่งตั้ง มิใช่มาจากการเลือกตั้ง¹³

สำหรับเจ้าพนักงานบังคับคดีประเภท Bailiff นั้นมีหลักเกณฑ์การเข้าสู่ตำแหน่งดังนี้

1. Court Bailiff

- มลรัฐ Quebec ได้กำหนดคุณสมบัติเบื้องต้นไว้ใน Court Bailiff Act ว่าบุคคลที่จะมาเป็น Court Bailiff นั้นต้องผ่านขั้นตอนการฝึกอาชีพ และเป็นสมาชิกของสมาชิวิชาชีพ เจ้าพนักงานบังคับคดีเอกชนประจำมลรัฐควิเบกเสียก่อน¹⁴ ซึ่งรายละเอียดในเรื่องคุณสมบัติของผู้จะได้รับใบอนุญาตเป็น Bailiff จะถูกกำกับโดย Professional Code อีกฉบับหนึ่ง กล่าวคือ ต้องได้รับประกาศนียบัตรเพื่อเข้ารับอนุญาตการเป็น Bailiff จากสมาชิวิชาชีพเจ้าพนักงานบังคับคดีเอกชนประจำมลรัฐควิเบก และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมเป็นผู้ออกใบอนุญาตให้ประกอบวิชาชีพ (L.R.Q., chapitre H-4.1, LOI SUR LES HUISSIERS DE JUSTICE) ต้องผ่านการฝึกวิชาชีพภาคปฏิบัติในด้านการบังคับคดีหรือที่เกี่ยวข้องกับการเป็น Bailiff เป็นเวลาอย่างน้อย 4 เดือน นอกจากนั้นต้องผ่านการสอบข้อเขียนเพื่อวัดความรู้และทักษะทางอาชีพที่จัดขึ้นปีละครั้ง โดยได้คะแนนไม่ต่ำกว่า 60 % และผ่านการตรวจสอบ เรื่องความมั่นคงและสถานะทางการเงิน และ Bailiff ในมลรัฐ Quebec ถือเป็น Public Officer อย่างหนึ่ง

- มลรัฐ British Columbia ได้กำหนดวิธีการเข้าสู่ตำแหน่งของ Court Bailiff ไว้ใน Sheriff Act แต่เพียงว่า Court Bailiff นั้นมาจากการแต่งตั้งโดยรัฐมนตรี

- มลรัฐ Alberta ได้กำหนดวิธีการเข้าสู่ตำแหน่งไว้ใน Civil Enforcement Regulation ว่าบุคคลที่จะได้รับการแต่งตั้งให้เป็น Bailiff นั้น ต้องมีคุณสมบัติดังนี้ต้องสำเร็จหลักสูตรการฝึกอบรมที่ได้รับการรับรองโดย Sherrieff และผ่านการสอบวัดความรู้จนเป็นที่พอใจของ Sherrieff ต้องทำตามข้อตกลงที่กำหนดโดย Sherrieff นอกจากนั้นต้องส่งประวัติทางอาชญากรรมของตนเองแก่ Sherrieff เพื่อให้ตรวจสอบ และต้องให้ตรวจสอบลายนิ้วมือ

¹³ สมเกียรติ วรปัญญาอนันต์ และคณะ, อ้างแล้ว เจริญธรรมที่ 6, น.8-13.

¹⁴ สืบค้นจาก Quebec Bailiff-Partners of the Quebec Law Networkk.htm.

2. Civil Enforcement Agency/Private Bailiff

นอกจากเจ้าพนักงานของศาลที่มีอำนาจในการบังคับคดีตามคำพิพากษาแล้ว จะพบว่ามลรัฐต่างๆ ในประเทศแคนาดานั้น มีบริษัทซึ่งประกอบกิจการเป็นตัวแทนของเจ้าหนี้เพื่อไปทำการบังคับคดีเป็นจำนวนมากเช่นกัน หรือที่เรียกว่า Civil enforcement Agency โดยบริษัทตัวแทนเหล่านี้จะอยู่ในฐานะของบริษัทเอกชน เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาคงไม่ต้องการให้บริษัทเหล่านี้ทำการบังคับคดีให้ ก็สามารถทำได้โดยไปว่าจ้างบริษัทนั้นเพื่อให้จัดหา Bailiff ไปดำเนินการให้โดยเจ้าหนี้สามารถค้นหารายชื่อ Agency ด้วยตนเองจากสมุดหน้าเหลืองของท้องถิ่นนั้นหรือจากเว็บไซต์ หรือจะติดต่อไปยัง Sheriff – Civil Enforcement เพื่อขอรายชื่อ Agency ที่มีอยู่ในรัฐของตนก็ย่อมได้

การว่าจ้าง Civil enforcement Agency เพื่อทำการบังคับคดีให้หนี้ จะมีการตกลงกันรูปแบบของสัญญา

หลักเกณฑ์ของการเป็น Civil Enforcement Agency/Private Bailiff ในที่นี้ขอยกตัวอย่างเปรียบเทียบระหว่างมลรัฐ Quebec และมลรัฐ Alberta

มลรัฐ Quebec กฎหมายที่กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขเข้าสู่ตำแหน่งของ enforcement Agency/Private Bailiff Company คือ Bailiff Act ซึ่งมีหลักเกณฑ์สำคัญ คือ บุคคลที่จะเป็น Bailiff หรือปฏิบัติหน้าที่ในฐานะ Bailiff ได้จะต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพที่ออกให้โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม โดยผู้มีสิทธิได้รับใบอนุญาตจะต้องมีคุณสมบัติและปฏิบัติตามกฎระเบียบ ดังนี้

- ต้องส่งใบสมัครของตนเองไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม
- ต้องมีภูมิลำเนาอยู่ในมลรัฐ Quebec เป็นเวลาอย่างน้อย 1 ปี
- บรรลุนิติภาวะแล้ว
- ได้รับประกาศนียบัตรด้านสาขาวิชานิติศาสตร์ซึ่งผ่านการรับรองโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ หรือเทียบเท่า หรือสาขาใดก็ได้ตามความเห็นของรัฐมนตรี และต้องเข้าฝึกการอบรมที่จัดขึ้นโดยกระทรวงยุติธรรม
- ต้องผ่านการฝึกวิชาชีพการเป็น Bailiff เป็นเวลาอย่างน้อย 6 เดือนโดยจะต้องมีหนังสืออนุญาตให้เข้าฝึกวิชาชีพ(Trainee's Permit)จากรัฐมนตรีก่อนถึงจะเข้ารับการฝึกวิชาชีพได้
- ผ่านการสอบข้อเขียนเพื่อทดสอบความรู้ทางกฎหมายของกระทรวงยุติธรรม
- ไม่เคยต้องคำพิพากษาว่าได้กระทำความผิดตามกฎหมายอาญาหรือมีส่วนร่วมในการกระทำความผิดอาญา

มลรัฐ Alberta อำนาจหน้าที่ของ Sheriff ในการบังคับคดีได้ถูกครอบงำโดย ภาคเอกชนหรือที่เรียก Civil Enforcement Agency ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม ค.ศ.1996 เป็นต้นมา ภายใต้กฎหมาย Civil Enforcement Act และ Civil Enforcement Regulation ซึ่งมีหลักเกณฑ์สำคัญ คือ Civil Enforcement agency หรือบริษัท Bailiff เอกชนนั้น ต้องใช้ Bailiff ที่ได้รับการ แต่งตั้งโดย Sheriff เท่านั้นในการบังคับคดี และถือว่า Bailiff นั้นมีสถานะเป็นเจ้าพนักงานผู้รักษา ความสงบเรียบร้อย (Peace Officer) ตามนิยามของ Criminal Code of Canada

Bailiff ประเภทนี้จะถูกจ้างและถูกผูกมัดโดยสัญญาจ้างจาก Civil Enforcement Agency โดย Civil Enforcement Agency จะต้องมีส่วนงานให้บริการในมลรัฐ Alberta ด้วย ในเบื้องต้นก่อนจะให้ Agency เหล่านี้ทำการบังคับคดีให้ เจ้าหนี้ตามคำพิพากษา จะต้องทำการลงทะเบียนคำพิพากษานั้นในระบบ Personal Property Registry System เสียก่อนเพื่อเป็นการผูกมัดทรัพย์สินของลูกหนี้ ทำให้การเคลื่อนย้ายทรัพย์สินเพื่อนำไปขายหรือจำหน่าย กระทำได้ยากขึ้น แล้วจากนั้นสามารถนำสำเนาการลงทะเบียนนี้ไปขอ Order for Seizure and Sell ต่อไป

อย่างไรก็ตาม แม้กฎหมายจะกำหนดให้ Bailiff ต้องมาจากการแต่งตั้งของ Sheriff แต่ Bailiff ประเภทนี้ก็ไม่ถือเป็นตัวแทนของศาลหรืออัยการแต่อย่างใด ดังนั้นศาลและอัยการจึง ไม่ต้องรับผิดชอบใด ๆ ที่เกี่ยวเนื่องจากการกระทำของ Bailiff ประเภทนี้

บุคคลที่จะได้รับการแต่งตั้งเป็น Bailiff และต้องการเข้าร่วมใน Civil Enforcement Agency จะต้องมีความสมบัติและปฏิบัติดังนี้

- ผู้สมัครต้องเข้าร่วมฝึกอบรมใน Civil Enforcement Bailiff Course และผ่านการ สอบข้อเขียนโดยได้คะแนนไม่ต่ำกว่า 80 %

- มีเอกสารที่แสดงว่าได้สำเร็จหลักสูตรการเข้าฝึกอบรมการเป็น Civil Enforcement Bailiff

ผู้สมัครต้องส่งใบสมัครเป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อเข้ารับการแต่งตั้งต่อ Civil Enforcement Agencies หรือบริษัท Bailiff ที่ได้รับอนุญาตแล้ว โดยใบสมัครดังกล่าวต้องแสดง ถึง ประวัติของตนเอง ประวัติการกระทำความผิด ประวัติที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการทางศาลที่ยังค้าง อยู่ และประวัติการสมัครเป็น Bailiff ในครั้งก่อน ๆ ของตน

ทั้งนี้สำเนาใบสมัครที่กรอกข้อมูลในส่วนประวัติทางอาชญากรรมและพิมพ์ลายนิ้วมือ ของผู้สมัคร จะถูกส่งต่อไปยัง RCMP Identification Service ซึ่งตั้งอยู่ในเมือง Ottawa เพื่อทำ การตรวจสอบอีกครั้ง

เมื่อผู้สมัครเพื่อเข้ารับการแต่งตั้ง Bailiff ได้ส่งเอกสารต่อ Civil Enforcement Agency ครบถ้วนแล้ว Agency จะทำการตรวจสอบ พร้อมกับแนบเอกสารรับรองในนามของตนเอง พร้อมจดหมายอีกฉบับหนึ่งฉบับเพื่อแสดงผลในการต้องการ Bailiff ดังกล่าว แล้วส่งต่อไป Sheriff เพื่อให้ทำการพิจารณาว่าบุคคลดังกล่าวมีคุณสมบัติและเป็นผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งหรือไม่ ดังนั้นแม้บุคคลดังกล่าวจะมีคุณสมบัติครบถ้วนตามเกณฑ์ที่กำหนด ก็ไม่ได้เป็นการรับรองว่าจะได้รับการแต่งตั้งเสมอไป

ในส่วนของผู้ที่มีความประสงค์จะตั้งบริษัท Civil Enforcement Agency ของตนเอง สามารถทำได้โดยส่งคำเสนอแสดงเจตนาเพื่อขอตั้ง Civil Enforcement Agency ของตนเองไปยัง Sheriff Civil Enforcement เพื่อทำการพิจารณาว่าในขณะนั้นมีความจำเป็นที่ต้องมี Civil Enforcement Agency เพิ่มขึ้นหรือไม่ ซึ่งหากไม่มีความจำเป็น Sheriff หรือ Agency ที่มีอยู่มีจำนวนเพียงพออยู่แล้วรวมถึงไม่มีแผนจะขยายเพิ่มเติม Sheriff มีอำนาจที่จะสั่งไม่อนุญาตได้

2.3 ประเทศอังกฤษ

สำหรับพนักงานบังคับคดีประเภท Sheriffs Officers ซึ่งมีตำแหน่งเป็นเจ้าพนักงานของศาลนั้น มีกฎหมายกำหนดคุณสมบัติในการเข้าสู่ตำแหน่งไว้โดยตรงคือใน The Sheriffs Act 1887 ส่วนพนักงานบังคับคดีในภาคเอกชนได้แก่ Certificated Bailiffs และ Private Bailiffs นั้น มีหลักเกณฑ์กำหนดเกี่ยวกับคุณสมบัติในการเข้าสู่ตำแหน่งดังนี้¹⁵

1. Certificated Bailiffs บุคคลที่จะได้รับอนุญาตให้เป็น Certificated Bailiffs ได้นั้น กฎหมายได้กำหนดไว้ว่าต้องมีคุณสมบัติดังนี้

(1) ได้รับการรับรองจากบุคคลหรือองค์กรซึ่งทำหน้าที่ทดสอบความรู้ทางด้านกฎหมายการยึดทรัพย์สิน ในหลักสูตรที่มีเนื้อหาการอบรมอย่างครบถ้วนสมบูรณ์

(2) ผู้พิพากษาศาลเขต (County Court) จะเป็นผู้พิจารณาว่าจะอนุญาตให้ได้รับอนุญาตเป็น Certificated Bailiffs หรือไม่ โดยผู้พิพากษาดังกล่าว อาจจะถามคำถามเพื่อทดสอบความรู้ด้านกฎหมายเกี่ยวกับการยึด การอายัดทรัพย์สิน เพื่อพิจารณาว่าบุคคลดังกล่าวมีความรู้ที่เพียงพอหรือไม่ นอกจากนี้ยังมีคุณสมบัติอื่น ๆ อีก เช่น ต้องไม่มีส่วนร่วมในธุรกิจซื้อขายหนี้สิน , ต้องมีบุคคลอ้างอิงสองคนและวางเงินประกัน 10,000 เหรียญ , ไม่มีประวัติการได้รับโทษอาญา เป็นต้น

¹⁵ สมเกียรติ วรปัญญาอนันต์ และคณะ, อ้างแล้ว เจริญรทที่ 6, น.22-23.

2. Private Bailiffs สำหรับพนักงานบังคับคดีประเภท Private Bailiffs นี้ ตามกฎหมายไม่มีการกำหนดคุณสมบัติสำหรับการเข้าสู่ตำแหน่งเป็นพิเศษแต่อย่างใด ขึ้นอยู่กับบริษัทเอกชนต่าง ๆ ซึ่งเป็นผู้จ้างงานว่าจะกำหนดหลักเกณฑ์หรือคุณสมบัติใด ๆ ในการจ้างบุคคลเป็นพนักงานบังคับคดีหรือไม่ โดยอาจไม่ใช่บุคคลที่มีวุฒิการศึกษาด้านกฎหมายก็ได้

การศึกษาอบรม

มีหลักสูตรการฝึกอบรมสำหรับผู้ที่ต้องการได้รับอนุญาตให้เป็น Certificated Bailiffs จัดอบรมโดย Association of British Investigators เพื่อเตรียมความรู้ความพร้อมในการทำหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานบังคับคดีจะออกใบรับรองให้สำหรับผู้ที่ต้องการเป็น Certificated Bailiffs ส่วนกรณีของ Private Bailiffs นั้นเนื่องจากไม่มีการกำหนดคุณสมบัติด้านการศึกษาสำหรับ Private Bailiffs แต่บริษัทต่าง ๆ อาจมีฝึกอบรมให้กับพนักงานโดยบริษัทของนายจ้างซึ่งว่าจ้างพนักงานดังกล่าวก็ได้

2.4 ประเทศเนเธอร์แลนด์

มาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติลงวันที่ 26 มกราคม ค.ศ.2001 กำหนดคุณสมบัติของผู้ที่อาจได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเจ้าพนักงานบังคับคดีเอกชน¹⁶ ดังนี้

1. มีสัญชาติเนเธอร์แลนด์
 2. ผ่านการฝึกอบรมวิชาชีพตามหลักสูตรที่กระทรวงยุติธรรมกำหนดและสอบผ่านการทดสอบความรู้
 3. ได้ปฏิบัติหน้าที่ผู้ช่วยเจ้าพนักงานบังคับคดีเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 2 ปี
 4. มีความพร้อมในการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งเจ้าพนักงานบังคับคดีเอกชนตามหลักเกณฑ์ในมาตรา 6(1) และได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญซึ่งแต่งตั้งโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ตามมาตรา 6(2)
 5. มีหนังสือรับรองการใช้ชีวิตที่ดีและมีคุณธรรมซึ่งออกตามกฎหมายว่าด้วยประวัติอาชญากรรมและการออกหนังสือรับรองการใช้ชีวิตที่ดีและมีคุณธรรม
 6. มีหนังสือรับรองของสภาวินัยเจ้าพนักงานบังคับคดี หากเป็นบุคคลที่เคยถูกลงโทษทางวินัยตามมาตรา 43 และโทษที่เคยได้รับ
- โดยความพร้อมในการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งเจ้าพนักงานบังคับคดีเอกชนนั้นเป็นไปตามมาตรา 6 ให้พิจารณาจากองค์ประกอบต่อไปนี้

¹⁶ สืบค้นจาก <http://www.uinhj.com/ressources/10067/71/3140.pdf>.

1. ผู้ร้องขอมีความพร้อมทางการเงินเพียงพอที่จะดูแลการเปิดสำนักงานซึ่งไม่อาจปฏิเสธไม่รับงาน และบริการสาธารณะที่ทำได้มีความต่อเนื่อง และมีหลักฐานที่สามารถแสดงได้ว่าเมื่อเปิดสำนักงานมาได้ 3 ปี จะมีปริมาณงานที่สามารถรองรับค่าใช้จ่ายที่จะเกิดขึ้นในการเปิดสำนักงานได้

2. ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญซึ่งแต่งตั้งโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดโดยกฎกระทรวง

และมาตรา 7 กำหนดให้ยื่นคำร้องต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมพร้อมด้วยเอกสาร จากนั้นให้รัฐมนตรีส่งเอกสารให้สำนักงานสภาวิชาชีพแห่งชาติในพระบรมราชูปถัมภ์ (KBvG) ตรวจสอบและแจ้งผลการพิจารณา ซึ่งหากจะปฏิเสธจะต้องกระทำภายใน 3 เดือน ในขณะเดียวกันให้รัฐมนตรีทำการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ยื่นคำร้องขอ หากขาดคุณสมบัติให้รัฐมนตรีมีคำสั่งปฏิเสธการดำเนินการเพื่อเสนอแต่งตั้ง ทั้งนี้ให้รัฐมนตรีมีคำวินิจฉัยตามมาตรา 11 ภายใน 4 เดือนนับแต่วันยื่นคำร้องขอและให้ผู้ยื่นคำร้องขอมีสิทธิยื่นอุทธรณ์ได้ตามกฎหมายวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง ตามมาตรา 8

ภายใน 2 เดือนนับแต่วันมีพระบรมราชโองการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีเอกชนกระทำการสาบานตนต่อประธานศาลจังหวัดว่า “ข้าพเจ้าสัญญาว่าจะถวายความจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์และเคารพทบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ ข้าพเจ้าสัญญาว่าจะปฏิบัติตามกฎหมายและหลักเกณฑ์ที่ใช้บังคับกับตำแหน่งหน้าที่ด้วยความถูกต้องและความซื่อสัตย์สุจริต และข้าพเจ้าขอประกาศว่าจะไม่ให้สัญญาว่าจะมอบตำแหน่งหรือเสนอตำแหน่งเจ้าพนักงานบังคับคดีแก่บุคคลใด ไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อม ”

หากเจ้าพนักงานบังคับคดีเอกชนกระทำการสาบานตนภายในกำหนดเวลาตามมาตรา 9 ให้ถือว่าลาออกจากตำแหน่ง เว้นแต่รัฐมนตรีจะขยายเวลาให้

ก่อนการสาบานตนเข้ารับตำแหน่ง ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีเอกชนยื่นหลักฐานตัวอย่างลายมือชื่อและตราประทับต่อสำนักงานศาลจังหวัด ในกรณีที่ได้รับอนุญาตให้ย้ายสำนักงานพ้นไปจากเขตอำนาจศาลเดิม ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีเอกชนยื่นหลักฐานตัวอย่างลายมือชื่อและตราประทับต่อสำนักงานศาลจังหวัดแห่งใหม่ที่ได้รับอนุญาตให้ย้ายสำนักงานอยู่ในเขต

อย่างไรก็ดี ตามมาตรา 26 โดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม เจ้าพนักงานบังคับคดีเอกชนอาจเสนอบุคคลซึ่งทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยเจ้าพนักงานบังคับคดีเอกชน

ตามมาตรา 27 ให้ผู้ช่วยเจ้าพนักงานบังคับคดีเอกชนเข้ารับการฝึกอบรมเป็นเวลา 1 ปี ในกรณีเป็นการปฏิบัติงานไม่เต็มเวลา ให้ขยายเวลาออกไปตามส่วน หลักสูตรการฝึกอบรม สิทธิและหน้าที่ของผู้รับการฝึกอบรม ให้เป็นไปตามกฎกระทรวง

2.5 ประเทศเบลเยียม

ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 510 ถึงมาตรา 512 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎหมายลงวันที่ 6 กรกฎาคม ค.ศ.1979 กฎหมายลงวันที่ 23 พฤศจิกายน ค.ศ. 1984 กฎหมายลงวันที่ 6 เมษายน ค.ศ.1992 และกฎหมายลงวันที่ 1 กรกฎาคม ค.ศ.1997 ตามลำดับ ตั้งแต่วันที่ 31 ธันวาคม ค.ศ.2000 เป็นต้นมา คุณสมบัติขั้นต่ำของผู้มีสิทธิสมัครเข้ารับการศึกษาระดับปริญญาโททางกฎหมาย¹⁷ เพื่อเสนอพิจารณาแต่งตั้งเป็นเจ้าพนักงานบังคับคดีเอกชนต้องสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโททางกฎหมาย¹⁷ เพราะเป็นเงื่อนไขที่ตกลงร่วมกันในระดับระหว่างประเทศ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินกิจการร่วมกันในสหภาพยุโรป หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการศึกษาระดับปริญญาโททางกฎหมาย และเงื่อนไขการเข้าสู่ตำแหน่งของเจ้าพนักงานบังคับคดีเอกชนเป็นไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งเบลเยียม ดังนี้

มาตรา 510 คุณสมบัติของบุคคลที่อาจได้รับการพิจารณาแต่งตั้งเป็นเจ้าพนักงานบังคับคดีเอกชน ได้แก่

1. มีอายุไม่ต่ำกว่า 25 ปีบริบูรณ์
2. สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกหรือปริญญาโททางกฎหมาย
3. มีหนังสือรับรองความมีคุณธรรมและจริยธรรมซึ่งออกโดยเทศบาลตำบลที่บุคคลนั้นมีภูมิลำเนาอยู่ในเขต
4. หากเป็นชายต้องผ่านการทำหน้าที่เป็นทหารเกณฑ์ตามที่กฎหมายกำหนดแล้ว
5. ผ่านการฝึกอบรมวิชาชีพเป็นเวลาอย่างน้อย 2 ปี ติดต่อกัน

มาตรา 511 พระมหากษัตริย์ทรงออกพระราชกฤษฎีกากำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจัดการศึกษาระดับปริญญาโททางกฎหมาย คณะกรรมการสอบความรู้ และวิธีดำเนินการของคณะกรรมการ

¹⁷ สืบค้นจาก <http://www.uhj.com/ressources/10066/44/3084.pdf>.

สำนักงานเจ้าพนักงานบังคับคดีเอกชนที่จะรับบุคคลเข้าฝึกอบรมต้องจัดตั้งและดำเนินกิจการมาไม่น้อยกว่า 3 ปี

ผู้สมัครเข้ารับการฝึกอบรมในสำนักงานต้องสำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาเอกหรือปริญญาโททางกฎหมายและสามารถแสดงหนังสือรับรองตามมาตรา 510(3)

ในขณะที่กำลังศึกษาชั้นปริญญาเอกหรือปริญญาโททางกฎหมาย จะเข้ารับการฝึกอบรมวิชาชีพไม่ได้และผู้สมัครจะต้องสำเร็จการศึกษาดังกล่าวมาข้างต้นเสียก่อน อย่างไรก็ตามคณะกรรมการสอบความรู้อาพิจารณาขกเว้นหลักเกณฑ์ดังกล่าวให้กับผู้ที่ได้ปฏิบัติงานในสำนักงานเจ้าพนักงานบังคับคดีเอกชนมาเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 5 ปี

มาตรา 512

1. ผู้สมัครในตำแหน่งเจ้าพนักงานบังคับคดีเอกชนยื่นใบสมัครโดยทำเป็นจดหมายลงทะเบียนต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมและประธานสภาวิชาชีพเจ้าพนักงานบังคับคดีเอกชนแห่งชาติพร้อมด้วยเอกสารประกอบซึ่งแสดงควมมีคุณสมบัติครบถ้วนตามมาตรา 510 โดยยื่นต่อประธานคณะกรรมการวินัยของสภาวิชาชีพเจ้าพนักงานบังคับคดีเอกชนประจำเขตศาลซึ่งมีอำนาจเหนือเขตสำนักงานที่มีอัตราว่าง

ผู้สมัครต้องยื่นคำร้องขอภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันประกาศรับสมัครในราชกิจจานุเบกษา การประกาศโฆษณาในราชกิจจานุเบกษาคือต้องกระทำก่อนการเกียณอายุในตำแหน่งไม่น้อยกว่า 6 เดือน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรวบรวมความเห็นพร้อมเหตุผลประกอบจากอัยการสูงสุด อัยการจังหวัด และคณะกรรมการสภาวิชาชีพเจ้าพนักงานบังคับคดีเอกชนของเขตศาลนั้นเกี่ยวกับความเหมาะสมและความรู้ความสามารถของผู้สมัคร

ให้ประธานคณะกรรมการวินัยของสภาวิชาชีพเจ้าพนักงานบังคับคดีเอกชนประจำเขตศาลทำความเห็นเสนอประธานสภาวิชาชีพเจ้าพนักงานบังคับคดีเอกชนแห่งชาติทันทีที่ได้รับสำเนาคำร้องขอของผู้สมัคร

ให้แจ้งความเห็นทั้งหมดตาม 2 ให้ผู้สมัครทราบ ซึ่งอาจยื่นคำร้องขอแสดงเหตุผลเพิ่มเติมเป็นหนังสือหรือด้วยวาจาต่อคณะกรรมการวินัยของสภาวิชาชีพเจ้าพนักงานบังคับคดีเอกชนประจำเขตศาลภายใน 10 วันนับแต่ได้วันแจ้งให้บุคคลดังกล่าวทราบ

ให้คณะกรรมการวินัยของสภาวิชาชีพเจ้าพนักงานบังคับคดีเอกชนประจำเขตศาลทำความเห็นพร้อมเหตุผลเสนอประธานสภาวิชาชีพเจ้าพนักงานบังคับคดีเอกชนแห่งชาติ

ให้อัยการสูงสุด อัยการจังหวัด และประธานสภาวิชาชีพเจ้าพนักงานบังคับคดี เอกชนแห่งชาติ หรือบุคคลที่ได้รับมอบหมาย จัดทำความเห็นในชั้นที่สุดพร้อมเหตุผลตามวรรค ก่อนเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ภายใน 40 วันนับแต่ได้รับเรื่องขอความเห็นครั้งแรก หรือภายใน 30 วันนับแต่วันได้รับหนังสือแสดงเหตุผลเพิ่มเติมเป็นหนังสือหรือวันเข้าแสดงเหตุผล เพิ่มเติมด้วยวาจาต่อคณะกรรมการ

ในขณะเดียวกัน ให้ประธานสภาวิชาชีพเจ้าพนักงานบังคับคดีเอกชนแห่งชาติเสนอ เอกสารสำนวนที่ตรวจสอบโดยคณะกรรมการวินัยของสภาวิชาชีพเจ้าพนักงานบังคับคดีเอกชน ประจำเขตศาลต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมเพื่อดำเนินการต่อไป

2. หลังจากได้รับความเห็นทั้งหมดพร้อมด้วยเอกสารสำนวน ให้รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงยุติธรรมกราบบังคมทูลเสนอแต่งตั้งเจ้าพนักงานบังคับคดีเอกชนต่อพระมหากษัตริย์

3. พระมหากษัตริย์ทรงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการซึ่งเป็นหลักประกันความ ต่อเนื่องของการให้บริการสาธารณะในสำนักงานสำหรับกรณีเจ้าพนักงานบังคับคดีเอกชนลาออก ถึงแก่ความตาย ได้รับคำสั่งลงโทษให้พักงานหรือได้รับคำสั่งลงโทษให้พ้นจากตำแหน่ง

3. โครงสร้างองค์กรวิชาชีพของเจ้าพนักงานบังคับคดีและการกำกับดูแลเจ้าพนักงาน บังคับคดี

3.1 ประเทศฝรั่งเศส

เจ้าพนักงานบังคับคดีในประเทศสาธารณรัฐฝรั่งเศสเป็นหน่วยงานวิชาชีพอิสระได้รับการ แต่งตั้งจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม และมีการจำกัดจำนวนโดยมีการจัดโครงสร้าง องค์กรวิชาชีพของเจ้าพนักงานบังคับคดีแบ่งเป็น 3 ระดับ¹⁸ ดังนี้

1. สภาเจ้าพนักงานบังคับคดีระดับจังหวัด (chamber departementales) เป็นการ จัดองค์กรวิชาชีพของเจ้าพนักงานบังคับคดีในระดับจังหวัด มีหน้าที่เป็นตัวแทนของเจ้าพนักงาน บังคับคดีในจังหวัดต่อศาลและดูแลเรื่องกฎ ระเบียบ จรรยาบรรณ วินัย ค่าสมาชิก และค่าเบี้ย ประกันของเจ้าพนักงานบังคับคดีในจังหวัดสมาชิกสภาเจ้าพนักงานบังคับคดีได้รับการเลือกตั้ง จากบรรดาเจ้าพนักงานบังคับคดีในจังหวัดซึ่งจะทำการเลือกตั้งประธานสภาระดับจังหวัดอีกทีหนึ่ง

¹⁸ธนกร วรปรัชญากุล, "เจ้าพนักงานบังคับคดีในประเทศฝรั่งเศส", สืบค้นจาก www.humanrights.go.th/index.php?option=com.

2. สภาเจ้าพนักงานบังคับคดีระดับภูมิภาค (chambres regionales) จัดตั้งขึ้นในแต่ละเขตอำนาจของศาลอุทธรณ์ มีหน้าที่เป็นตัวแทนและรักษาสถาปัตยกรรมของเจ้าพนักงานบังคับคดีภายในเขตอำนาจของศาลอุทธรณ์ และเป็นตัวแทนของเจ้าพนักงานบังคับคดีต่อศาลอุทธรณ์ นอกจากนี้ยังทำหน้าที่เป็นองค์กรตรวจสอบการทำงานและตรวจบัญชีในที่ทำกรของเจ้าพนักงานบังคับคดี โดยสมาชิกสภาเจ้าพนักงานบังคับคดีระดับภูมิภาคได้รับการเลือกตั้งจากบรรดาเจ้าพนักงานบังคับคดีในแต่ละจังหวัด โดยจำนวนสมาชิกในระดับภูมิภาคจะมีการกำหนดสัดส่วนตามจำนวนเจ้าพนักงานบังคับคดีในแต่ละจังหวัด

3. สภาเจ้าพนักงานบังคับคดีระดับชาติ (chambres nationale) ประกอบด้วยสมาชิกสภาจำนวน 32 คน สมาชิกสภาแต่ละคนได้รับการเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งเป็นระยะเวลา 6 ปี โดยคณะผู้เลือกตั้งซึ่งประกอบด้วยสมาชิกสภาเจ้าพนักงานบังคับคดีจังหวัดและสภาเจ้าพนักงานบังคับคดีภูมิภาค สภาเจ้าพนักงานบังคับคดีแห่งชาติมีหน้าที่เป็นตัวแทนของผู้ประกอบวิชาชีพเจ้าพนักงานบังคับคดีต่อองค์กรของรัฐ นอกจากนี้ยังทำหน้าที่ฝึกอบรมเจ้าพนักงานบังคับคดีและพนักงานลูกจ้างของเจ้าพนักงานบังคับคดี ศึกษา วิจัย และพัฒนาการประกอบวิชาชีพเจ้าพนักงานบังคับคดี เสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีกับองค์กร ผู้ประกอบวิชาชีพอิสระอื่น ๆ ติดต่อก่อสร้างความร่วมมือกับเจ้าพนักงานบังคับคดีในประเทศต่าง ๆ ส่งเสริมการประกอบอาชีพเจ้าพนักงานบังคับคดี จัดการประชุมและจัดการสัมมนาทั้งในระดับประเทศและระหว่างประเทศ

รูปแบบการจัดองค์กรวิชาชีพเจ้าพนักงานบังคับคดีในประเทศฝรั่งเศสที่มีการแบ่งออกเป็น 3 ระดับนี้เป็นรูปลักษณะของปิรามิด อย่างไรก็ตาม สภาเจ้าพนักงานบังคับคดีแต่ละระดับต่างเป็นอิสระไม่ขึ้นแก่กันและกัน ไม่ถือว่าระดับใดมีอำนาจเหนือกว่าอีกระดับหนึ่ง

เจ้าพนักงานบังคับคดีจะถูกกำกับดูแลโดยพนักงานอัยการและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม เจ้าพนักงานบังคับคดีระดับจังหวัดไม่ขึ้นกับระดับภูมิภาคแต่ทั้ง 2 สภาขึ้นตรงต่อประธานสภาเจ้าพนักงานบังคับคดีแห่งชาติ ตามกฎหมายฉบับที่ 45 -2529 ลงวันที่ 2 พฤศจิกายน ค.ศ.1945 (l' ordonnance 45 - 2592 du 2 november 1945) กำหนดให้มีการตรวจสอบบัญชีด้านการจัดทำบัญชีรับ - จ่าย ให้แก่ลูกความถูกต้องหรือไม่ การตรวจสอบระบบการเงินและบัญชีของสำนักงาน นอกจากนี้ต้องมีพยานในการเบิก - ถอนเงินของสำนักงาน เนื่องจาก เจ้าพนักงานบังคับคดีเป็นตัวแทนของเจ้าหนี้ในการรับเงินจากลูกหนี้และจ่ายเงินให้แก่เจ้าหนี้ หากมีการกระทำผิดอาจเป็นความผิดอาญา ซึ่งการพิจารณาความผิดของเจ้าพนักงานบังคับคดี เจ้าพนักงานบังคับคดีจะกำกับดูแลกันเอง โดยมีต้องให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมเข้ามาเป็นผู้พิจารณาตัดสิน

สภาเจ้าพนักงานบังคับคดีภูมิภาค (chambres regionales) จะคัดเลือกเจ้าพนักงานบังคับคดีเป็นผู้ตรวจสอบ (controller) จำนวน 11 คน และประธานสภาเจ้าพนักงานบังคับคดีภูมิภาคเลือก 2 ใน 11 คนเป็นผู้ตรวจสอบต่อ 1 สำนักงาน และผู้ที่ถูกตรวจสอบไม่มีสิทธิปฏิเสธ ผู้ตรวจสอบต้องรายงานส่งไปให้ประธานสภาเจ้าพนักงานบังคับคดีภูมิภาคจะเสนอความเห็นในแต่ละสำนักงานเสร็จแล้วเสนอต่ออัยการ โดยการตรวจสอบดังกล่าวจะใช้เจ้าพนักงานบังคับคดีผู้ตรวจสอบเป็นคนละเมืองกัน เพื่อขจัดปัญหาที่อาศัยความรู้จักคุ้นเคยที่จะช่วยเหลือกัน

ส่วนในเรื่องความรับผิดชอบของเจ้าพนักงานบังคับคดีจะแบ่งความรับผิดชอบออกเป็น 3 ประเภทดังนี้

ความรับผิดชอบในทางแพ่ง

ความรับผิดชอบในทางแพ่งของเจ้าพนักงานบังคับคดี คือ การปฏิบัติงานด้วยความประมาทเลินเล่อ หรือฝ่าฝืนต่อหน้าที่ทั้งเจ้าพนักงานบังคับคดีมีหน้าที่ และความผูกพันที่กำหนดโดยผลของสัญญาในฐานะที่เจ้าพนักงานบังคับคดีเป็นตัวแทนของคู่ความอีกด้วยเจ้าพนักงานบังคับคดีจึงต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการที่ตนปฏิบัติหน้าที่ประมาทเลินเล่อ และฝ่าฝืนต่อหน้าที่หากเป็นกรณีที่เจ้าพนักงานบังคับคดีต้องรับผิดชอบในทางสภาเจ้าพนักงานบังคับคดีจังหวัดจะต้องเสนอเรื่องไปยังสภาเจ้าพนักงานบังคับคดีแห่งชาติเนื่องจากเกี่ยวข้องกับการชดเชยค่าเสียหายเว้นแต่กรณีการตกลงกันได้ระหว่างเจ้าพนักงานบังคับคดีกับผู้เสียหาย

ความรับผิดชอบในทางอาญา

เนื่องจากเจ้าพนักงานบังคับคดีมีฐานะเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ เจ้าพนักงานบังคับคดีจึงอาจที่จะถูกฟ้องร้องดำเนินคดี ซึ่งจะต้องรับผิดชอบในทางอาญารัฐบาลเว้นการปฏิบัติหน้าที่ นอกจากนั้นยังอาจต้องรับผิดชอบประมาทเลินเล่อในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานบังคับคดีอีกด้วย

ความรับผิดชอบในทางจรรยาบรรณในการประกอบวิชาชีพ

สภาเจ้าพนักงานบังคับคดีแห่งชาติ (chambres nationale) จะออกประมวลจริยธรรมของเจ้าพนักงานบังคับคดีเพื่อให้ถือปฏิบัติ ซึ่งสภาเจ้าพนักงานบังคับคดีจังหวัด (chambre departementales) จะออกระเบียบจรรยาบรรณบังคับใช้แต่ละเขตจังหวัดจะมีการกำหนดในส่วนของรายละเอียดของระเบียบที่ใช้โดยจะมีความแตกต่างกันขึ้นอยู่กับสภาพภูมิศาสตร์และประเพณีปฏิบัติระหว่างกันของเจ้าพนักงานบังคับคดี คู่ความ อัยการ ลูกจ้างของเจ้าพนักงานบังคับคดีในแต่ละเขต แต่โดยทั่วไปจะมีสาระสำคัญเหมือนกัน เกณฑ์ที่กำหนดในเรื่องจริยธรรม นอกเหนือจากการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเจ้าพนักงานบังคับคดีแล้วยังรวมถึงการ

การดำเนินการทางวินัย

เจ้าพนักงานบังคับคดีอาจจะถูกดำเนินการในทางวินัย โดยมีสภาเจ้าพนักงานบังคับคดีจังหวัดทำหน้าที่ดูแลระเบียบวินัยและจรรยาบรรณในการประกอบวิชาชีพของเจ้าพนักงานบังคับคดี ซึ่งจะแต่งตั้งคณะกรรมการโดยมาจากการเลือกตั้งของเจ้าพนักงานบังคับคดีทั้งหมดในจังหวัดทำหน้าที่นี้ ในคณะกรรมการสภาเจ้าพนักงานบังคับคดีจังหวัดจะมีกรรมการหนึ่งท่านทำหน้าที่ดูแลงานวินัยโดยเฉพาะ

การดำเนินการทางวินัย สามารถที่จะเสนอเรื่องต่อสภาเจ้าพนักงานบังคับคดีจังหวัด หรือต่อศาลจังหวัด โดยร้องเรียนต่ออัยการก็ได้

- การดำเนินการทางวินัยในสภาเจ้าพนักงานบังคับคดีจังหวัด เมื่อได้รับเรื่องร้องเรียน ประธานสภาเจ้าพนักงานบังคับคดีจังหวัดจะประกาศดำเนินการไต่สวนทางวินัยกับเจ้าพนักงานบังคับคดีผู้ถูกกล่าวหา การดำเนินการไต่สวนจะกระทำการเป็นการลับต่อหน้าเจ้าพนักงานบังคับคดีผู้ถูกกล่าวหา โดยเรียกให้เจ้าพนักงานบังคับคดีผู้ถูกกล่าวหาไปปรากฏตัวต่อที่ประชุมสภา และเมื่อประชุมสภามีความเห็นในเรื่องดังกล่าวก็จะเสนอความเห็นในเรื่องดังกล่าวก็จะเสนอความเห็นไปยังอัยการเพื่อพิจารณาต่อไป

- การดำเนินการทางวินัยในศาลจังหวัด ในกรณีที่มีการร้องเรียนไปยังอัยการโดยตรง อัยการสามารถที่จะเรียกให้เจ้าพนักงานบังคับคดีผู้ถูกกล่าวหาไปปรากฏตัวต่อหน้าศาลจังหวัด เพื่อดำเนินการไต่สวนทางวินัยได้ ซึ่งในการดำเนินการ คู่ความ ผู้มีส่วนได้เสียจะต้องปรากฏตัวที่ศาล ในกรณีดังกล่าวสามารถที่จะมีผู้ช่วยเหลือหรือทนายความได้ หรืออัยการอาจจะส่งเรื่องมาที่สภาเจ้าพนักงานบังคับคดีจังหวัดเพื่อขอความเห็นก็ได้แล้วแต่

การกำหนดโทษทางวินัยจะขึ้นอยู่กับความร้ายแรงของการกระทำความผิดซึ่งบทกำหนดโทษสำหรับผู้กระทำผิดวินัยมีดังนี้

- การตักเตือนโดยประธานสภาเจ้าพนักงานบังคับคดีระดับจังหวัด
- การตำหนิโดยสภาเจ้าพนักงานบังคับคดีจังหวัด
- การตำหนิที่กระทำต่อหน้าที่ประชุมใหญ่สภาเจ้าพนักงานบังคับคดี
- การห้ามกระทำความผิดนั้นซ้ำอีก
- การห้ามประกอบวิชาชีพชั่วคราว
- การเพิกถอนการประกอบวิชาชีพ

- การประกันภัยในความเสี่ยงในการประกอบวิชาชีพ

ในการปฏิบัติงานของเจ้าพนักงานบังคับคดี อาจจะต้องรับผิดชอบในความเสี่ยงในทางแพ่งได้ตลอดเวลา และถือว่าเมื่อกรณีที่เจ้าพนักงานบังคับคดีผู้หนึ่งจะต้องรับผิดชอบเจ้าพนักงานบังคับคดีทั้งหมดจะต้องร่วมรับผิดชอบในความเสี่ยงที่จะชดใช้ให้แก่คู่ความด้วย และไปได้เบี้ยกับเจ้าพนักงานบังคับคดีผู้นั้นภายหลัง ดังนั้นเจ้าพนักงานบังคับคดีควรที่จะมีหลักประกันทางการเงินในกรณีที่เกิดความผิดพลาดในการปฏิบัติงาน และจะต้องชดใช้ค่าเสียหายเสียก่อนหากว่าเจ้าพนักงานบังคับคดีเป็นผู้ก่อให้เกิดความเสียหายขึ้น ในประเทศสาธารณรัฐฝรั่งเศสจึงกำหนดให้เจ้าพนักงานบังคับคดีจะต้องจัดทำประกันภัยในความเสี่ยงภัยจากการประกอบวิชาชีพของตนตามรัฐกฤษฎีกา ปี ค.ศ.1945 ซึ่งสภาเจ้าพนักงานบังคับคดีแห่งชาติจะเป็นผู้จัดทำประกันภัยกับบริษัทประกันภัยให้แก่เจ้าพนักงานบังคับคดีแต่ละแห่ง เพื่อนำส่งสภาเจ้าพนักงานบังคับคดีแห่งชาตินำไปชำระค่าเบี้ยประกันภัยต่อบริษัทประกันภัยต่อไป โดยการเรียกเก็บค่าเบี้ยประกันภัยจากสำนักงานบังคับคดีแต่ละแห่งจะไม่เท่ากันขึ้นอยู่กับทุนทรัพย์ในคดีที่เจ้าพนักงานบังคับคดีรับทำและปริมาณของคดีที่เจ้าพนักงานบังคับคดีที่เจ้าพนักงานบังคับคดีรับทำ

กรณีที่มีการเรียกร้องค่าเสียหายโดยยื่นฟ้องต่อศาล บริษัทประกันภัยจะจัดหาทนายความช่วยเหลือเจ้าพนักงานบังคับคดีในการพิจารณาคดีในศาลรวมทั้งช่วยเหลือเจ้าพนักงานบังคับคดีในการเจรจาตกลงกับผู้เสียหายก่อนฟ้องคดีด้วย

3.2 ประเทศแคนาดา

มลรัฐ Quebec¹⁹ Professional Code และ Code of Ethics of Bailiff เป็นกฎหมายที่เข้ามาเป็นตัวควบคุมดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของ Bailiff ให้เป็นไปด้วยความโปร่งใส เป็นธรรม เป็นระเบียบ และตั้งอยู่บนพื้นฐานของความซื่อสัตย์สุจริต กฎหมายดังกล่าวจะบัญญัติถึงการปฏิบัติหน้าที่โดยทั่วไปของ Bailiff ว่าจะต้องดำเนินการอย่างไร และอย่างไรถือเป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ชอบ รวมไปถึงรายละเอียดอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น การโฆษณาการให้บริการ การตั้งชื่อบริษัท เป็นต้น

¹⁹ สมเกียรติ วรปัญญาอนันต์ และคณะ, *อ้างแล้ว เจริญธรรม* 6, น.13-16.

นอกจากนี้ใน Bailiff Act ของมลรัฐ Quebec กำหนดให้มีคณะกรรมการชุดหนึ่ง เพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบและควบคุมการปฏิบัติงานของ Bailiff ให้เป็นไปตามระเบียบวินัย คณะกรรมการชุดดังกล่าวจะถูกตั้งขึ้นโดยรัฐบาล ประกอบด้วยสมาชิก 3 คน ได้แก่

1. ประธานกรรมการ ซึ่งเลือกมาจากสมาชิกที่อยู่ในเนติบัณฑิตยสภาของมลรัฐ ควิเบก

2. Bailiff

3. บุคคลใดก็ได้ที่ไม่ใช่ทนายความและไม่ใช่ Bailiff

ดังนั้น หากบุคคลใดมีเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของ Bailiff เช่น Bailiff ละเลยการปฏิบัติหน้าที่ ปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ชอบ เช่น เรียกหรือรับสินบน ไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ ตามกฎหมายหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง กระทำการเกินอำนาจ หรือปฏิบัติหน้าที่ไม่ซื่อสัตย์สุจริต บุคคลนั้นสามารถยื่นเรื่องไปให้คณะกรรมการชุดดังกล่าว เพื่อทำการตรวจสอบได้ ซึ่งหาพบว่ามี ความผิดจริง Bailiff ผู้นั้นย่อมมีความผิดและถูกลงโทษ ซึ่งบทลงโทษนั้นขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของ คณะกรรมการเป็นกรณี ๆ ไป

บทลงโทษ ได้แก่

1. การว่ากล่าวตักเตือน
2. การให้จ่ายค่าปรับ ซึ่งต้องเป็นจำนวนไม่น้อยกว่า 250\$ แต่ไม่มากกว่า 1000\$
3. ให้พักใบอนุญาตประกอบอาชีพไว้ชั่วคราว อย่างน้อย 1 เดือน แต่ไม่เกิน 12 เดือน
4. ถอนใบอนุญาตประกอบอาชีพ

มลรัฐ Alberta ใน Civil Enforcement Regulation มีส่วนที่บัญญัติเกี่ยวกับระเบียบ หน้าที่ที่ Bailiff พึงปฏิบัติตามรวมถึงสิ่งที่ bailiff ไม่พึงปฏิบัติ คือ Code of Conduct For Civil Enforcement Bailiff และในส่วนของ Agency ก็อยู่ในส่วนของ Code of Conduct For Civil Enforcement Agency

ประมวลจริยธรรมเจ้าพนักงานบังคับคดี (Code of Conduct For Civil Enforcement Bailiff)

- Bailiff ต้องให้บริการแก่ทุกคนอย่างเป็นกลางและเท่าเทียมกัน
- Bailiff ต้องปฏิบัติตาม Civil Enforcement Act รวมไปถึงพระราชบัญญัติที่ออก ภายให้ Civil Enforcement รวมไปถึงกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง
- Bailiff ต้องรายงานการกระทำที่ผิดกฎหมายที่เกิดขึ้นระหว่างปฏิบัติหน้าที่ของตน ต่อ Agency

- Bailiff จะต้องแสดงเครื่องหมายและบัตรประจำตนที่ออกโดย Alberta Department of Justice ทุกครั้งที่ปฏิบัติหน้าที่เป็น Bailiff
- Bailiff จะต้องไม่มีธุรกิจเกี่ยวข้องกับการเรียกเก็บหนี้ หรือการตรวจสอบทรัพย์สิน รวมถึงไม่ประกอบธุรกิจที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการยึดหรือขายทรัพย์สิน
- ห้าม Bailiff ซื้อทรัพย์สินที่ได้มาจากการยึดของตนเอง เว้นแต่ได้รับการยินยอมจากลูกหนี้และเจ้าหนี้ทั้งหมด
- Bailiff ต้องไม่ปฏิบัติหน้าที่ในระหว่างเมาสุรา
- นอกเหนือไปจากค่าธรรมเนียมให้บริการตามปกติที่ต้องจ่ายแก่ Civil Enforcement Agency Bailiff ต้องไม่เรียกเก็บค่าธรรมเนียมอื่นหรือเรียกร้องค่าตอบแทนอย่างอื่นอีก
- Bailiff จะต้องไม่ใช่ตำแหน่งหน้าที่ของตนเองไปอ้างเพื่อแสวงหาผลประโยชน์แก่ตน
- Bailiff จะต้องไม่เปิดเผยข้อมูลที่เป็นความลับ

ฯลฯ

Code of Conduct For Civil Enforcement Agency

- Agency ต้องให้บริการแก่ทุกคนอย่างเป็นกลางและเท่าเทียมกัน
- Agency ต้องปฏิบัติตาม Civil Enforcement Act รวมไปถึงพระราชบัญญัติที่ออกภายใต้ Civil Enforcement รวมไปถึงกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง
- Agency ต้องให้ข้อมูลทั้งหมดต่อลูกค้าของตน รวมไปถึงต้องรายงานการปฏิบัติงานของตนที่ได้ไปกระทำมาแก่ลูกค้า
- Agency ต้องให้รายละเอียดเกี่ยวกับค่าธรรมเนียมและค่าบริการต่าง ๆ แก่ลูกค้าอย่างถูกต้อง
- Agency ต้องรายงานการกระทำที่ผิดกฎหมายที่เกิดขึ้นในระหว่างให้บริการแก่ Sheriff เพื่อให้รับทราบ
- Agency ต้องไม่ยุ่งเกี่ยวกับกระบวนการยึดทรัพย์สินที่ตนเองมีผลประโยชน์ทางการเงินเกี่ยวข้องอยู่
- Agency ต้องไม่เปิดเผยข้อมูลที่เป็นความลับ
- Agency ต้องไม่ดำเนินการประมูลทรัพย์สินที่ตนมีผลประโยชน์ทางธุรกิจเกี่ยวข้องอยู่

- Agency จะต้องไม่ประกอบธุรกิจอันเกี่ยวข้องกับการตรวจสอบทรัพย์สิน หรือการเรียกเก็บหนี้
- ห้าม Agency ซื้อทรัพย์สินที่ได้มาจากการยึดของตนเอง เว้นแต่ได้รับการยินยอมจากลูกหนี้และเจ้าหนี้ทั้งหมด
- Agency ต้องให้การรับรองว่า Civil Enforcement Bailiff ที่กระทำการในนามของ Agency นั้นได้ปฏิบัติตาม Code of Conduct For Civil Enforcement Bailiff

ฯลฯ

กล่าวโดยสรุป Code of Conduct นี้เปรียบเสมือนคำแนะนำในการปฏิบัติหน้าที่ของ Bailiff และ Agency ให้เป็นไปโดยสมบูรณ์ ปราศจากข้อผิดพลาด ซึ่งโดยหลักแล้ว Bailiff และ Agency ต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต สุภาพ มีความเป็นกลาง และปฏิบัติต่อทุกคนอย่างเป็นธรรมและเท่าเทียม ซึ่งหาก Bailiff หรือ agency ไม่ปฏิบัติตาม หรือละเมิดส่วนที่ไม่ใช่ความปฏิบัติตามแล้วย่อมมีความผิดและถูกลงโทษ ซึ่งในเรื่องของการบดบังโทษนี้ ต้องพิจารณาตามกฎหมาย Civil Enforcement Regulation

Civil Enforcement Regulation กำหนดให้ Sheriff มีอำนาจสั่งพักตำแหน่งหรือทำการยกเลิกการแต่งตั้ง Bailiff ได้ หากพบว่าบุคคลผู้นั้น

- ถูกตัดสินว่าได้กระทำความผิด หรือถูกศาลตัดสินให้ลงโทษจำคุกตั้งแต่ 2 ปี ขึ้นไป
- ละเมิดหรือฝ่าฝืนบทบัญญัติใดใน Civil enforcement Act หรือกฎหมายใดที่เกี่ยวข้องกับการข้อโกง การละเมิดสัญญาเกี่ยวกับผู้จัดการมรดก หรือการเจตนาทำร้ายร่างกาย
- ไม่ปฏิบัติตาม Code of Conduct For Civil Enforcement Bailiff
- แจ้งข้อความเท็จในใบสมัครเพื่อขอรับการแต่งตั้งเป็น Bailiff
- ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของ Sheriff
- โดยความเห็นชอบของ Sheriff เป็นบุคคลที่ไม่สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็น Bailiff
- ไม่จ่ายค่าเสียหายอันเกิดจากการกระทำหน้าที่หรือละเว้นการกระทำหน้าที่ ตามคำสั่งของศาล

ฯลฯ

เมื่อมีการแต่งตั้งนั้นได้ถูกพัก หรือถูกยกเลิกโดย Sheriff แล้ว หรือ Bailiff คนใดที่สัญญาจ้างระหว่างตนเองกับ agency ได้สิ้นสุดลง Bailiff ผู้นั้นต้องคืนบัตรประจำตัวการเป็น Bailiff และเครื่องหมายแก่ Sheriff และไม่มีอำนาจปฏิบัติตนเป็น Bailiff อีกต่อไป

3.3 ประเทศอังกฤษ

การกำกับดูแลเจ้าพนักงานบังคับคดีในประเทศอังกฤษ มีหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้²⁰

บทบาทของรัฐ

1. รัฐเข้ามามีบทบาทในการกำกับดูแลในเรื่องกฎหมาย ได้แก่ อัตราการเรียกเก็บค่าธรรมเนียม (Fees) และ ค่าบริการ (Charges) สำหรับพนักงานบังคับคดี คือต้องอยู่ในช่วงอัตราที่กฎหมายกำหนดเท่านั้น ซึ่งจะได้กล่าวถึงในหัวข้อที่ 3 ถัดไป

2. กรมอธิบดีศาลสูงสุด (The Lord Chancellor's Department) ได้ออกหลักเกณฑ์เพื่อกำหนดเป็นแนวทางสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพพนักงานบังคับคดี คือ National Standards for Enforcement Agents ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

(1) การฝึกอบรมและการรับรอง

ก. พนักงานบังคับคดีต้องได้รับการอบรมในเนื้อหาของการบังคับคดีที่เหมาะสมเพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานบังคับคดีภายใต้กฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างถูกต้อง

ข. พนักงานบังคับคดีต้องกระทำการบังคับคดีภายในขอบเขตที่กฎหมายให้อำนาจไว้

ค. พนักงานบังคับคดีควรได้รับการฝึกอบรมให้ตระหนักและหลีกเลี่ยงการใช้อำนาจที่อาจก่อให้เกิดปัญหาและสถานการณ์ที่ก้าวร้าวรุนแรง และเพิกถอนการบังคับคดีในกรณีที่มีข้อสงสัยเกี่ยวกับทรัพย์สินว่าเป็นของลูกหนี้หรือไม่

ง. การอบรมและการประเมินวิชาชีพควรมีมาตรฐานที่เหมาะสมมีองค์กรวิชาชีพเกี่ยวกับการบังคับคดี ควบคุมดูแลการทำงานของผู้บังคับคดีประเภทต่าง ๆ

(2) การร้องทุกข์และการลงโทษ

ก. บริษัทที่เป็นตัวแทนการบังคับคดีต้องกำหนดหลักการในวิธีการร้องทุกข์และการลงโทษแก่พนักงานบังคับคดีซึ่งจะต้องคุ้นเคยกับกระบวนการดังกล่าวอย่างดี

ข. กระบวนการร้องทุกข์ควรจะเป็นการกำหนดรายละเอียดเป็นภาษาอังกฤษ มีสถานที่หลักในการติดต่อ มีกำหนดเวลาที่จำกัดไว้สำหรับการจัดการร้องทุกข์และกระบวนการอุทธรณ์อย่างเป็นอิสระและเหมาะสม การลงโทษเป็นควรจะเป็นที่ข้อมูลของการร้องทุกข์ทั้งหมดไว้

²⁰ สมเกียรติ วรปัญญาอนันต์ และคณะ, อ้างแล้ว เจริญพรที่ 6 , น.23-26.

(3) การแจ้งข้อมูลและการเก็บรักษาความลับ

ก. การแจ้งข้อมูล ข่าวสาร การติดต่อทางจดหมายและเอกสารซึ่งออกโดยพนักงานบังคับคดีหรือบริษัท จะต้องมีความชัดเจนและไม่คลุมเครือ และเป็นที่พอใจแก่เจ้าหน้าที่

ข. การส่งคืนหมายบังคับคดี พนักงานบังคับคดีควรจะรายงานผลไปยังเจ้าหน้าที่ และจัดหาข้อมูลที่เหมาะสม ซึ่งร้องขอโดยเจ้าหน้าที่

(4) เวลาและชั่วโมงทำงาน

ก. การบังคับคดีไม่ควรจะเกิดขึ้นในวันอาทิตย์ ในวันหยุดธนาคาร ในวันศุกร์ ก่อนวันอีสเตอร์ (Good Friday) วันคริสต์มาส ยกเว้นศาลสั่งเป็นกรณีพิเศษเป็นประการอื่นหรือในสถานการณ์อื่นซึ่งกฎหมายอนุญาต

ข. มีข้อเสนอแนะว่าการบังคับคดีควรเกิดขึ้นระหว่างเวลา 6.00 น. ถึง 21.00 น. หรือเวลาอื่นใดที่อยู่ในระหว่างชั่วโมงทำงาน

ค. พนักงานบังคับคดีควรจะแสดงความเคารพในศาสนาและวัฒนธรรมอื่น ๆ ตลอดเวลาของการบังคับคดี นอกจากนี้ควรจะตระหนักถึงวันสำคัญสำหรับเทศกาลทางศาสนา และระมัดระวังในการพิจารณาถึงความเหมาะสมของการบังคับคดีที่เกิดขึ้นในวันใดวันหนึ่งของศาสนาหรือเทศกาลต่าง ๆ

(5) ทรัพย์สิน

ก. พนักงานบังคับคดีควรจะนำทรัพย์สินออกไป โยให้มีความสอดคล้องกับกฎระเบียบที่เหมาะสม

ข. พนักงานบังคับคดีต้องแน่ใจว่าทรัพย์สินของลูกหนี้ถูกจัดการด้วยความระมัดระวังที่เหมาะสม ดังนั้น พนักงานบังคับคดีจึงไม่ควรได้รับความเสียหายใด ๆ ในวิชาชีพของตนและควรจะมีประกันให้กับทรัพย์สินในกรณีขโมย หากความเสียหายเกิดขึ้นก็จะครอบคลุมโดยกรมธรรม์

(6) สถานการณ์ที่มีความเปราะบาง

ก. พนักงานบังคับคดี สำนักงาน และเจ้าหน้าที่จะต้องตระหนักว่าตนมีกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับความเปราะบางของสถานการณ์ว่าควรจะจัดการอย่างไร

ข. พนักงานบังคับคดีจะต้องถอนตัวออกจากการค้นหาหลักฐาน หากพบว่า มีบุคคลอายุต่ำกว่า 18 ปี อยู่ในบ้านของลูกหนี้ โดยพนักงานบังคับคดีอาจถามได้ว่า เมื่อไรลูกหนี้จะกลับบ้าน

ค. พนักงานบังคับคดีจะต้องถอนตัวออกมาโดยปราศจากการถามใด ๆ ทั้งสิ้น หากบุคคลที่อยู่ในบ้านมีอายุต่ำกว่า 12 ปี

(7) ความรับผิดชอบของเจ้าหนี้

ก. เพื่อให้กระบวนการบังคับคดีดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ เจ้าหนี้จะต้องตระหนักอย่างเต็มที่ถึงความรับผิดชอบของตนเอง ในข้อตกลงระหว่างเจ้าหนี้และพนักงานบังคับคดีอาจกำหนดให้มีหลักประกันด้านการเงินของเจ้าหนี้

ข. เจ้าหนี้ต้องแจ้งพนักงานบังคับคดีทั้งหมดเกี่ยวกับการจ่ายเงินที่ได้รับและสัญญาอื่น ๆ เกี่ยวกับลูกหนี้

ค. เจ้าหนี้มีความรับผิดชอบต้องบอกลูกหนี้หากการชำระหนี้ไม่ได้กระทำภายในเวลาที่กำหนด ซึ่งการกระทำนี้อาจจะถูกบังคับชำระหนี้ได้

บทบาทของสภาวิชาชีพ มีองค์กรวิชาชีพเกี่ยวกับการบังคับคดีหลายองค์กร ซึ่งทำหน้าที่ควบคุมดูแลการทำงานของผู้ที่เป็พนักงานบังคับคดีต่าง ๆ ดังนี้

1. Association of Under Sheriff และ Sheriffs Officers Association ควบคุมดูแลสำหรับพนักงานบังคับคดีประเภท Sheriffs Officers ซึ่งมีสถานะเป็นเจ้าพนักงานของศาล (Officer Of The Crown) ทำหน้าที่บังคับคดีตามหมายของศาลสูง (High Court)

2. Certificated Bailiffs Association ควบคุมดูแลพนักงานบังคับคดีประเภท Certificated Bailiffs ทำหน้าที่แต่งตั้งและฝึกอบรมสำหรับการเข้าร่วมเป็นสมาชิกของสมาคม , บุคคลที่เป็นสมาชิกต้องผ่านการทดสอบ ซึ่งมีเนื้อหาในเรื่องภาษี , Rating and Valuations textbook ซึ่งการผ่านการอบรมในการทดสอบดังกล่าวสามารถใช้เป็นหลักฐานในการเข้ารับตำแหน่งสำหรับ Certificated Bailiffs ได้ด้วย

3. Association of Civil Enforcement Agents ควบคุมดูแลสำหรับพนักงานบังคับคดีประเภท Civilian Enforcement Officers ซึ่งเป็นเจ้าพนักงานบังคับคดีภายใต้มาตรา 92 แห่ง the Access to Justice Act 1999 และระเบียบของศาลหลวงโทษ ปี ค.ศ. 1990

หลักเกณฑ์ในการร้องเรียนเกี่ยวกับการทำงานของพนักงานบังคับคดี

(1) หากบุคคลที่ถูกบังคับชำระหนี้เห็นว่าตนไม่ได้เป็นลูกหนี้ในคดีดังกล่าว สามารถติดต่อไปยังองค์กรหรือหน่วยงานที่อ้างว่าบุคคลนั้นเป็นลูกหนี้ เช่น สภาท้องถิ่น (local council) องค์กรสนับสนุนเด็ก (child support agency) ศาลคดีอุทธรณ์ (magistrate's court) เป็นต้น

(2) การร้องเรียนเกี่ยวกับค่าธรรมเนียม เจ้าพนักงานบังคับคดี สามารถเรียกเก็บค่าธรรมเนียม (Fees) และค่าบริการ (Charges) เพิ่มในจำนวนหนี้ที่เรียกเก็บได้ ซึ่งจะเรียกเก็บได้เฉพาะค่าธรรมเนียมและค่าบริการภายในอัตราที่กฎหมายกำหนดเท่านั้น

หากบุคคลใดเห็นว่าค่าธรรมเนียมและค่าบริการที่ถูกเรียกเก็บโดย Certificated Bailiffs หรือ Private Bailiffs สูงเกินไป สามารถแจ้งคำร้องไปยังศาล ผู้พิพากษาศาลแขวง (district judge) จะเป็นผู้พิจารณาว่าค่าธรรมเนียมและค่าบริการที่ถูกเก็บอยู่ในอัตราที่เหมาะสมหรือไม่

(3) การร้องเรียนเกี่ยวกับการทำงานของพนักงานบังคับคดี

ในการร้องเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของเจ้าพนักงานบังคับคดีนั้น สามารถร้องเรียนได้ในกรณีดังต่อไปนี้

ก. พนักงานบังคับคดีมีพฤติกรรม ก้าวร้าว , หยาดคายหรือคุกคามข่มขู่

ข. เมื่อพนักงานบังคับคดียึดทรัพย์สินหรือเก็บภาษีจากทรัพย์สินซึ่งไม่ใช่ของลูกหนี้

ค. เมื่อพนักงานบังคับคดี บังคับคดีอย่างผิดกฎหมาย กล่าวคือ บังคับคดีจากทรัพย์สินซึ่งไม่สามารถยึดได้ (พนักงานบังคับคดีไม่ได้รับอนุญาตให้บังคับคดีในทรัพย์สินบางประเภท เช่น อุปกรณ์ที่จำเป็นในอาชีพของลูกหนี้ , เสื้อผ้า , อุปกรณ์เครื่องนอน , อุปกรณ์ในบ้าน เป็นต้น ซึ่งลูกหนี้ควรจะบอกพนักงานบังคับคดีว่าทรัพย์สินใดเป็นทรัพย์สินที่เช่า , เช่าซื้อ , หรือเป็นของบุคคลอื่น

ง. เมื่อพนักงานบังคับคดี บังคับคดีด้วยวิธีการที่ไม่ถูกต้อง คือกรณีที่ทรัพย์สินที่ถูกยึดนั้นถูกต้องแล้ว แต่เหตุการณ์ในการยึดไม่ถูกต้อง เช่น พนักงานบังคับคดีได้ขายสินค้าหลังจากลูกหนี้ได้ชำระหนี้ไปแล้ว

จ. เมื่อพนักงานบังคับคดี บังคับคดีในจำนวนเงินที่มากเกินไป กล่าวคือ มูลค่าของทรัพย์สินที่ถูกยึดจากลูกหนี้เกินกว่าจำนวนหนี้จริง ๆ เป็นต้น

(4) วิธีการร้องเรียน แยกตามประเภทของพนักงานบังคับคดี ได้ดังนี้

Certificated Bailiffs สำหรับพนักงานบังคับคดีประเภท Certificated Bailiffs การร้องเรียนทำได้โดยยื่นคำร้องไปยังสมาคมวิชาชีพพนักงานบังคับคดี (Bailiff Trade

หากต้องการร้องเรียนเกี่ยวกับ Certificated Bailiff เนื่องจากคิดว่าพนักงานบังคับคดีนั้นไม่เหมาะสมที่จะได้รับใบอนุญาต ต้องติดต่อไปยังศาลเขตซึ่งออกใบอนุญาตดังกล่าว

หากไม่แน่ใจว่าพนักงานบังคับคดีได้รับใบอนุญาตจริงหรือไม่ สามารถติดต่อไปยัง Court Manager ยังของศาลเขตท้องถิ่นและแจ้งชื่อพนักงานบังคับคดีเพื่อตรวจสอบ

ขั้นตอนต่อไปคือสำเนาของคำร้องจะถูกส่งไปยังพนักงานบังคับคดีที่ถูกร้องเรียน และจะตอบกลับมาเป็นลายลักษณ์อักษรในเวลาที่เหมาะสม หากไม่ตอบกลับมาก็ถือว่ายอมรับในตามนั้น หรือผู้พิพากษาอาจไม่พอใจในคำตอบของพนักงานบังคับคดี

ผู้ที่จะตัดสินเกี่ยวกับการร้องเรียนคือผู้พิพากษา ซึ่งหลังจากการพิจารณาคดีผู้พิพากษาอาจมีคำสั่งดังนี้

ก. ให้ชดเชยค่าเสียหายแก่ผู้ร้องเรียน

ข. ยกเลิกใบอนุญาตแก่พนักงานบังคับคดีประเภท Certificated Bailiff

ค. ยกเลิกคำร้องเรียนของผู้ร้องเรียน

Private Bailiffs สำหรับพนักงานบังคับคดีประเภท Private Bailiffs สามารถร้องเรียนทางโทรศัพท์หรือเขียนจดหมายไปยังหน่วยงานหรือองค์กรต่าง ๆ ดังนี้

ก. บริษัทที่พนักงานบังคับคดีทำงานให้

ข. องค์กรซึ่งจ้างพนักงานบังคับคดีให้ทำงานในนามองค์กร เช่น ภาษีภายในประเทศ (Inland Revenue) , ศุลกากรและภาษีสรรพสามิต (Customs and Excise) เป็นต้น

ค. สมาคมวิชาชีพบังคับคดี (Bailiff Trade Associations) ต่าง ๆ ซึ่งรับผิดชอบในการส่งเสริมมาตรฐานของวิชาชีพการบังคับคดี เช่น Certificated Bailiffs Association หรือ Association of Civil Enforcement Agencies (ACEA)

3.4 ประเทศเนเธอร์แลนด์

ตามมาตรา 56 แห่ง The Act of 26 January, 2001 to adopt the [Netherlands] Judicial Officers Act ซึ่งมีผลใช้บังคับวันที่ 15 กรกฎาคม 2001 นั้น ได้กำหนดโครงสร้างองค์กรทางวิชาชีพของเจ้าพนักงานบังคับคดีในประเทศเนเธอร์แลนด์ไว้ คือ The Koninklijke Beroepsorganisatie van Gerechtsdeurwaarders or KBvG เป็นองค์กรทางการเมืองตามมาตรา 134 แห่งรัฐธรรมนูญเนเธอร์แลนด์ โดยเจ้าพนักงานบังคับคดีทุกคนจะต้องเป็นสมาชิกของ KBvG ซึ่งองค์กรดังกล่าวตั้งอยู่ที่เมือง Utrecht

โดยองค์กรดังกล่าวมีหน้าที่ปรากฏตามมาตรา 57 แห่ง The Act of 26 January, 2001 to adopt the [Netherlands] Judicial Officers Act ดังนี้

1.KBvG มีหน้าที่ควบคุมดูแลความประพฤติทางวิชาชีพของสมาชิกให้เหมาะสมและส่งเสริมทักษะวิชาชีพของสมาชิก

2.KBvGสามารถออกกฎระเบียบข้อบังคับภายในเกี่ยวกับประมวลจริยธรรมทางวิชาชีพและประมวลการปฏิบัติงานของสมาชิก นอกจากนั้นยังสามารถออกกฎเกณฑ์เกี่ยวกับการส่งเสริมทักษะทางวิชาชีพของสมาชิกได้อีกด้วย

โดย KBvG นั้นประกอบด้วยคณะกรรมการ (a Board), สภาสมาชิก (a Council of Members) และการประชุมสามัญ (General Meeting) ตามมาตรา 58 และ KBvG มีหน้าที่จัดการหน่วยงานเพื่อช่วยเหลือคณะกรรมการในการทำหน้าที่ ตามมาตรา 59

ซึ่งคณะกรรมการมีหน้าที่ตามมาตรา 60 ดังนี้

1.คณะกรรมการดังกล่าวมีหน้าที่บริหารจัดการทั่วไปและทำหน้าที่ตามมาตรา 57 รวมถึงการบริหารจัดการทุนและการจำหน่ายจ่ายโอนของคณะกรรมการ และยังมีหน้าที่เป็นผู้นำของ KBvG และควบคุมดูแลกิจกรรมต่างๆ

2.เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานจะถูกจ้างงานภายใต้สัญญาจ้างแรงงานตามกฎหมายแพ่ง

3.คณะกรรมการสามารถที่จะออกกฎระเบียบข้อบังคับภายในเกี่ยวกับแนวทางของคณะกรรมการและหน่วยงานได้

4.คณะกรรมการจะต้องจัดทำรายงานประจำปีเกี่ยวกับกิจกรรมของคณะกรรมการ เพื่อใช้ในการประชุมสามัญและส่งเอกสารดังกล่าวไปยังสภาสมาชิก (the Council of Members) เพื่อพิจารณาและอาจจะต้องส่งเอกสารดังกล่าวต่อไปยังรัฐมนตรีกระทรวงยุติธรรม

5. ในแต่ละปีคณะกรรมการจะต้องจัดทำรายงานเกี่ยวกับนโยบายทางการเงินและร่างงบประมาณพร้อมทั้งคำอธิบายชี้แจงสำหรับปีงบประมาณถัดไป และส่งเอกสารดังกล่าวไปยังสภาสมาชิกเพื่อพิจารณา

โดยคณะกรรมการประกอบไปด้วยสมาชิกที่มีจำนวนเป็นเลขคี่อย่างน้อย 7 คน โดย the การจัดตั้งของคณะกรรมการจะเป็นไปตามสัดส่วนของเจ้าพนักงานบังคับคดีเอกชนที่มีคุณสมบัติครบถ้วนในการประชุมทั่วไป โดยประธานและรองประธานของคณะกรรมการจะต้องเป็นเจ้าพนักงานบังคับคดีเอกชน ตามมาตรา 61 (1) สมาชิกซึ่งได้รับการแต่งตั้ง จะอยู่ในตำแหน่งได้เป็นระยะเวลา 3 ปี และบุคคลดังกล่าวอาจจะได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอีกครั้งหนึ่งได้เป็นระยะเวลา 3 ปี ตามมาตรา 61(2) และคณะกรรมการทำหน้าที่เป็นตัวแทนของ KBvG โดยประธานหรือรองประธานและสมาชิกผู้หนึ่งผู้ใดของคณะกรรมการอาจได้รับอนุญาตร่วมกันให้เป็นตัวแทนของ KBvG มาตรา 61(3)

นอกจากนั้น ตามมาตรา 63 ได้บัญญัติเกี่ยวกับสภาสมาชิกหรือ The Council of Member ได้ดังนี้

1. สภาสมาชิกประกอบด้วยสมาชิกจำนวน 30 คน โดยสมาชิกจำนวน 6 คน จะต้องได้รับเลือกจากแต่ละเขตการปกครอง (District) โดยจำนวนสมาชิกที่ได้รับเลือกดังกล่าวจะเป็นไปตามสัดส่วนของเจ้าพนักงานบังคับคดีเอกชนที่มีคุณสมบัติครบถ้วนในเขตการปกครอง และสมาชิกทุกคนจะต้องมีผู้ทำการแทน (a deputy)

2. กรณีสมาชิกสามัญและผู้ทำการแทนจะต้องได้รับเลือกจากการประชุมสามัญโดยดำรงตำแหน่งเป็นเวลา 3 ปี และสามารถที่จะได้รับเลือกตั้งอีกครั้งหนึ่งเป็นเวลา 3 ปี

โดยสภาสมาชิกมีหน้าที่ตามมาตรา 64 กล่าวคือ สภาสมาชิกมีหน้าที่จัดทำนโยบายทั่วไปของ KBvG และประชุมกับคณะกรรมการถ้ามีความจำเป็น คณะกรรมการจะต้องจัดหาข้อมูลใดๆที่เกี่ยวข้องกับนโยบายทั่วไปของ KBvG ต่อสภาสมาชิกไม่ว่าจะเป็นเพราะได้รับการเรียกร้องหรือเห็นเองก็ตาม รวมถึงข้อมูลพิเศษเกี่ยวกับเรื่องที่คณะกรรมการกำลังพิจารณา สภาสมาชิกมีอำนาจที่จะเรียกข้อมูลใดๆ จากคณะกรรมการหรือสั่งให้คณะกรรมการดำเนินการสืบสวนในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำนโยบายของ KBvG ในเวลาใดก็ได้ และสภาสมาชิกมีอำนาจในการจัดทำกฎระเบียบข้อบังคับของ KBvG ตามมาตรา 65

นอกจากนั้น สภาสมาชิกต้องประชุมกับคณะกรรมการเกี่ยวกับข้อเสนอในเรื่องกฎระเบียบข้อบังคับของ KBvG หลังจากได้รับคำแนะนำจากการประชุมสามัญ ตามมาตรา 66 และสภาสมาชิกสามารถแต่งตั้งคณะกรรมการของ KBvG และแต่งตั้งเพิ่มเติมให้ครบจำนวน

สมาชิกสามารถควบคุมดูแลคณะกรรมการและให้พนักงานหรือปลดสมาชิกของคณะกรรมการออกจากตำแหน่งได้ ตามมาตรา 68 นอกจากนั้นสมาชิกสามารถให้คำแนะนำในการประชุมสามัญประจำปีได้เกี่ยวกับรายงานกิจกรรมของคณะกรรมการและรายงานเกี่ยวกับนโยบายทางการเงิน ร่างงบประมาณของ KBvG ในปีถัดไปพร้อมแนบคำอธิบายชี้แจงหลังจากที่ได้พิสูจน์เอกสารดังกล่าวแล้ว ตามมาตรา 69

และในการประชุมทั่วไปอาจมีมติให้พนักงานหรือปลดสมาชิกของสมาชิกออกจากตำแหน่งได้ตามมาตรา 70 และตามมาตรา 71 คณะกรรมการของ KBvG สามารถเรียกประชุมสมาชิกได้อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่อพิจารณาเอกสารตามมาตรา 69 ส่วนการประชุมครั้งอื่นสามารถมีขึ้นได้ตามที่คณะกรรมการเห็นว่าจำเป็นหรือเมื่อสมาชิกของสภาจำนวนไม่น้อยกว่า 6 คนร้องขอเป็นหนังสือพร้อมหัวข้อเพื่อพิจารณาต่อคณะกรรมการ

โดยการประชุมสมาชิกต้องจัดต่อสาธารณะ การประชุมอาจจะดำเนินการเป็นการลับได้ถ้าประธานเห็นว่ามีความจำเป็น หรือมีสมาชิกจำนวนไม่น้อยกว่า 8 คนร้องขอ โดยสมาชิกของคณะกรรมการของ KBvG, ประธานกรรมการของ KBvG และเลขานุการสามารถเข้าร่วมการประชุมลับดังกล่าวได้เว้นแต่สมาชิกจะมีความเห็นเป็นอย่างอื่น สมาชิกจะต้องตัดสินใจเกี่ยวกับการรับฟังบุคคล โดยรายงานการประชุมที่เป็นความลับดังกล่าวสามารถที่จะจัดทำแยกออกมาได้ เว้นแต่สมาชิกจะมีความเห็นเป็นอย่างอื่น ตามมาตรา 72

และในเรื่องกฎระเบียบข้อบังคับภายในเป็นไปตามมาตรา 73 ดังนี้

1. กฎระเบียบข้อบังคับภายในสามารถบัญญัติเกี่ยวกับกฎเกณฑ์การแต่งตั้งและการลาออกของสมาชิก รวมถึงกิจกรรมต่างๆ, กระบวนการประชุม, กระบวนการตัดสินใจ และกระบวนการการลงคะแนนในการประชุม รวมตลอดถึงวิธีการแจ้งการตัดสินใจไปยังสมาชิกของ KBvG

2. กฎเกณฑ์เพิ่มเติมสามารถบัญญัติเพิ่มเติมได้ในกฎระเบียบข้อบังคับภายในเรื่องโครงสร้างของ KBvG

การประชุมสามัญ (The General Meeting)

คณะกรรมการของ KBvG จะต้องประชุมสามัญทุกปี การประชุมวิสามัญสามารถจัดประชุมได้เมื่อคณะกรรมการเห็นว่ามีควมจำเป็นหรือมีสมาชิกของ KBvG จำนวน 25 คนร้องขอต่อคณะกรรมการเป็นหนังสือโดยระบุหัวข้อในการพิจารณา ตามมาตรา 74

โดยการประชุมสามัญจะต้องจัดต่อสาธารณะ การประชุมอาจจะถูกจัดเป็นการลับได้หากประธานเห็นว่ามีควมจำเป็นว่าควรที่จะประชุมเป็นการลับ หรือมีสมาชิกจำนวนไม่น้อยกว่า 30 คนร้องขอ สมาชิกของคณะกรรมการ, ประธานกรรมการของ KBvG และเลขานุการสามารถเข้าร่วมการประชุมล่วงหน้าแต่จะมีความเห็นเป็นอย่างอื่น การประชุมจะต้องตัดสินใจเกี่ยวกับการรับฟังบุคคล โดยรายงานการประชุมที่เป็นความลับสามารถที่จะแยกออกมาได้ เว้นแต่การประชุมจะมีมติเป็นอย่างอื่น ตามมาตรา 75 และการประชุมสามัญจะต้องพิจารณา และหากมีความจำเป็นอาจจะต้องมีการตัดสินใจเกี่ยวกับกิจกรรมต่างๆของคณะกรรมการของ KBvG รวมไปถึงรายงานทางการเงิน, รายงานของนักบัญชีตามมาตรา 79(2) ,ร่างงบประมาณของปีถัดไป พร้อมเอกสารที่แนบมาด้วย และคำแนะนำของสมาชิกเกี่ยวกับเอกสารดังกล่าว ตามมาตรา 76

นอกจากนั้นการประชุมสามัญกำหนดกฎเกณฑ์เพิ่มเติมเกี่ยวกับกระบวนการของการประชุมสามัญ , กระบวนการของการประชุม, กระบวนการตัดสินใจและกระบวนการลงคะแนน แนวทางการประกาศเกี่ยวกับเอกสารหรือหัวข้อที่ได้รับการพิจารณาต่อสมาชิก รวมไปถึงแนวทางในการตัดสินใจเป็นข้อเสนอของคณะกรรมการของ KBvG ตามมาตรา 77

และจากความเปลี่ยนแปลงในกฎหมายใหม่ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 15 กรกฎาคม ค.ศ.2001 ดังกล่าว เจ้าพนักงานบังคับคดีเอกชนเนเธอร์แลนด์จึงมีสถานะความเป็นอิสระจากศาลมากยิ่งขึ้นกว่าเดิม เป็นการให้อำนาจแก่กระทรวงยุติธรรมมากในการกำหนดอัตราตำแหน่งเพื่อกราบบังคมทูลและมีพระบรมราชโองการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง อย่างไรก็ตามการกำหนดเขตอำนาจของเจ้าพนักงานบังคับคดีเอกชน ยังคงกำหนดตามเขตอำนาจศาลอยู่เช่นเดิม

1. ระบบการควบคุมกำกับซึ่งวางหลักประกันไว้โดยบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

ตามมาตรา 1 แห่งพระราชบัญญัติลงวันที่ 26 มกราคม ค.ศ. 2001 วางบทบัญญัติทั่วไปของกฎหมายดังกล่าวไว้ว่า ให้มีผลใช้บังคับแก่บุคคลและการทำธุรกรรมต่างๆ ดังนี้

1. รัฐมนตรีที่รับผิดชอบในการกำกับดูแล ได้แก่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

2. ธุรกรรมที่ทำตามอำนาจหน้าที่ตามบทบัญญัติในมาตรา 2 มีลักษณะเป็น “ministerial acts”

3. เจ้าพนักงานบังคับคดีเอกชน ซึ่งมีฐานะเป็น “ministerial officer” และแต่งตั้งตามมาตรา 4 วรรคหนึ่ง

4. ผู้ช่วยเจ้าพนักงานบังคับคดีเอกชน ซึ่งผ่านการศึกษาอบรมวิชาชีพ ตามมาตรา 25 วรรคหนึ่งและสอบผ่านการทดสอบความรู้

5. สำนักงานตรวจสอบการเงินและงบประมาณ ตามมาตรา 110 แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยวิชาชีพในตาริ

6. สภาวินัยเจ้าพนักงานบังคับคดีตามมาตรา 34

7. สภาวิชาชีพแห่งชาติในพระบรมราชูปถัมภ์ (KBvG) ตามมาตรา 56

ตามมาตรา 11 แห่งพระราชบัญญัติลงวันที่ 26 มกราคม ค.ศ. 2001 เจ้าพนักงานบังคับคดีเอกชนมีหน้าที่ให้บริการในการทำธุรกรรมต่างๆ ตามมาตรา 2 ในฐานะเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้มีอำนาจหน้าที่ทุกครั้งที่ได้รับคำขอและภายในเขตอำนาจศาลจังหวัดที่สำนักงานตั้งอยู่ จะปฏิเสธไม่รับดำเนินการไม่ได้ เว้นแต่ไม่เป็นการสมเหตุสมผลที่จะทำการยื่นคำร้องอันเนื่องมาจากสถานะส่วนบุคคลของเจ้าพนักงานบังคับคดีเอกชน หรือผู้ยื่นคำร้องไม่พร้อมที่จะเสียค่าใช้จ่ายตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้และเจ้าพนักงานบังคับคดีเอกชนได้แจ้งให้ชำระเงินตามอัตราค่าธรรมเนียมที่กฎหมายกำหนดแล้ว ดังนั้น จะเห็นได้ว่ากฎหมายกำหนดไว้อย่างชัดเจนตามหลักบริการสาธารณะต้องมีความต่อเนื่อง จะปฏิเสธไม่ให้บริการแก่ประชาชนไม่ได้ เว้นแต่กรณีจะเข้าข้อยกเว้นดังกล่าวข้างต้น

ตามมาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติลงวันที่ 26 มกราคม ค.ศ. 2001 ในกรณีที่ตำแหน่งเจ้าพนักงานบังคับคดีเอกชนว่างลงและคำร้องขอของผู้สมัครถูกปฏิเสธ และไม่มีเจ้าพนักงานบังคับคดีเอกชนที่จะปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมแต่งตั้งเจ้าพนักงานบังคับคดีเอกชนสำรองเพื่อจัดทำธุรกรรมต่างๆ ซึ่งจำเป็นต้องมีผู้ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเจ้าพนักงานบังคับคดีเอกชน

ในกรณีที่เจ้าพนักงานบังคับคดีเอกชนไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้เป็นเวลาเกินกว่า 30 วัน ให้แจ้งต่อรัฐมนตรี เพื่อแต่งตั้งเจ้าพนักงานบังคับคดีสำรองตามวิธีการในวรรคหนึ่งมาตรา 17 กำหนดให้เจ้าพนักงานบังคับคดีเอกชนจัดทำบัญชีทรัพย์สินในรูปของรายงานประจำปีทั้งทรัพย์สินของสำนักงานและทรัพย์สินส่วนบุคคลของเจ้าพนักงานบังคับคดีเอกชนรวมทั้งในส่วนที่เกี่ยวกับระบบทรัพย์สินระหว่างสามีภริยา อีกทั้งรายงานกิจกรรมและรายละเอียดเกี่ยวกับธุรกรรมต่างๆที่

มาตรา 19 ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีเอกชนเปิดบัญชีในนามของตนตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมกำกับเครดิตการโอนเงินในกิจการที่ได้เปิดสำนักงานต้องกระทำผ่านบัญชีดังกล่าวเท่านั้น

2. การควบคุมกำกับโดยสำนักงานตรวจสอบการเงินและงบประมาณ ตามมาตรา 110 แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยวิชาชีพโนตารี

ตามมาตรา 30 ให้สำนักงานตรวจสอบการเงินและงบประมาณ ตามมาตรา 110 แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยวิชาชีพโนตารี นอกจากจะทำหน้าที่ตรวจสอบการดำเนินงานของโนตารีแล้ว ให้มีอำนาจหน้าที่ตรวจสอบความถูกต้องของการดำเนินการของเจ้าพนักงานบังคับคดีเอกชนตามมาตรา 17 และมาตรา 19 โดยให้นำหลักเกณฑ์และวิธีการตรวจสอบการดำเนินงานของโนตารีมาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา 31 กำหนดให้เจ้าพนักงานบังคับคดีเอกชนยื่นรายงานตรวจสอบเอกสารการดำเนินงานในสำนักงานซึ่งกระทำโดยผู้สอบบัญชี ภายในหกเดือนนับแต่วันสิ้นสุดรอบปีบัญชีต่อสำนักงานตรวจสอบการเงินและงบประมาณ ตามมาตรา 110 แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยวิชาชีพโนตารี ซึ่งอย่างน้อยต้องแสดงงบการเงินให้ปรากฏไว้ด้วย

สำนักงานตรวจสอบการเงินและงบประมาณ ตามมาตรา 110 แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยวิชาชีพโนตารี มีอำนาจเรียกให้ส่งเอกสารหลักฐานต่างๆ ทั้งของสำนักงานเจ้าพนักงานบังคับคดีเอกชนและของเจ้าพนักงานบังคับคดีเอกชนในฐานะส่วนบุคคล ไม่ว่าจะเป็นเอกสารสมุดบัญชี สมุดรายการต่างๆ สมุดทะเบียน และดัชนีค้นเรื่องตามสารบบ

มาตรา 32 กำหนดว่า หากปรากฏต่อสำนักงานตรวจสอบการเงินและงบประมาณ ตามมาตรา 110 แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยวิชาชีพโนตารีว่า เจ้าพนักงานบังคับคดีเอกชนได้กระทำความผิดวินัย ให้แจ้งประธานสภาวินัย เพื่อมีคำสั่งพักงานหรือปลดออกจากตำแหน่งตามมาตรา 34 (6)

3. การควบคุมกำกับโดยสภาวินัยเจ้าพนักงานบังคับคดีเอกชนและศาล

ความรับผิดชอบทางวินัยขั้นต้นของเจ้าพนักงานบังคับคดีเอกชน ให้เป็นไปตามมาตรา 34-49 ซึ่งตามมาตรา 34 คดีความผิดวินัยให้พิจารณา ณ ที่ตั้งของสภาวินัยเจ้าพนักงานบังคับ

4. การควบคุมกำกับโดยสภาวิชาชีพแห่งชาติในพระบรมราชูปถัมภ์ (KBvG)

1. KBvG มีสถานะเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายมหาชนตามมาตรา 134 แห่งรัฐธรรมนูญ
2. KBvG มีอำนาจหน้าที่ในการควบคุมดูแลให้การปฏิบัติงานในวิชาชีพเป็นไปอย่างถูกต้องและส่งเสริมการพัฒนาความรู้ความสามารถในวิชาชีพ
3. ให้กำหนดจรรยาบรรณและจริยธรรมวิชาชีพโดยกฎกระทรวง
4. KBvG ประกอบด้วยสำนักงานสภาวิชาชีพ คณะกรรมการบริหาร และที่ประชุมสมัชชาของสมาชิก
5. รายได้ของสภาวิชาชีพ (KBvG) มาจากการเรียกเก็บเงินค่าสมาชิกรายปี ซึ่งทุกคนต้องเป็นสมาชิกตามกฎหมาย ทั้งนี้ ที่ประชุมสมัชชาของสมาชิกเป็นผู้กำหนดอัตราค่าสมาชิกประจำปีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการบริหาร
6. กฎ ระเบียบของสภาวิชาชีพมีผลใช้บังคับเฉพาะแก่สมาชิกและองค์กรสมาชิก ซึ่งต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมก่อน (มาตรา 82)

ตาม The Act of 26 January, 2001 to adopt the [Netherlands] Judicial Officers Act เจ้าพนักงานบังคับคดีต้องถูกสอบวินัยในกรณีที่มีการกระทำหรือละเว้นการกระทำเป็นการฝ่าฝืนบทบัญญัติตามพระราชบัญญัตินี้หรือเป็นการไม่เหมาะสมกับการเป็นเจ้าพนักงานบังคับคดีหรือ candidate judicial officer ที่ดี ตามมาตรา 34(1) โดยมีสภาเจ้าพนักงานบังคับคดีมีหน้าที่ดำเนินการสอบสวนทางวินัย โดยสภาเจ้าพนักงานบังคับคดีตั้งอยู่ที่อัมสเตอร์ดัม ตามมาตรา 34(2) เมื่อมีการยื่นคำร้องเรียนหรือมีคำร้องขอตามมาตรา 37(2) ผู้พิพากษาซึ่งเป็นประธานของศาลอุทธรณ์แห่งอัมสเตอร์ดัมจะต้องแต่งตั้งสมาชิกหรือผู้ช่วยสมาชิกแทนเจ้าพนักงานบังคับคดีที่ถูกร้องเรียน และต้องได้รับการแต่งตั้งจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมตามมาตรา 35(3)

ถ้าเจ้าพนักงานบังคับคดีถูกพักงานหรือปลดออก(discharge) เจ้าพนักงานบังคับคดีคนดังกล่าวยังต้องถูกสอบสวนทางวินัยต่อไปในการกระทำหรือละเว้นการกระทำตาม Paragraph 1 ซึ่งกระทำในช่วงที่บุคคลดังกล่าวทำงานในตำแหน่งเจ้าพนักงานบังคับคดี

ประธานแห่งสภาเจ้าพนักงานบังคับคดีมีอำนาจส่งให้ the Bureau ทำการไต่สวน และรายงานสิ่งที่ตรวจสอบพบ ถ้าสิ่งดังกล่าวเป็นประโยชน์ต่อการสอบสวน

ในกรณีที่เจ้าพนักงานกระบวนการสอบสวนทางวินัยต้องยื่นต่อศาลอุทธรณ์แห่ง อัมสเตอร์ดัม ห้ามมิให้อุทธรณ์คำตัดสินของศาลอุทธรณ์ และเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม คำตัดสินเช่นว่านี้ให้ถือเป็นที่สุด มาตรา 34(3)

โดยสภาเจ้าพนักงานบังคับคดีประกอบด้วยสมาชิกจำนวน 5 คนรวมทั้งประธาน และมีผู้ช่วยสมาชิกจำนวน 10 คนรวมทั้งผู้ช่วยประธานจำนวน 2 คนหรือมากกว่า และ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมจะต้องแต่งตั้งสมาชิกจำนวน 3 คนรวมทั้งประธานและผู้ช่วย สมาชิกอีกจำนวน 6 คนรวมทั้งผู้ช่วยประธานจากสมาชิกของคณะลูกขุน(รวมทั้งหมดของรัฐ) ประเภทตลอดชีพนอกจากนั้นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมต้องแต่งตั้งสมาชิกจำนวน 2 คน และผู้ช่วยสมาชิกจำนวน 4 คนจากเจ้าพนักงานบังคับคดี ตามคำแนะนำของ KBvG ซึ่งมีการ เสนอชื่อโดยประธานสภาเจ้าพนักงานบังคับคดี โดยคำแนะนำดังกล่าวจะต้องเสนอชื่อผู้ที่ควร ได้รับการแต่งตั้งอย่างน้อย 3 คน โดยสมาชิกและผู้ช่วยสมาชิกที่ได้รับการแต่งตั้งสามารถดำรง ตำแหน่งได้เป็นเวลา 4 ปี และสามารถดำรงตำแหน่งดังกล่าวได้อีกครั้งหนึ่งในกรณีลาออก และ สมาชิกของสภาเจ้าพนักงานบังคับคดีต้องห้ามไม่ให้สมาชิกของคณะกรรมการ KBvG ตาม มาตรา 35

และตามมาตรา 36 ประธาน,สมาชิก,ผู้ช่วยสมาชิกและเลขานุการของสภาเจ้า พนักงานบังคับคดีไม่ได้รับอนุญาตให้กระทำการดังนี้

- a. เปิดเผยข้อมูลใดๆที่ได้มาโดยตำแหน่งหน้าที่
- b. แสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะในประเด็นซึ่งอยู่ระหว่างการพิจารณาของสภา
- c. ให้สัมภาษณ์หรือสนทนากับผู้มีส่วนได้เสียหรือยอมรับข้อมูลพิเศษหรือเอกสารที่ ถูกเขียนหรือจัดทำขึ้นจากผู้มีส่วนได้เสียคนดังกล่าวซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่ได้ถูกยื่นเข้ามาในคดี

เจ้าพนักงานบังคับคดีซึ่งเป็นสมาชิกหรือผู้ช่วยสมาชิกของสภาเจ้าพนักงานบังคับคดี ไม่สามารถได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้ช่วยเจ้าพนักงานบังคับคดีได้ และความเป็นสมาชิกของสภาเจ้า พนักงานบังคับคดีย่อมสิ้นสุดลงโดยผลของกฎหมายซึ่งสมาชิกและผู้ช่วยสมาชิกมีคุณสมบัติไม่ ครบถ้วนตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา 37

1. สมาชิกหรือผู้ช่วยสมาชิกจำนวนอย่างน้อย 2 คนรวมทั้งประธานหรือรองประธาน ซึ่งได้รับการแต่งตั้งโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมตามมาตรา 35(2) และสมาชิกหรือผู้ช่วย

2. สภาเจ้าพนักงานบังคับคดีจะต้องพิจารณาคำร้องเรียนเกี่ยวกับเจ้าพนักงานบังคับคดีไม่ว่าจะเป็นกรณีที่รัฐมนตรีร้องขอหรือมีการยื่นร้องเรียนต่อสภา โดยคำร้องเรียนดังกล่าวจะต้องยื่นต่อประธานสภาเจ้าพนักงานบังคับคดีเป็นหนังสือพร้อมด้วยเหตุผล ถ้าผู้ร้องเรียนร้องขอ เลขานุการต้องช่วยเหลือในการทำเป็นหนังสือ

3. ถ้าประธานพิจารณาแล้วเห็นว่าคำร้องเรียนดังกล่าวสามารถยุติได้อย่างฉันทมิตร ประธานสามารถเรียกผู้ร้องเรียนหรือรัฐมนตรีและเจ้าพนักงานบังคับคดีที่ถูกร้องเรียนมาพูดคุยและหาข้อตกลงร่วมกันได้ แต่ถ้าไม่สามารถที่จะตกลงกันได้ ประธานจะต้องแจ้งให้สภาเจ้าพนักงานบังคับคดีทราบ

4. สมาชิกของสภาเจ้าพนักงานบังคับคดีอาจขอถอนตัวด้วยเหตุเกี่ยวกับเรื่องผลประโยชน์ขัดกันหรืออาจจะถูกคัดค้าน ถ้ามีข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์เกี่ยวข้องกับตนซึ่งมีผลต่ออคติและความเป็นกลางของการพิจารณา โดยให้นำ Title IV of Book 4 แห่งประมวลกฎหมายอาญาแห่งเนเธอร์แลนด์มาใช้โดยอนุโลม

มาตรา 38 สภาเจ้าพนักงานบังคับคดีมีอำนาจที่พนักงานเจ้าพนักงานบังคับคดีได้ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมหรือบุคคลอื่นร้องขอ ในกรณีที่มิใช่ข้อสงสัยที่สำคัญว่าเจ้าพนักงานบังคับคดีคนดังกล่าวกระทำหรือละเว้นการกระทำตามมาตรา 34(1) และสามารถสั่งพักงานได้สูงสุดเป็นเวลา 6 เดือนระหว่างพิจารณา โดยสภาสามารถขยายระยะเวลาดังกล่าวได้ครั้งหนึ่งเป็นเวลา 6 เดือนหรือจนกว่าคำตัดสินให้ออกจะเป็นที่สุด และสภาเจ้าพนักงานบังคับคดีจะยกเลิกการพักงานเมื่อใดก็ได้ และรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องสามารถที่จะยื่นอุทธรณ์ต่อศาลอุทธรณ์แห่งอัมสเตอร์ดัมได้ภายใน 30 วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งพร้อมด้วยเหตุผล การอุทธรณ์ไม่มีผลต่อคำตัดสินในชั้นต้น

มาตรา 39

1. ประธานอาจยกคำร้องที่รับฟังเป็นพยานหลักฐานไม่ได้อย่างชัดเจนและไม่มีมูลความจริงได้ โดยในคำตัดสินจะต้องระบุเหตุผลประกอบด้วย และเลขานุการจะต้องแจ้งผู้ร้องเรียนและเจ้าพนักงานบังคับคดีที่ถูกร้องเรียนโดยไม่ชักช้า และในสำเนาของคำวินิจฉัยต้องระบุระยะเวลาและวิธีการในการคัดค้านไว้ด้วย อนึ่ง การแจ้งเช่นว่านี้ไม่อาจถูกดำเนินการใดๆได้ตามกฎหมาย

2. ผู้ร้องเรียนสามารถยื่นคำคัดค้านคำตัดสินของประธานดังกล่าวเป็นหนังสือต่อสภาเจ้าพนักงานบังคับคดีได้ภายใน 14 วันนับแต่วันส่งหมายแจ้ง

3. คำตัดสินย่อมเป็นโมฆะ เว้นแต่สภาเจ้าพนักงานบังคับคดีประกาศว่าคำคัดค้านรับฟังไม่ได้หรือไม่มีมูลความจริง สภาเจ้าพนักงานบังคับคดีจะประกาศว่าคำคัดค้านรับฟังไม่ได้หรือไม่มีมูลได้ในกรณีเดียวเมื่อได้ให้โอกาสรับฟังผู้ร้องเรียนและเจ้าพนักงานบังคับคดีที่เกี่ยวข้อง

4. คำตัดสินเกี่ยวกับคำคัดค้านจะต้องมีเหตุผลสนับสนุน โดยคำตัดสินดังกล่าวเป็นที่สุดท้าย และจะต้องมีการแจ้งคำตัดสินเป็นหนังสือไปยังผู้ร้องเรียนและเจ้าพนักงานบังคับคดีที่ถูกร้องเรียน

มาตรา 40

1. ในกรณีที่ไม่เป็นไปตามมาตรา 39(1) หรือคำคัดค้านสมเหตุสมผล เสมียนจะต้องส่งสำเนาคำร้องเรียนที่เป็นหนังสือพร้อมทั้งเอกสารที่แนบมาด้วยไปยังเจ้าพนักงานบังคับคดีที่ถูกร้องเรียนโดยไม่ชักช้า

2. เจ้าพนักงานบังคับคดีจะต้องยื่นคำให้การภายใน 1 เดือนนับแต่วันที่ได้ส่งเอกสารตามข้อ (1) ประธานอาจขยายระยะเวลาดังกล่าวออกไปได้หากมีการร้องขอ เลขานุการจะต้องส่งสำเนาเอกสารดังกล่าวไปยังผู้ร้องเรียนด้วย

3. ประธานมีอำนาจที่จะสั่งให้เจ้าพนักงานบังคับคดีคนดังกล่าวจัดทำเอกสารเป็นหนังสือภายในระยะเวลาตามที่ประธานกำหนด และให้ส่งเอกสารหรือวัตถุใดๆ ซึ่งอยู่ในความครอบครองหรืออยู่ในการจัดการหรือสำเนาที่ได้รับรองความถูกต้องเกี่ยวกับเรื่องนั้น

มาตรา 41

1. ประธานมีอำนาจในการกำหนดวันนั่งพิจารณา โดยเลขานุการจะเป็นผู้ออกหมายเรียกเจ้าพนักงานบังคับคดีที่ถูกร้องเรียนและผู้ร้องเรียนให้มาในวันพิจารณา โดยทำเป็นหนังสือล่วงหน้าอย่างน้อย 10 วัน

2. การพิจารณาของสภาเจ้าพนักงานบังคับคดีจะต้องกระทำโดยเปิดเผย สภาเจ้าพนักงานบังคับคดีจะพิจารณาลับได้ทั้งหมดหรือแต่บางส่วนในกรณีที่มีเหตุผลที่สมควรที่จะทำเช่นนั้น

มาตรา 42

1. สภาเจ้าพนักงานบังคับคดีสามารถเรียกและรับฟังพยานหรือผู้เชี่ยวชาญ สมาชิกของสภาคนใดคนหนึ่งสามารถที่จะเข้ารับฟังพยานและผู้เชี่ยวชาญได้ และทุกคนที่ได้รับ

2. พนักงานอัยการมีหน้าที่จัดทำหมายเรียกตามที่สภาเจ้าพนักงานบังคับคดีร้องขอ
มาตรา 43

1. สภาเจ้าพนักงานบังคับคดีจะต้องตัดสินเกี่ยวกับคำร้องเรียนโดยต้องพิจารณาว่า
รับฟังเป็นพยานหลักฐานไม่ได้, ไม่มีมูลหรือมีมูล และคำตัดสินดังกล่าวจะต้องมีเหตุผลสนับสนุน
และเปิดเผยต่อสาธารณะ มิฉะนั้นจะตกเป็นโมฆะ

2. ถ้าสภาเจ้าพนักงานบังคับคดีมีมติว่าคำร้องเรียนมีมูลทั้งหมดหรือแต่บางส่วนให้มี
คำสั่งดังนี้

a. การดำเนิน

b. การดำเนินโดยมีหนังสือเตือนหรือคำบอกกล่าวถ้าเจ้าพนักงานบังคับคดีคน
ดังกล่าวได้กระทำหรือละเว้นการกระทำตามมาตรา 34(1) อีกครั้งหนึ่ง สภาจะปรับ, พักงานหรือ
ไล่ออกจากสำนักงาน

c. ค่าปรับประเภทที่ 3

d. พักงานเป็นเวลามากที่สุด 1 ปี

e. ไล่ออกจากสำนักงาน

3. คำตัดสินซึ่งกำหนดมาตรการตามที่ระบุใน(2) อาจจะระบุหรือกำหนดเงื่อนไข
ข้อตกลงว่าจะต้องถูกกระทำอย่างเปิดเผยด้วยวิธีการตามที่กำหนดไว้ เพื่อประโยชน์ตามมาตรา
34 (1)

4. มาตรการใดๆจะถูกบังคับได้ในกรณีที่คำตัดสินเป็นที่สุดแล้วเท่านั้น หรือ
ภายหลังจากวันที่กำหนดในคำตัดสินแล้ว

5. เลขาธิการของสภาเจ้าพนักงานบังคับคดีจะต้องส่งคำตัดสินเป็นหนังสือไปยัง
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม เจ้าพนักงานบังคับคดีที่ถูกร้องเรียนและผู้ร้องเรียนโดยไม่ชักช้า
โดยสภาอาจจะแจ้งเฉพาะส่วนของคำตัดสินที่เกี่ยวข้องกับบุคคลดังกล่าวก็ได้

มาตรา 45

1. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม, เจ้าพนักงานบังคับคดีที่ถูกร้องเรียนสามารถที่
จะยื่นอุทธรณ์ต่อศาลอุทธรณ์แห่งอัมสเตอร์ดัมได้ภายใน 30 วันนับแต่วันที่แจ้งเป็นหนังสือตาม
มาตรา 43(6) โดยคำร้องอุทธรณ์ดังกล่าวจะต้องมีเหตุผลประกอบ

2. คำร้องอุทธรณ์จะต้องยื่นต่อเสมียนศาลอุทธรณ์พร้อมด้วยสำเนาคำตัดสินที่รับรองสำเนาถูกต้อง

3. หน่วยงานหนึ่งของศาลอุทธรณ์ซึ่งรับผิดชอบคดีแพ่งจะเป็นผู้พิจารณาคำร้องอุทธรณ์ดังกล่าว

มาตรา 46

1. เสมียนศาลอุทธรณ์จะต้องแจ้งสภาเจ้าพนักงานบังคับคดีรวมตลอดถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม, เจ้าพนักงานบังคับคดีหรือผู้ที่อุทธรณ์ในกรณีที่บุคคลดังกล่าวไม่ใช่ผู้ยื่นคำร้องอุทธรณ์ โดยต้องแนบสำเนาคำร้องอุทธรณ์ไปด้วย

2. สภาเจ้าพนักงานบังคับคดีจะต้องส่งเอกสารที่เกี่ยวข้องกับคดีมายังศาลอุทธรณ์ภายใน 3 สัปดาห์หลังจากที่ได้รับการแจ้งตาม (1)

มาตรา 48

1. ศาลอุทธรณ์อาจจะสนับสนุนหรือยอมรับหรือแก้ไขคำตัดสินของสภาเจ้าพนักงานบังคับคดี หรือทำในสิ่งที่สภาเจ้าพนักงานบังคับคดีควรต้องทำโดยเพิกถอนคำตัดสินทั้งหมดหรือแต่บางส่วน คำตัดสินของศาลอุทธรณ์จะต้องแสดงผลและเปิดเผยต่อสาธารณะ มิฉะนั้นจะตกเป็นโมฆะ

2. ถ้าศาลอุทธรณ์เพิกถอนคำตัดสินของสภาเจ้าพนักงานบังคับคดีด้วยมูลเหตุว่าไม่สามารถรับฟังเป็นพยานหลักฐานได้ คดีดังกล่าวจะต้องถูกส่งกลับไปยังสภาเจ้าพนักงานบังคับคดีเพื่อพิจารณาใหม่

3. ถ้าเจ้าพนักงานบังคับคดีที่ถูกร้องเรียนแต่เพียงผู้เดียวได้ยื่นคำร้องอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์อาจจะเพิ่มมาตรการที่จะบังคับได้โดยการลงคะแนนที่เป็นเอกฉันท์เท่านั้น

4. เสมียนจะต้องส่งสำเนาคำตัดสินของศาลอุทธรณ์ไปยังสภาเจ้าพนักงานบังคับคดี, รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม, เจ้าพนักงานบังคับคดี และผู้ร้องเรียนทันที

5. เสมียนจะต้องส่งสำเนาคำตัดสินตามที่อ้างใน (2) ไปยังสภาเจ้าพนักงานบังคับคดีพร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้องกับคดีเร็วที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้

มาตรา 49 ให้นำบทบัญญัติที่บัญญัติใน Chapter ที่เกี่ยวกับเจ้าพนักงานบังคับคดีมาใช้กับบุคคลดังต่อไปนี้โดยอนุโลม

a. ผู้ช่วยเจ้าพนักงานบังคับคดี ในกรณีที่การร้องเรียนบุคคลดังกล่าวมีมูลไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน บุคคลนั้นจะต้องถูกพักงานช่วงระยะเวลาหนึ่งตามที่ระบุไว้

b. an assigned candidate judicial officer ในกรณีที่คำคัดค้านที่ถูกยกขึ้นต่อผู้บุคคลดังกล่าวมีมูล ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน มาตรการทางวินัยตามมาตรา 43(2) ข้อ a,b,c จะถูกนำมาใช้บังคับ

การพักงานและการปลดออกจากงาน

มาตรา 50

1. เจ้าพนักงานบังคับคดีหรือผู้ช่วยเจ้าพนักงานบังคับคดีซึ่งถูกพักงานไม่มีอำนาจในการกระทำการทางกฎหมายในทุกๆเรื่อง ระหว่างการพักงานบุคคลดังกล่าวไม่ได้รับอนุญาตให้ใช้อำนาจตามกฎหมาย หรืออ้างถึงอำนาจที่มีในการกระทำหน้าที่ต่างๆ

2. การพักงานอาจจะเป็นสาเหตุของการปลดออกจากการแต่งตั้งเป็นผู้ช่วยเจ้าพนักงานบังคับคดี

มาตรา 51 เจ้าพนักงานบังคับคดีหรือผู้ช่วยเจ้าพนักงานบังคับคดีอาจจะถูกพักงานโดยกระบวนการทางกฎหมาย ดังนี้

- a. ถูกตัดสินโทษทางกฎหมาย
- b. ถูกพักการใช้จ่ายหรือล้มละลาย
- c. อยู่ภายใต้การใช้อำนาจปกครองตามกฎหมาย
- d. มีการแต่งตั้งผู้จัดการทรัพย์สิน
- e. ถูกประกาศให้ตกอยู่ภายใต้การปรับปรุงโครงสร้างหนี้

มาตรา 52

1. เจ้าพนักงานอาจจะถูกปลดออกจากสำนักงานได้โดยกระบวนการทางกฎหมายเมื่อเดือนแรกหลังจากที่เจ้าพนักงานบังคับคดีมีอายุครบ 65 ปี

2. เจ้าพนักงานบังคับคดีอาจจะถูกปลดออกได้โดยพระราชกฤษฎีกาในกรณีดังต่อไปนี้

- a. ตามที่บุคคลดังกล่าวร้องขอ
- b. ปฏิบัติตามคำตัดสินซึ่งเป็นที่สุดตามมาตรา 43(2) ซึ่งมีคำตัดสินให้เจ้าพนักงานบังคับคดีคนดังกล่าวออกจากสำนักงาน

c. สูญเสียสัญชาติด้วย

3. รัฐมนตรีอนุญาตให้เจ้าพนักงานบังคับคดีออกจากตำแหน่งได้อันเนื่องมาจาก

- a. มีคำตัดสินเป็นที่สุดให้สำนักงานอยู่ภายใต้การปกครองตามกฎหมาย
- b. การคุมขังเนื่องจากการไม่ปฏิบัติตามการชำระหนี้ตามคำตัดสินอันเป็นที่สุด

- c. คำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกเนื่องจากการกระทำความผิดอาญา
- d. ล้มละลาย, การถูกระงับการใช้จ่ายหรืออยู่ภายใต้การปรับปรุงโครงสร้างหนี้
- e. การที่ไม่สามารถบริหารจัดการสำนักงานได้เนื่องจากการป่วยหรือความ

บกพร่อง

4. ให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับการปลดออกจากตำแหน่งของเจ้าพนักงานบังคับคดีมาใช้กับผู้ช่วยเจ้าพนักงานบังคับคดีด้วย

มาตรา 53

1. เจ้าพนักงานบังคับคดีสามารถยื่นอุทธรณ์ต่อเลขานุการสภาเจ้าพนักงานบังคับคดีเกี่ยวกับคำตัดสินในเรื่องการปลดออกตามมาตรา 52(3) โดยยื่นเอกสารเป็นหนังสือพร้อมทั้งอ้างเหตุผลประกอบ และอ้างเหตุว่าการปลดออกนั้นไม่ถูกต้อง และต้องกระทำภายใน 1 เดือนนับแต่วันที่มามีคำตัดสิน

2. เลขานุการของสภาเจ้าพนักงานบังคับคดีจะต้องส่งสำเนาของคำร้องอุทธรณ์ไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมทันที

3. ให้นำมาตรา 40(2),(3) และมาตรา 41 และมาตรา 42 มาใช้กับการพิจารณาคำร้องอุทธรณ์ด้วย แต่ไม่ให้นำ Chapter 6 แห่งพระราชบัญญัติกฎหมายปกครองมาใช้

4. สภาเจ้าพนักงานบังคับคดีจะต้องแจ้งว่าคำร้องอุทธรณ์ดังกล่าวรับฟังไม่ได้, ไม่มีมูล, มีมูล ถ้าคำร้องอุทธรณ์ดังกล่าวมีมูล สภาจะต้องเพิกถอนคำตัดสิน และคำตัดสินของสภาจะต้องมีเหตุผลสนับสนุนด้วย

5. เลขานุการของสภาเจ้าพนักงานบังคับคดีจะต้องแจ้งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมและเจ้าพนักงานบังคับคดีที่ถูกร้องเรียนกับการตัดสินทันที

มาตรา 54

1. เจ้าพนักงานบังคับคดีที่ถูกร้องเรียนและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมอาจจะยื่นอุทธรณ์ต่อเสนาบดีของศาลอุทธรณ์แห่งอัมสเตอร์ดัมเกี่ยวกับคำตัดสินของสภาเจ้าพนักงานบังคับคดีภายใน 1 เดือนนับแต่วันที่ได้รับแจ้งตามมาตรา 53 (5) โดยทำเป็นหนังสือพร้อมทั้งเหตุผล

มาตรา 55 คำตัดสินปลดออกตามมาตรา 53(3) จะไม่มีผลบังคับจนกว่าคำตัดสินดังกล่าวจะถึงที่สุด

3.5 ประเทศเบลเยียม

ตามมาตรา 549 แห่งประมวลกฎหมายเบลเยียม (the Belgian Judicial Code) บัญญัติไว้ว่า “เจ้าพนักงานบังคับคดีทุกคนจะต้องเป็นสมาชิกของสภาแห่งชาติ” (the National Chamber) ซึ่งมีสถานะเป็นบุคคลตามกฎหมาย และมีสมาชิกประมาณ 520 คน โดยสภาแห่งชาติได้รับการจัดตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติลงวันที่ 5 กรกฎาคม 1963 เพื่อสร้างมาตรฐานในการทำงาน, อัตราค่าธรรมเนียม, จรรยาบรรณ, และกระบวนการทางวินัยเกี่ยวกับวิชาชีพ ต่อมาสถานะของเจ้าพนักงานบังคับคดีได้รับการทบทวนในปี ค.ศ. 1992 การเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญเกี่ยวข้องกับกฎระเบียบในการเข้าสู่วิชาชีพและรายละเอียดของอาชีพเจ้าพนักงานบังคับคดี

โดยสภาเจ้าพนักงานบังคับคดีแห่งชาติมีหน้าที่รวมถึงการควบคุมทางวินัยและจรรยาบรรณของสมาชิกให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน และดำเนินการทางกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับเจ้าพนักงานบังคับคดี

แม้ว่าสภาแห่งชาติจะเป็นผู้ออกคำแนะนำและแนวนโยบาย แต่เฉพาะสภาเขตเท่านั้นที่มีอำนาจในการกำหนดบทลงโทษทางวินัย สภาแห่งชาติเป็นตัวแทนสมาชิกในเรื่องผลประโยชน์และเป็นตัวแทนสมาชิกในทุกๆสถานการณ์โดยเฉพาะในกรณีที่เกี่ยวข้องกับการปกครอง, วิชาการ และวิชาชีพทางกฎหมายอื่นๆ โดยส่งบันทึกช่วยจำในประเด็นสำคัญและจัดสัมมนาต่างๆ เพื่อให้มั่นใจได้ว่าเจ้าพนักงานบังคับคดีจะได้รับข้อมูลและการอบรม รวมไปถึงกฎหมายใหม่ๆ เจ้าพนักงานบังคับคดีมีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดเตรียมกฎหมายใหม่โดยผ่านสภาแห่งชาติ

นอกจากนั้นหากเจ้าพนักงานบังคับคดีผิดสัญญา จะมีการจัดทำประกันภัยเพื่อทำให้ลูกความได้รับการป้องกันทางการเงิน

สภาแห่งชาติมีความพยายามเป็นอย่างยิ่งที่จะทำให้เกิดความสมดุลระหว่างการเงินและหน้าที่ทางสังคมของเจ้าพนักงานบังคับคดี โดยเน้นความสำคัญของการประนีประนอมเท่าที่จะเป็นไปได้

สภาเจ้าพนักงานบังคับคดีแห่งชาติจะมีการดำเนินการโดยคณะกรรมการถาวร ซึ่งทำหน้าที่เป็นรัฐสภาของวิชาชีพ โดยคณะกรรมการถาวรดังกล่าวประกอบด้วยสมาชิกของเขตต่างๆ จำนวน 26 เขต โดยเป็นสมาชิกสามัญหนึ่งคนและสมาชิกซึ่งเป็นตัวแทนที่ได้รับเลือกจากสภาเขตแต่ละเขตหนึ่งคน และคณะกรรมการถาวรเป็นผู้เลือกคณะกรรมการบริหาร

และในแต่ละเขตของ 26 เขตนั้นจะมีสภาเขตอยู่หนึ่งสภา ซึ่งประกอบด้วยเจ้าพนักงานบังคับคดีของเขตนั้นๆ โดยสภาดังกล่าวมีสถานะเป็นบุคคลตามกฎหมาย

สภาเขตถูกควบคุมดูแลโดยคณะกรรมการ ซึ่งประกอบด้วยประธานคณะกรรมการ, ผู้รวบรวมเอกสารราชการเพื่อการฟ้องร้อง, เหนรัญญิก, เลขานุการ, สมาชิกหนึ่งคนหรือมากกว่า และผู้ช่วยผู้รวบรวมเอกสารราชการเพื่อการฟ้องร้อง คณะกรรมการดังกล่าวมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. บังคับใช้คำสั่งและระเบียบวินัยระหว่างเจ้าพนักงานบังคับคดีในเขตนั้นๆ
2. บังคับใช้บทลงโทษทางวินัยซึ่งอยู่ภายใต้อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ
3. หลีกเลี่ยงหรือยุติข้อโต้แย้ง ซึ่งอาจเกิดขึ้นระหว่างเจ้าพนักงานบังคับคดีเกี่ยวกับ

ความสัมพันธ์ด้านสิทธิและหน้าที่

ส่วนในด้านการกำกับดูแลเจ้าพนักงานบังคับคดีในประเทศเบลเยียม นั้น มีดังต่อไปนี้²¹

1. ระบบการควบคุมของศาลและอัยการ

ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งเบลเยียม มาตรา 1396 ศาลที่บังคับคดีมีอำนาจหน้าที่ในการกำกับดูแลการบังคับคดี ซึ่งอาจให้เจ้าพนักงานบังคับคดีเอกชนหรือเจ้าพนักงานอื่น ทำรายงานต่อศาลเกี่ยวกับกระบวนการบังคับคดีเพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบโดยศาลเห็นเองหรือมีผู้ร้องขอก็ได้ เมื่อตรวจสอบแล้ว หากศาลเห็นว่าเจ้าพนักงานบังคับคดีเอกชนหรือเจ้าพนักงานอื่นผู้มีอำนาจหน้าที่ไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด ให้ศาลส่งเรื่องให้อัยการจังหวัดเพื่อเสนอเรื่องการดำเนินการทางวินัยกับผู้ฝ่าฝืนต่อองค์กรผู้มีอำนาจต่อไป

ในการพิจารณาคดีโทษทางวินัยอย่างร้ายแรงตามมาตรา 532 การสั่งพักงาน การสั่งให้พ้นจากตำแหน่ง และการสั่งลงโทษปรับ เป็นอำนาจของศาลชั้นต้นที่มีเขตอำนาจ โดยมีอัยการจังหวัดเป็นผู้กล่าวหา ทั้งนี้ ให้สั่งพักงานได้ไม่เกิน 1 ปี คำสั่งของศาลตามมาตรานี้ ให้ผู้ถูกกล่าวหา มีสิทธิอุทธรณ์ได้

2. ระบบการควบคุมของสภาวิชาชีพ

ในขณะเดียวกัน ในการพิจารณาความผิดทางวินัยไม่ร้ายแรงตามมาตรา 531 เป็นอำนาจของคณะกรรมการสภาวิชาชีพเจ้าพนักงานบังคับคดีเอกชนประจำเขตศาล ซึ่งอาจพิจารณาลงโทษดังต่อไปนี้

1. กรณีเจ้าพนักงานบังคับคดีเอกชนผู้ดำรงตำแหน่ง

ก. ว่ากล่าวตักเตือน

²¹ สมเกียรติ วรปัญญาอนันต์ และคณะ, อ้างแล้ว เจริญธรรมที่ 6, น.69-70.

ข. ทำทัณฑ์บนชนิดธรรมดา

ค. ทำทัณฑ์บนโดยได้รับคำตำหนิของประธานคณะกรรมการวินัยของสภาวิชาชีพเจ้าพนักงานบังคับคดีเอกชนประจำเขตศาลไว้ต่อคณะกรรมการสภาวิชาชีพเจ้าพนักงานบังคับคดีเอกชนประจำเขตศาล

ง. ต้องห้ามดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการสภาวิชาชีพเจ้าพนักงานบังคับคดีเอกชนประจำเขตศาลและกรรมการสภาวิชาชีพเจ้าพนักงานบังคับคดีเอกชนแห่งชาติเป็นเวลาอย่างน้อย 3 ปี และหากกระทำความผิดซ้ำอีก เป็นเวลาไม่น้อยกว่า 6 ปี

2. กรณีผู้ช่วยเจ้าพนักงานบังคับคดีเอกชน ได้แก่ โทษอย่างใดอย่างหนึ่งตาม 1 ก ข หรือ ตามมาตรา 531 ทวิ ให้ผู้ถูกกล่าวหาที่มีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งลงโทษตามมาตรา 531 ต่อคณะกรรมการซึ่งแต่งตั้งขึ้นตามเขตอำนาจของศาลอุทธรณ์ โดยมีผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ซึ่งประธานศาลอุทธรณ์แต่งตั้งทำหน้าที่เป็นประธาน และมีกรรมการอุทธรณ์ซึ่งดำรงตำแหน่งเจ้าพนักงานบังคับคดีเอกชน 3 คน และกรรมการอุทธรณ์ซึ่งเป็นผู้ช่วยเจ้าพนักงานบังคับคดีเอกชน 3 คน ซึ่งต้องมาจากเขตศาลที่แตกต่างกันอย่างน้อย 3 เขตกรรมการอุทธรณ์สายละ 3 คนดังกล่าวมาจากการเลือกตั้งของคณะกรรมการถาวรของสภาวิชาชีพแห่งชาติให้ดำรงตำแหน่งคราวละ 1 ปี และสามารถดำรงตำแหน่งเกินกว่าหนึ่งวาระติดต่อกันได้

ในการวางหลักเกณฑ์เกี่ยวกับมาตรฐานในวิชาชีพ การกำกับดูแลให้การรักษา กฎเกณฑ์ทางวินัยและจริยธรรมวิชาชีพเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน รวมตลอดถึงการออกหนังสือรับรองการศึกษาอบรมเป็นอำนาจหน้าที่ของสภาวิชาชีพระดับชาติ (มาตรา 550)

สำหรับสภาวิชาชีพระดับภูมิภาค (ตามเขตศาลชั้นต้น) มาตรา 542 กำหนดให้มีอำนาจหน้าที่ในการกำกับดูแลให้มีการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมายและมีระเบียบวินัย ตลอดจนเสนอเรื่องต่ออัยการจังหวัดเพื่อดำเนินการทางวินัยในเรื่องที่เกินเขตอำนาจของสภาวิชาชีพ ตามมาตรา 531 เนื่องจากเป็นกรณีความผิดร้ายแรง และจะต้องดำเนินการต่อไปตาม มาตรา 532

เจ้าพนักงานบังคับคดีเป็นเจ้าพนักงานทางปกครอง (a ministerial officer) เพราะเจ้าพนักงานบังคับคดีได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ซึ่งใช้อำนาจในการบริการสาธารณะเกี่ยวกับการอำนวยความสะดวก ดังนั้นเจ้าพนักงานบังคับคดีจะต้องกระทำการตามที่ได้รับมอบหมายอย่างเป็นอิสระ

นอกจากนั้นเจ้าพนักงานบังคับคดียังเป็นเจ้าหน้าที่รัฐ (public official) เพราะเจ้าพนักงานบังคับคดีมีหน้าที่ตรวจสอบว่าระเบียบที่จำเป็นต้องเป็นไปตามเอกสารที่ได้รับการรับรองอย่างเป็นทางการ

ดังนั้นเจ้าพนักงานบังคับคดีอาจถูกร้องเรียนด้านวินัยได้ โดยผู้ร้องเรียนสามารถยื่นคำร้องเป็นหนังสือร้องเรียนเจ้าพนักงานบังคับคดีคนใดคนหนึ่งซึ่งมีพฤติกรรมที่ไม่เป็นไปตามระเบียบวินัยหรือที่ยอมรับไม่ได้ หรือมีการไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติตามกฎหมาย โดยผู้ร้องเรียนสามารถยื่นคำร้องต่อประธานสภาเขตหรือผู้รวบรวมเอกสารราชการเพื่อการฟ้องร้องของคณะกรรมการสภาเขตที่เจ้าพนักงานบังคับคดีเป็นสมาชิกอยู่

ประธานจะต้องดำเนินการสืบสวนและหากมีเหตุผลเพียงพอ คณะกรรมการของสภาจะต้องบังคับโทษทางวินัยแก่เจ้าพนักงานบังคับคดีคนดังกล่าว หากมีความจำเป็น คณะกรรมการจะต้องสืบสวนและลงโทษทางวินัย แต่มีเพียงศาลเขตเท่านั้นที่มีอำนาจพักงานหรือปลดเจ้าพนักงานบังคับคดีออกจากตำแหน่ง ตัวอย่างของความผิดทางวิชาชีพได้แก่ความผิดพลาดในการคิดค่าธรรมเนียมตามกฎหมาย

ในการพิจารณานั้น ประธานมีหน้าที่โดยเฉพาะที่จะต้องแก้ปัญหาคดีที่สุดเท่าที่จะทำได้และควรคำนึงถึงผลประโยชน์สาธารณะและดำเนินการต่างๆ ทุกขั้นตอนเท่าที่จำเป็นเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว

และเป็นหน้าที่ของผู้รวบรวมเอกสารราชการเพื่อการฟ้องร้องและผู้ช่วยผู้รวบรวมเอกสารราชการเพื่อการฟ้องร้อง ที่จะต้องสืบสวนและรวบรวมข้อมูลที่เป็นทั้งหมดเพื่อให้เกิดความเป็นกลางมากที่สุด

โดยเมื่อประธานและผู้รวบรวมเอกสารราชการเพื่อการฟ้องร้องทำหน้าที่เรียบร้อยแล้ว และถ้าคดีอยู่ภายใต้เขตอำนาจของคณะกรรมการ คณะกรรมการมีอำนาจสืบสวนและพิจารณาโทษทางวินัยได้

สภาเจ้าพนักงานบังคับคดีแห่งชาติและคณะกรรมการบริหารไม่ใช่องค์กรทางวินัยและไม่สามารถแทรกแซงกระบวนการพิจารณาทางวินัยของเจ้าพนักงานบังคับคดีได้

นอกจากนั้น สภาเจ้าพนักงานบังคับคดีแห่งชาติและคณะกรรมการบริหารยังไม่มีเขตอำนาจที่จะตัดสินข้อโต้แย้งและไม่มีอำนาจที่จะให้คำปรึกษาหรือคำแนะนำทางกฎหมายได้

4. การกำหนดค่าธรรมเนียมและค่าตอบแทน

4.1 ประเทศฝรั่งเศส

ในการปฏิบัติงานของเจ้าพนักงานบังคับคดีแต่ละชั้นตอนมีการกำหนดค่าธรรมเนียมและค่าตอบแทนวิชาชีพไว้ตามรฎกฤษฎีกา เลขที่ 96-1080 วันที่ 12 ธันวาคม ค.ศ.1996 (แก้ไขเพิ่มเติมโดยรฎกฤษฎีกา เลขที่ 2001-212 วันที่ 8 มีนาคม ค.ศ.2001 และรฎกฤษฎีกาเลขที่ 2001-373 วันที่ 237 เมษายน ค.ศ.2001 [Decret n.96-1980 du 12 december 1996 (modifie parle decret n..2001-212 du 08 mars 2001 et par le decret du 27 avril 2001 n...2001-373)] ซึ่งอัตราค่าธรรมเนียมและค่าตอบแทนวิชาชีพดังกล่าวขึ้นอยู่กับจำนวนทรัพย์สินของจำนวนหนี้แต่ละเรื่องแต่ไม่เกินอัตราสูงสุดที่กำหนดไว้และไม่น้อยกว่าอัตราขั้นต่ำที่กำหนดไว้รวมทั้งมีการกำหนดผู้ที่ชำระค่าธรรมเนียมและค่าตอบแทนให้แก่เจ้าพนักงานบังคับคดีไว้ คือ

1. เงินค่าธรรมเนียมในการปฏิบัติงานของเจ้าพนักงานแต่ละชั้นตอน โดยหลักแล้วลูกหนี้จะเป็นผู้รับภาระจ่ายทั้งหมด แต่มีค่าธรรมเนียมในกรณีของการติดตามทวงถามชำระหนี้ที่ทั้งลูกหนี้และเจ้าหนี้ต้องรับภาระจ่ายค่าธรรมเนียมในการติดตามทวงหนี้ให้แก่เจ้าพนักงานบังคับคดี

2. เงินค่าตอบแทนวิชาชีพเจ้าพนักงานบังคับคดี เจ้าหนี้จะเป็นผู้รับภาระจ่ายทั้งหมดเมื่อเจ้าพนักงานบังคับคดีได้ปฏิบัติงานแล้ว หากลูกหนี้ไม่สามารถชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ได้ เช่น ลูกหนี้หลบหนี ตาย สาบสูญ หรือมีหนี้สินล้นพ้นตัว เป็นต้น เจ้าหนี้จะต้องรับชำระหนี้เงินค่าธรรมเนียมในการปฏิบัติงานของเจ้าพนักงานบังคับคดีแต่ละชั้นตอน แต่ไม่ต้องชำระเงินค่าตอบแทนวิชาชีพเจ้าพนักงานบังคับคดี

อัตราค่าธรรมเนียมและค่าตอบแทนวิชาชีพในการปฏิบัติงานของเจ้าพนักงานบังคับคดีเกิดขึ้นจากการประชุมร่วมกันระหว่างประธานสภาเจ้าพนักงานบังคับคดีแห่งชาติ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง และจัดทำเป็นกฎหมายบังคับใช้ (กฤษฎีกา เลขที่ 96-1980 วันที่ 12 ธันวาคม ค.ศ.1996 เรื่องการกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมเจ้าพนักงานบังคับคดี ในการดำเนินการทางแพ่งและพาณิชย์แก้ไขเพิ่มเติมโดยกฤษฎีกา เลขที่ 2001-212 วันที่ 8 มีนาคม ค.ศ.2001 และ กฤษฎีกา เลขที่ 2001-373 วันที่ 27 เมษายน ค.ศ.2001)

4.2 ประเทศแคนาดา

อัตราค่าธรรมเนียมการให้บริการของ Civil Enforcement Agency โดยมากแล้วจะไม่แสดงตัวเลขหรือรายละเอียดปลีกย่อยไว้ในเว็บไซต์ของบริษัท รวมถึงไม่ได้บอกกล่าวไว้ในโฆษณาการให้บริการหากแต่เจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาคนใดที่ต้องการใช้บริการของ Civil Enforcement Agency ก็ต้องทำการติดต่อกับทาง Agency เพื่อสอบถามอัตราค่าธรรมเนียมด้วยตนเองอีกครั้ง²²

โดยกฎหมายกำหนดให้ Agency ต้องให้รายละเอียดเกี่ยวกับค่าธรรมเนียมและค่าบริการต่าง ๆ ทั้งหมดแก่ลูกค้าอย่างละเอียดและถูกต้อง

อย่างไรก็ตามก็ไม่ได้หมายความว่า Civil Enforcement Agency จะกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมอย่างไรก็ได้ตามใจชอบ หากแต่ค่าธรรมเนียมดังกล่าวต้องถูกควบคุมและเป็นไปตามพระราชบัญญัติที่ออกโดยภาครัฐด้วย

มลรัฐ Alberta การกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการให้บริการของ Civil Enforcement Agency ของมลรัฐ Alberta นั้น ตามกฎหมายกำหนดว่า

- Agency ต้องเสนออัตราค่าธรรมเนียมในปัจจุบันที่เรียกเก็บเพื่อดำเนินการปฏิบัติหน้าที่ของตนภายใต้พระราชบัญญัตินี้ (Civil Enforcement Regulation) แก่ Sheriff
- เฉพาะอัตราค่าธรรมเนียมที่ได้แสดงต่อ Sheriff เท่านั้นที่ Agency สามารถเรียกเก็บได้
- ห้ามมีการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมอื่นนอกเหนือจากที่ที่แสดงไว้แก่ Sheriff
- หาก Agency ต้องการเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขอัตราค่าธรรมเนียมใหม่นั้นแก่ Sheriff
- อัตราค่าธรรมเนียมที่เปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขนั้นจะไม่มีผลจนกว่าจะได้รับการอนุมัติจาก Sheriff

มลรัฐ Quebec ตามมาตรา 997 แห่ง Code of Civil Procedure ได้ให้อำนาจรัฐบาลในการตราข้อบังคับเพื่อกำหนดค่าธรรมเนียมศาลสำหรับการยื่นคำฟ้องหรือคำให้การ หรือการแสดงเอกสารใด ๆ ที่เป็นลายลักษณ์อักษรต่อศาล และค่าธรรมเนียม Bailiff หรือทนายความที่เจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาสมาชิกเรียกคืนได้จากลูกหนี้ตามคำพิพากษา

²² สมเกียรติ วรปัญญาอนันต์ และคณะ, อ้างแล้ว เจริญพรที่ 6, น.16-17.

4.3 ประเทศอังกฤษ²³

การเรียกเก็บค่าธรรมเนียมสำหรับพนักงานบังคับคดี มีกฎหมายกำหนดช่วงของอัตราค่าธรรมเนียม (Bailliff Fee Scale) แยกตามชนิดของหนี้แต่ละประเภทที่ถูกบังคับคดี ซึ่งมีการกำหนดไว้ในกฎหมายต่าง ๆ แยกกันไป

อัตราในการเรียกเก็บค่าธรรมเนียม ขึ้นอยู่กับ 3 ฐานในการคิด คือ การเก็บภาษี , การเข้ายึดทรัพย์ และการขายทรัพย์สินเพื่อนำออกขาย

อัตราค่าธรรมเนียม (Fees) และค่าบริการ (Charges) ในปัจจุบัน มีดังนี้

1. หนี้ตามคำพิพากษาของศาลเขต (County Court Judgment)

ค่าธรรมเนียม/ค่าบริการ	ลักษณะ/จำนวนหนี้	อัตรา
ค่าธรรมเนียม (Fees)	หนี้ไม่เกิน 125 ปอนด์	25 ปอนด์
	หนี้มากกว่า 125 ปอนด์	45 ปอนด์
ค่าบริการ (Charges)	ค่าขนส่งในการเคลื่อนย้ายทรัพย์สิน	ค่าใช้จ่ายตามที่เกิดขึ้นในอัตราที่เหมาะสม
	ค่าเก็บรักษาทรัพย์สินที่ถูกเคลื่อนย้าย	ราคาที่เหมาะสม
	การประเมินราคาทรัพย์สิน	ตามราคาที่เหมาะสมของเอกชนที่ประเมิน แต่หากพนักงานบังคับคดีเป็นคนประเมินจะมีค่าบริการ 5 เพอร์เซ็นต์ของราคาทรัพย์สิน
	การขาย	15 เพอร์เซ็นต์ของราคาขาย

²³ สมเกียรติ วรปัญญาอนันต์ และคณะ, อ้างแล้ว เจริญธรรมที่ 6, น.28-33.

2. ภาษีของรัฐบาล (Council Tax)

ค่าธรรมเนียม/ค่าบริการ	ประเภท	อัตรา
ค่าธรรมเนียม (fees)	การเก็บภาษีตามคำสั่ง กรณี เก็บไม่ได้	20 ปอนด์สำหรับการเก็บครั้งแรก 15 / เหรียญสำหรับการเก็บครั้งที่ 2
	กรณีเก็บภาษีได้ (1)จำนวนหนี้ไม่เกิน 100 ปอนด์ (2)ไม่เกิน 400 ปอนด์ (3) ไม่เกิน 1,500 ปอนด์ (4)ไม่เกิน 8,000 ปอนด์ (5)จำนวนมากกว่านี้	20 เหรียญ 4 เพอร์เซ็นต์ 2.5 เพอร์เซ็นต์ 1 เพอร์เซ็นต์ 0.25 เพอร์เซ็นต์
ค่าบริการ (Charges)	Walking possession	10 เหรียญ
	การดูแลรักษาด้วยยานพาหนะ, การเคลื่อนย้ายหรือเก็บรักษา	ค่าใช้จ่ายตามที่เกิดขึ้น ในอัตราที่เหมาะสม
	การประเมินราคา	ตามราคาที่เหมาะสม
	การขาย	ค่าใช้จ่ายตามที่เกิดขึ้น ในอัตราที่เหมาะสม
	กรณีที่ย้ายทรัพย์สินไม่ได้	20 ปอนด์ หรือราคาตามที่แท้จริง ถึง 5 เพอร์เซ็นต์ของจำนวนความรับผิดชอบตามคำพิพากษา(ไม่ว่าหนี้จะมากกว่าหนี้หรือไม่)

3.หนี้ขององค์กรการสนับสนุนเด็ก (Child Support Agency)

ค่าธรรมเนียม/ค่าบริการ	ประเภท	อัตรา
ค่าธรรมเนียม (fees)	การเตรียมการและส่งจดหมายให้คำปรึกษาแก่ลูกความ	10 ปอนด์
	การบังคับคดี จำนวนหนี้ไม่เกิน 100 ปอนด์	12.50 ปอนด์
	จำนวนหนี้มากกว่า 100 ปอนด์ (1) 100 ปอนด์แรก (2) ไม่เกิน 400 ปอนด์ (3) ไม่เกิน 1,500 ปอนด์ (4) ไม่เกิน 8,000 ปอนด์ (5) กรณีมากกว่า 8,000 ปอนด์	12.5% 4% 2.5% 1% 0.25%
ค่าบริการ (Charges)	Walking possession	100 เพนนีต่อวัน
	การเคลื่อนย้ายและการเก็บรักษาทรัพย์สิน	ค่าใช้จ่ายตามที่เกิดขึ้นในอัตราที่เหมาะสม
	การประเมินราคาทรัพย์สิน	ค่าใช้จ่ายตามที่เกิดขึ้นในอัตราที่เหมาะสม
	การขาย	ค่าใช้จ่ายตามที่เกิดขึ้นในอัตราที่เหมาะสม

4.ค่าปรับจราจร (Road Traffic หรือ parking penalties)

ค่าธรรมเนียม/ค่าบริการ	ประเภท	อัตรา
ค่าธรรมเนียม (fees)	การเตรียมการและส่งจดหมายให้คำปรึกษาแก่ลูกค้า	10 ปอนด์
	การบังคับคดีจำนวนหนี้ไม่เกิน 100 ปอนด์	25 ปอนด์
	จำนวนหนี้มากกว่า 100 ปอนด์	25 เปอร์เซ็นต์ของจำนวนหนี้ 200 ปอนด์แรก และ 5 เปอร์เซ็นต์ของจำนวนหนี้มากกว่า 200 ปอนด์
ค่าบริการ (Charges)	Walking possession	50 เพนนีต่อวันสำหรับ 14 วันแรก และ 5 เพนนีต่อวันหลังจากนั้น
	การเคลื่อนย้ายและการเก็บรักษาทรัพย์สิน	ค่าใช้จ่ายตามที่เกิดขึ้นในอัตราที่เหมาะสม
	การประเมินราคาทรัพย์สิน	ค่าใช้จ่ายตามที่เกิดขึ้นในอัตราที่เหมาะสม
	การขาย	15 เปอร์เซ็นต์ หรือ 7.5 เปอร์เซ็นต์ แล้วแต่กรณี ¹¹

5. ค่าเช่า (Distress for Rent)

ค่าธรรมเนียม/ค่าบริการ	ประเภท	อัตรา
ค่าธรรมเนียม (fees)	การบังคับคดีจำนวนหนี้ไม่เกิน 100 ปอนด์	10 ปอนด์
	จำนวนหนี้มากกว่า 100 ปอนด์	
	(1) 100 ปอนด์แรก	12.5%
	(2) ไม่เกิน 400 ปอนด์	4%
	(3) ไม่เกิน 1,500 ปอนด์	2.5%
	(4) ไม่เกิน 8,000 ปอนด์	1%
	(5) กรณีนี้นอกจากนี้ 8,000 ปอนด์	0.25%
ค่าบริการ (Charges)	Walking possession	45p ต่อวัน
	การเคลื่อนย้ายและเก็บรักษา	ค่าใช้จ่ายตามที่เกิดขึ้น ในอัตราที่เหมาะสม
	การขาย	ค่าใช้จ่ายตามที่เกิดขึ้น ในอัตราที่เหมาะสม

6. ภาษีภายในและภาษีรายได้ (Inland Revenue Income Tax)

ค่าธรรมเนียม/ค่าบริการ	ประเภท	อัตรา
ค่าธรรมเนียม (fees)	การค้นหาลักษณะในการ บังคับคดี (ไม่ว่าการบังคับคดี จะเกิดขึ้นสำเร็จหรือไม่)	ไม่เกิน 12.5 ปอนด์
	การบังคับ จำนวนหนี้รวม ทั้งหมดไม่เกิน 100 ปอนด์	12.50 ปอนด์
	การบังคับ จำนวนหนี้รวม ทั้งหมดไม่เกิน 100 ปอนด์ (1) 100 ปอนด์แรก (2) ไม่เกิน 400 ปอนด์ (3) ไม่เกิน 1,500 ปอนด์ (4) ไม่เกิน 8,000 ปอนด์ (5) กรณีมากกว่า 8,000 ปอนด์	12.5% 4% 2.5% 1% 0.25%
ค่าบริการ (Charges)	Close possession	4.50 ปอนด์ต่อวัน
	Walking possession	45 เพนนีต่อวัน
	การเคลื่อนย้ายและเก็บรักษา	ค่าใช้จ่ายตามที่เกิดขึ้น ในอัตราที่เหมาะสม
	การขาย	15 เพอร์เซ็นต์ หรือ 7.5 เพอร์เซ็นต์ แล้วแต่กรณี
	การประเมินราคา	ค่าใช้จ่ายตามที่เกิดขึ้น ในอัตราที่เหมาะสม

7. Inland Revenue National Insurance Contributions

ค่าธรรมเนียม/ค่าบริการ	ประเภท	อัตรา
ค่าธรรมเนียม (fees)	การค้นหาลักษณะในการ บังคับคดี (ไม่ว่าการบังคับคดี จะเกิดขึ้นสำเร็จหรือไม่)	ไม่เกิน 12.5 ปอนด์
	การบังคับ จำนวนหนี้รวม ทั้งหมดไม่เกิน 100 ปอนด์	12.50 ปอนด์
	การบังคับ จำนวนหนี้รวม ทั้งหมดไม่เกิน 100 ปอนด์ (1) 100 ปอนด์แรก (2) ไม่เกิน 400 ปอนด์ (3) ไม่เกิน 1,500 ปอนด์ (4) ไม่เกิน 8,000 ปอนด์ (5) กรณีมากกว่า 8,000 ปอนด์	12.5% 4% 2.5% 1% 0.25%
ค่าบริการ (Charges)	Close possession	4.50 ปอนด์ต่อวัน
	Walking possession	45 เพนนีต่อวัน
	การเคลื่อนย้ายและเก็บรักษา	ค่าใช้จ่ายตามที่เกิดขึ้น ในอัตราที่เหมาะสม
	การขาย	15 เพอร์เซ็นต์ หรือ 7.5 เพอร์เซ็นต์ แล้วแต่กรณี
	การประเมินราคา	ค่าใช้จ่ายตามที่เกิดขึ้น ในอัตราที่เหมาะสม

8. Magistrates Court Fines

ไม่มีอัตราค่าธรรมเนียมตามกฎหมายสำหรับการบังคับคดีตามหมายของ magistrate's court โดยกฎหมายกำหนดให้พนักงานบังคับคดีเรียกเก็บค่าบริการในราคาที่เหมาะสม

หมายเหตุ

ในส่วนของการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมและค่าบริการนั้น มีข้อวิจารณ์ว่ายังไม่มีความเหมาะสม ในประเด็นของอัตราที่ไม่ชัดเจน กล่าวคือ มีช่วงอัตราค่าธรรมเนียมและค่าบริการที่แตกต่างกันและหลากหลาย แบ่งตามนี้แต่ละประเภท ซึ่งสร้างความสับสนให้กับพนักงานบังคับคดีและ บุคคลทั่วไปรวมถึงมีช่องว่างของกฎหมายที่ทำให้พนักงานบังคับคดีสามารถเรียกเก็บค่าธรรมเนียมและค่าบริการโดยแสวงหาประโยชน์ให้กับตนเองได้

4.4 ประเทศเนเธอร์แลนด์

ค่าธรรมเนียมในการบังคับคดีซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของลูกหนี้ตามคำพิพากษาให้เรียกเก็บในอัตราตายตัวตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา ส่วนค่าใช้จ่ายในการบังคับคดีซึ่งเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาต้องเป็นผู้เสียหนี้ กฎหมายมิได้กำหนดอัตราไว้ตายตัวแต่อย่างใด²⁴

ตามพระราชกฤษฎีกาเลขที่ 2001-325 ลงวันที่ 4 กรกฎาคม ค.ศ. 2001 มาตรา 2 กำหนด อัตราค่าธรรมเนียมในการบังคับคดีไว้ดังนี้²⁵

ประเภทที่สำคัญ	อัตราค่าธรรมเนียมตามพระราชกฤษฎีกาในปี ค.ศ. 2001	อัตราที่เพิ่มโดยประกาศกระทรวงยุติธรรมตามมาตรา 14 ตั้งแต่วันที่ 1 ม.ค. 2004	อัตราที่เพิ่มโดยประกาศกระทรวงยุติธรรมตามมาตรา 14 ตั้งแต่วันที่ 1 ม.ค. 2005
*(1)การส่งคำคู่ความในชั้นพิจารณา	*รายการละ 65.18 ยูโร	*รายการละ 70.40 ยูโร	*รายการละ 71.93 ยูโร

²⁴สืบค้นจากhttp://ec.europa.eu/civiljustice/enforce_judgement/enforce_judgement_net_en.htm.

²⁵สมเกียรติ วรปัญญาอนันต์ และคณะ,อ้างแล้ว เชิงอรรถที่ 6,น.79.

(2) การออกคำบังคับ (art.2b.)	รายการละ 62.73 ยูโร	รายการละ 67.76 ยูโร	รายการละ 69.24 ยูโร
(3)การยึดทรัพย์ ประเภทต่างๆซึ่งไม่มี ข้อยุ่งยากในการ ดำเนินการ (art.2e.,j.,k.etc.)	รายการละประมาณ 85-97 ยูโร	92-105 ยูโร	94.5-107.3 ยูโร
(4) การยึดทรัพย์ ประเภทต่างๆ ซึ่งมีข้อ ยุ่งยากปานกลางใน การดำเนินการ เช่น - การยึดทรัพย์ดินที่อยู่ ในความครอบครอง ของเจ้าหนี้รายอื่น (art.2 l.) - การยึดเรือติดธง เนเธอร์แลนด์ (art.2.o.)	รายการละ 113.74 ยูโร รายการละ 117.78 ยูโร	รายการละ 122.86 ยูโร รายการละ 127.22 ยูโร	รายการละ 125.54 ยูโร รายการละ 129.99 ยูโร
(5)การยึดทรัพย์ ประเภทต่างๆ ซึ่งมีข้อ ยุ่งยากค่อนข้างมาก ในการดำเนินการ เช่น การยึดเรือ ต่างประเทศ (art.2q.)	รายการละ 259.61 ยูโร	รายการละ 280.43 ยูโร	รายการละ 286.54 ยูโร
(6) การออกหมาย อายัดให้ส่งมอบ สังหาริมทรัพย์ไม่มี	รายการละ 85.10 ยูโร	รายการละ 91.92 ยูโร	รายการละ 93.92 ยูโร

(7) การบังคับให้ส่งมอบสิ่งหามิทรัพย์ไม่มีทะเบียนตามหมายอาัยัด (art.2 m.)	รายการละ 197.88 ยูโร	รายการละ 213.74 ยูโร	รายการละ 218.40 ยูโร
(8) ประกาศขายทอดตลาด(art.2 s.)	รายการละ 64.48 ยูโร	รายการละ 69.65 ยูโร	รายการละ 71.17 ยูโร
(9) การบังคับคดีโดยการขายทอดตลาดสิ่งหามิทรัพย์ (art.2 t.)	รายการละ 226.67 ยูโร	รายการละ 243.76 ยูโร	รายการละ 249.07 ยูโร
(10) ประกาศการจัดให้เจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาเข้าอยู่ในอสังหามิทรัพย์(art.2 u.)	รายการละ 60.59 ยูโร	รายการละ 65.45 ยูโร	รายการละ 66.88 ยูโร
(11) การบังคับขับไล่ออกจากอสังหามิทรัพย์(art.2 v.)	รายการละ 168.60 ยูโร	รายการละ 182.11 ยูโร	รายการละ 186.08 ยูโร
(12) การจับกุมกักขัง (art.2 w.)	รายการละ 195.96 ยูโร	รายการละ 211.67 ยูโร	รายการละ 216.28 ยูโร

สำหรับค่าธรรมเนียมในกรณีอายุให้ส่งเงินเป็นรายเดือน เช่น อายุค่าเช่ามาตรา 3 ให้คิดค่าธรรมเนียมดังนี้

ประเภท	อัตราค่าธรรมเนียม ตามพระราชกฤษฎีกา ในปี ค.ศ. 2001	อัตราที่เพิ่มโดย ประกาศกระทรวง ยุติธรรมตามมาตรา 14 ตั้งแต่วันที่ 1 ม.ค. 2004	อัตราที่เพิ่มโดย ประกาศกระทรวง ยุติธรรมตามมาตรา 14 ตั้งแต่วันที่ 1 ม.ค. 2005
a. กรณีอายุค่าธรรมเนียม	รายการละ 8.30 ยูโร	รายการละ 8.97 ยูโร	รายการละ 9.17 ยูโร
b. กรณีอายุให้ส่งเงิน แก่เจ้าหนี้ 2 ราย	รายการละ 13.22 ยูโร	รายการละ 14.28 ยูโร	รายการละ 14.59 ยูโร
c. กรณีอายุให้ส่งเงิน แก่เจ้าหนี้ตั้งแต่รายที่ 3 ขึ้นไป	คิดค่าธรรมเนียมเพิ่ม รายการละ 4.92 ยูโร	คิดค่าธรรมเนียมเพิ่ม รายการละ 5.32 ยูโร	คิดค่าธรรมเนียมเพิ่ม รายการละ 5.44 ยูโร

ตามมาตรา 4 ในกรณีภายหลังการออกคำบังคับแล้วไม่มีการชำระหนี้และจำเป็นต้องออกไปดำเนินการ ณ สถานที่ซึ่งทรัพย์ตั้งอยู่ ให้คิดเพิ่มค่าธรรมเนียมในการบังคับคดีเพิ่มอีกครั้งหนึ่งของอัตราค่าธรรมเนียมที่กำหนดไว้

ตามมาตรา 5 หากบังคับคดีตามมาตรา 2m. และ n. พร้อมกัน ให้หักค่าธรรมเนียมออกรายการละ 15.91 ยูโร ในปี ค.ศ. 2001 (และหักออก 17.19 ยูโร ในปี ค.ศ. 2004 และหักออก 17.56 ยูโร ในปี ค.ศ. 2005)

ตามมาตรา 6 ในกรณีเจ้าพนักงานบังคับคดีร้องขอให้มีพยานหนึ่งหรือหลายคน เพื่อบังคับตามมาตรา 2 e.,f.,g. หรือ n. ให้คิดค่าธรรมเนียมพยานคนละ 16.21 ยูโร ในปี ค.ศ. 2001 (และคนละ 17.51 ยูโร ในปี ค.ศ. 2004 และคนละ 17.89 ยูโร ในปี ค.ศ. 2005)

ตามมาตรา 7 ในการยึดหากต้องกระทำ ณ สถานที่ซึ่งทรัพย์สินตั้งอยู่ ให้คิดเพิ่ม
ค่าธรรมเนียมในการยึด ดังนี้

ประเภท	อัตราค่าธรรมเนียม ตามพระราชกฤษฎีกา ในปี ค.ศ. 2001	อัตราที่เพิ่มโดย ประกาศกระทรวง ยุติธรรมตามมาตรา 14 ตั้งแต่วันที่ 1 ม.ค. 2004	อัตราที่เพิ่มโดย ประกาศกระทรวง ยุติธรรมตามมาตรา 14 ตั้งแต่วันที่ 1 ม.ค. 2005
a. กรณีการยึดกระทำ เสร็จสิ้นภายใน 3 ชั่วโมง	เป็นไปตามมาตรา 2	เป็นไปตามมาตรา 2	เป็นไปตามมาตรา 2
b. กรณีการยึดใช้เวลา เกินกว่า 3 ชั่วโมง - เงินเพิ่มสำหรับ เจ้าพนักงานบังคับคดี - เงินเพิ่มสำหรับ พยาน	- 15.91 ยูโรในทุก 15 นาทีที่เกิน - 9.42 ยูโรในทุก 15 นาทีที่เกิน	- 17.19 ยูโรในทุก 15 นาทีที่เกิน - 10.18 ยูโรในทุก 15 นาทีที่เกิน	- 17.56 ยูโรในทุก 15 นาทีที่เกิน - 10.40 ยูโรในทุก 15 นาทีที่เกิน

ตามมาตรา 8 กรณีดำเนินการบังคับคดีครั้งแรกไม่เป็นผลสำเร็จ

ประเภท	อัตราค่าธรรมเนียม ตามพระราชกฤษฎีกา ในปี ค.ศ. 2001	อัตราที่เพิ่มโดย ประกาศกระทรวง ยุติธรรมตามมาตรา 14 ตั้งแต่วันที่ 1 ม.ค. 2004	อัตราที่เพิ่มโดย ประกาศกระทรวง ยุติธรรมตามมาตรา 14 ตั้งแต่วันที่ 1 ม.ค. 2005
(1) ส่งหมายหรือคำสั่ง ตามที่อยู่ในภูมิลำเนา เฉพาะการแล้วถูกตี กลับและจำเป็นต้อง ตรวจสอบทะเบียน ราษฎรเพื่อจัดส่ง หมายหรือคำสั่งครั้ง ใหม่	คิดเงินเพิ่มรายการละ 20.17 ยูโร	คิดเงินเพิ่มรายการละ 21.68 ยูโร	คิดเงินเพิ่มรายการละ 22.15 ยูโร
(2) ออกไปดำเนินการ แล้วถูกหนีตามคำ พิพากษาไม่อยู่	คิดเงินเพิ่มรายการละ 40.39 ยูโร	คิดเงินเพิ่มรายการละ 43.62 ยูโร	คิดเงินเพิ่มรายการละ 44.57 ยูโร

ตามมาตรา 14 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมออกประกาศกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมภายหลังการใช้บังคับอัตราค่าธรรมเนียมจนถึงวันที่ 31 ธันวาคม ค.ศ. 2002 โดยประกาศอัตราค่าธรรมเนียมใหม่เพื่อให้มีผลใช้บังคับในวันที่ 1 มกราคมของทุกปี โดยคำนวณเพิ่มอัตราค่าธรรมเนียมในแต่ละปีตามสูตรดังนี้

อัตราค่าธรรมเนียมที่เพิ่มในแต่ละปีเท่ากับ $0.6 \times (A-B) + (0.4 \times c)$

A หมายถึง ค่าตอบแทนรายชั่วโมงตามดัชนีค่าครองชีพประจำปีของสำนักงานสถิติแห่งชาติ

B หมายถึง ดัชนีการเติบโตทางเศรษฐกิจประจำปีของสำนักงานสถิติแห่งชาติ

C หมายถึง ดัชนีค่าใช้จ่ายต่อครัวเรือนประจำปีของสำนักงานสถิติแห่งชาติ

4.5 ประเทศเบลเยียม

ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งเบลเยียม มาตรา 519 ถึงมาตรา 523 ค่าธรรมเนียมในการบังคับคดีของเจ้าพนักงานบังคับคดีเอกชนกำหนด โดยพระราชกฤษฎีกาเป็นการกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมไว้แน่นอนตายตัว จะเจรจาต่อรองให้เพิ่มขึ้นหรือลดลงไม่ได้ ในการทำธุรกรรมทุกครั้ง เจ้าพนักงานบังคับคดีเอกชนต้องระบุอัตราค่าธรรมเนียมแต่ละรายการที่เรียกเก็บไว้ให้ชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษรในทุกธุรกรรมที่ทำโดยลงไปในรายละเอียดแยกตามรายการต่างๆ ที่เรียกเก็บให้เห็นได้อย่างชัดเจนเพื่อให้สามารถตรวจสอบได้เสมอ²⁶

อัตราค่าธรรมเนียมในการบังคับคดีประจำปี ค.ศ. 2006

ตามพระราชกฤษฎีกา ได้กำหนดค่าสัมประสิทธิ์ประจำปี ค.ศ. 2006 ไว้เท่ากับ 1.7692 โดยเปรียบเทียบค่าอ้างอิงพื้นฐานกับปี ค.ศ.1974/75 เท่ากับ 100 ต่อค่าผันแปร (denominateur) 172

1. ค่าธรรมเนียมการออกคำรับรองการไม่ชำระหนี้ตามเช็คที่เรียกเก็บ (มาตรา 9) ร้อยละ 1 ของจำนวนมูลหนี้

- ค่าธรรมเนียมขั้นต่ำ 5.5280 ยูโร และส่วนเพิ่ม 9.78 ยูโร
- ค่าธรรมเนียมขั้นสูง 2704170 ยูโร และส่วนเพิ่ม 48.51 ยูโร

ค่าธรรมเนียมการขายทอดตลาด (มาตรา 10) ให้เรียกเก็บตามส่วนจำนวนราคาทรัพย์สินที่ขายได้ดังนี้

- เรียกเก็บร้อยละ 3 สำหรับ 1,250 ยูโรแรก
- เรียกเก็บร้อยละ 2.5 สำหรับส่วนที่เกิน 1,250 ยูโร แต่ไม่เกิน 2,500 ยูโร
- เรียกเก็บร้อยละ 2 สำหรับส่วนที่เกิน 2,500 ยูโร แต่ไม่เกิน 12,400 ยูโร
- เรียกเก็บร้อยละ 1.5 สำหรับส่วนที่เกิน 12,400 ยูโร แต่ไม่เกิน 18,600 ยูโร
- เรียกเก็บร้อยละ 1 สำหรับส่วนที่เกิน 18,600 ยูโร แต่ไม่เกิน 24,800 ยูโร
- เรียกเก็บร้อยละ 0.5 สำหรับส่วนที่เกิน 24,800 ยูโรขึ้นไป

ทั้งนี้ เมื่อคำนวณรวมค่าธรรมเนียมแล้วจะต้องไม่น้อยกว่า 31.3337 ยูโรบวกส่วนเพิ่มอีก 55.44 ยูโรต่อวัน

2. ค่าธรรมเนียมการอายัด (มาตรา 11) ให้เรียกเก็บตามส่วนของเงินอายัดที่ส่งดังนี้

- เรียกเก็บร้อยละ 2 สำหรับ 1,250 ยูโรแรก

²⁶ สืบค้นจาก http://www.huissiersdejustice.be/Index_fr.htm.

- เรียกเก็บร้อยละ 1.5 สำหรับส่วนที่เกิน 1,250 ยูโร แต่ไม่เกิน 2,500 ยูโร
- เรียกเก็บร้อยละ 1 สำหรับส่วนที่เกิน 2,500 ยูโร แต่ไม่เกิน 12,400 ยูโร
- เรียกเก็บร้อยละ 0.5 สำหรับส่วนที่เกิน 12,400 ยูโรขึ้นไป

ทั้งนี้ เมื่อคำนวณรวมค่าธรรมเนียมแล้วจะต้องไม่น้อยกว่า 15.6669 ยูโรบวก
ส่วนเพิ่มอีก 27.72 ยูโร